

DOMOWINA

Jadnański pórěd Zwězkowego pśedsedařstwa Domowiny za wólbnu dobu 2021-2025

§ 1

Powšykne zasady žělabnosći

1. Zwězkowe pśedsedařstwo Domowiny nawjeduju žělo kšywowego zwězka mjazy głownymi zgromažinami.
2. Zestawa, nadawki a kompetence zwězkowego pśedsedařstwa řědujo artikel 9, wótrězki 1 - 8 wustawkow Domowiny.
3. Zwězkowe pśedsedařstwo społnijo swóje nadawki z
  - pórědnymi a wurědnymi pósejženjami,
  - žělom prezidiuma pó §10 toś togo pórěda,
  - analytiskim a koncepcionelnym pśedžělom žělowych wuběrkow a kupkow,
  - koordinaciju a integraciju celonarodnego žěla we wótgłosowanju z pśedsedařstwami člonkojskich župow a towaristwow a z drugimi zwězkarjami,
  - statkowanim kuždego jednotliwego člonka zwězkowego pśedsedařstwa w swójom towaristwje a w zjawnosći,
  - aktiwnym zjawnostnym žělom wó zaměrach kšywowego zwězka a wó položanju a zajmach serbskego luda.
4. Zwězkowe pśedsedařstwo zmakajo se pó artiklu 9, dypk 7 wustawkow Domowiny nanejmenjej styri raze wob lěto. Mimo togo zwoła se kužde lěto klawturne pósejženje. K tomu se lětny plan žělabnosći nastajijo, kótaryž mimo terminow teke městnosć a wopšimješowe šěžyšća pósejženjow póstajijo.

§ 2

Nadawki zwězkowego pśedsedařstwa

1. Zwězkowe pśedsedařstwo ma pó artiklu 9 dypki 4 do 6 wustawkow Domowiny slědujuce nadawki:
  - a. rozsuziś wó pšaňanjach běžnego žěla Domowiny mjazy głownyma zgromažinomama,
  - b. póstajis šěžyšća žělabnosći a řědowaś zawězujuce zagronitosći za zwopšawdnjenje nadawkow,
  - c. pšawidlownje pšiwześ rozpšawy pśedsedařa a prezidiuma Domowiny,
  - d. póstajis zagronitosći a nadawki prezidiuma,

- e. ředowaš wobsejženstwo a finance Domowiny, pšiwzeš a schwališ financne a góspodařske plany a rozpšawy, wutwóriš žělowe wuběrki,
  - f. wutwóriš žělowe wuběrki,
  - g. pšiwzeš rozpšawy głowneje jadnaŕki wó žěle zastojnstwa Domowiny a póstajiš šěžyšća žěla zastojnstwa,
  - h. póstajiš šěžyšća žělabnosći Domowinje pšisłušajucych institucijow a wótrědow,
  - i. pšiwzeš rozpšawy wjednikow Domowinje pšisłušajucych institucijow a wótrědow,
  - j. nachylnje pšiwzeš nowe towaristwa do Domowiny,
  - k. nachylnje rozsužiš wó nosařstwach dalšnych institucijow abo wótzělenjow pód kšywom Domowiny,
  - l. pówołaš a wótwołaš resp. nominěrowaš zastupjarjow Serbow do/z gremijow a pšawidlownje pšiwzeš rozpšawy wó jich žělabnosći,
  - m. wobzamknuš žělowe pórědy Domowinskego zastojnstwa a Domowinje pšisłušajucych institucijow a wótrědow,
  - n. pówołaš a wótwołaš wjednikow Domowinje pšisłušajucych institucijow a wótrědow,
  - o. pówołaš a wótwołaš głownu jadnaŕku a jadnarja Domowiny,
  - p. wobzamknuš wuznamjenjeńske pórědy Domowiny, kótarež njejsu wobstatk toš tych wustawkow, a wóliš člonkow mytowańskego wuběrka,
  - q. naražiš głownej zgromažinje pó pórucenju wujadnańskego wuběrka wótwołanje člonka zwězkowego pšedsedařstwa z wólbneje funkcije,
  - r. rozsužiš na zakłaže dopórucenja wujadnańskego wuběrka wó pšikazanem nachylnem wótpócywanju funkcije člonka,
  - s. rozsužiš wó pšiwzešu nachylneho zložjenja wólbneje funkcije na zakłaže pódaša swójskeje wóle.
2. Dalšne nadawki zwězkowego pšedsedařstwa su:
- a. pšigłosyš naraženju wó změnje městnego plana struktury zastojnstwa abo wótrědow Domowiny,
  - b. pšigłosowaš naraženju wó pšistajenju abo pušćenju sobužělašerja wušej zaslužboweje kupki 11 tarifa L,
  - c. pšigłosowaš jednotliwym inwesticijam wušej 10.000 €,
  - d. pšigłosowaš nakupi abo pšedankuju imobilijow.

§ 3

Pósejženja zwězkowego pšedsedařstwa

1. Wobradowanja zwězkowego pšedsedařstwa su pó artiklu 9, dypk 8 wustawkow Domowiny zjawne. Wobradowanja zwězkowego pšedsedařstwa dejali pó župnych teritorijach drogowaš. Casnikarska powědařka Domowiny informěrujo medije tyžeń do pósejženja wó wopšimješach zjawneho žěla pósejženja.
- Zjawny žěl pósejženjow wuscěla se ako livestream do seši, jolic techniske móžnosći na městnosćach wobradowanja to dowólju.
- Livestreamy pósejženjow měli jaden mjasec online pšistupne byš a se pótom deaktiwěrowaš.
- Zastojnstwo Domowiny ma trjebne techniske wobstojnosći ředowaš.

2. Wobradowanje žěli se pó pótrjebje do zjawnego a njezjawnego žěla. Zjawny a njezjawny žěl pósejženja matej se w naraženju za dnjowny pórěd wupokazaś.
3. Personalne pšašanja deje se w kuždym paže w njezjawnem žělu wobradowanja a w njejpšibynosci pótrjefjonego wobjadnaś.
4. „Napšašowanja člónkow Domowiny a gósci k serbskim nastupnosćam“, „rozpšawa pšedsedarja a člónkow zwězkowego pšedsedařstwa wó žělabnosći kšywowego zwězka mjazy pósejženjom zwězkowego pšedsedařstwa“, „informacija k aktualnym aspektam žělabnosći zastojnstwa Domowiny a Rěcneho centruma WITAJ“ a „aktualna debata člónkow zwězkowego pšedsedařstwa“ dejali byś wobstatk pósejženja zwězkowego pšedsedařstwa“, dejali stawny wobstatk pósejženja zwězkowego pšedsedařstwa byś.
5. Člónki zwězkowego pšedsedařstwa maju pšawo, temy za „aktualnu debatu“ až do 3 žělabnych dnjow do pósejženja zwězkowego pšedsedařstwa zastojnstwoju Domowiny pisnje zapódaś. Wó dalšnych a pózdžejšych naraženjach smějo se wótwisnje wót casowych móžnosćow na městnje pósejženja rozsuziś.
6. Mimo toho smějo kuždy člónk zwězkowego pšedsedařstwa do wobzamknjenja dnjownego pórěda pšosbu wó wuzamknjenje zjawnosći pši wobjadnanju wěstego dypka dnjownego pórěda stajiś. Wó póžedanju se wótgłosujo pó § 7 wótrězkach 7 do 9.
7. Člónki zwězkowego pšedsedařstwa su winowate, wó wšykných w njezjawnem žělu pósejženja wobjadnanych nastupnosćach mjelcaś.
8. Pórědne pósejženja zwězkowego pšedsedařstwa zwoła pšedsedař Domowiny na zaklaže wobzamknjonego lětnego plana žělabnosći.
9. Wurědne pósejženje zwoła se wót pšedsedarja pó pisnem póžedanju nanejmenjej stwjerši člónkow zwězkowego pšedsedařstwa, tšoch towaristwow abo prezidiuma (glej wustawki Domowiny artikel 9, dypk 7). Wóno ma se w běgu dweju tyženjowu pšewjasć.
10. Pšepšosenje z naraženim za dnjowny pórěd a pšedłogami zjawnego žěla pósejženja ma kuždy pórědny člónk zwězkowego pšedsedařstwa nanejpózdzej 7 dnjow do wobradowanja dostaś. Žyco-li se to adresat, mógu se jomu pódlóžki teke digitalnje pšipóslaś.
Wó nastupnosćach, kótarež njejsu w pšipóslanem naraženju za dnjowny pórěd zapisane, smějo se jano pótom wobradowaś a rozsuziś, gaž njedajo se nastupnosć pšestarcy a zwězkowe pšedsedařstwo wobjadnanjeju pšigłosujo.
11. Pšepšosenje z naraženim za dnjowny pórěd a pšedłogi pósejženja dostanu teke głowna jadnařka a jadnař, wjednica Rěcneho centruma WITAJ, jeje zastupnik a referenty zastojnstwa Domowiny.

To samske plaši za pšedsedarja rewizijnego wuběrka a pšedsedarja wujadnańskego wuběrka, jolic sebje to žycejtej.

12. Pódložki zjawneho žěla pósejženja dostawaju teke župany a pšedsedarje člonkojskich towaristwow, kenž njejsu z člonkom zwězkowego pšedsedařstwa, jolic sebje to žyce.
13. Pódložki njezjawneho žěla pósejženja dostawaju wósoby pó § 5 dypk 10.
14. Pósejženja zwězkowego pšedsedařstwa pšewjedu se pó móžnosći realnje na póstajonem městnje.
15. Pósejženja pšewjedu se pó artiklu 6, wótrězk 6 wustawkow pak realnje, pó elektroniskej droze (na pšikład pšez telefon abo wideowu konferencu) abo w měšanej formje z pšibytnymi ako teke z wobžělnikami pšez wideowu konferencu, druge medije abo telefon.
16. Wobžělenje na wideowej konferency, pšez druge medije abo telefon jo pó artiklu 6, wótrězk 7 wustawkow Domowiny jano z legitimaciskimi a pšistupnymi datami móžne, kótarež plaše za wótpowědujuce pósejženje. Daty se we wósebnjej mejlce scasom do zgromažiny pósrědnjaju.

§ 4

Nawjedowanje pósejženjow

1. Pósejženja nawjeduju pšedsedař, w paže zajžowanja zastupujucej pšedsedarja. Za wobjadnanje jadnotliwych dypkow dnjownego pórěda móžo prezidium drugih zagronitych zasajžiš.
2. Pšedsedař a zastupujucej pšedsedarja twórze pósejžeński prezidium. Nawjedowař pósejženja konsultěrujo se we wažnych pšašanjach wjednistwa pósejženja a dožaržanja wustawkow Domowiny ako teke jednańskego pórěda zwězkowego pšedsedařstwa z dalšnyma člonkoma pósejžeńskego preziduma. Wónej matej wjednika pósejženja ze swójskego wida na pšedpisane póstupowanje pšiwobrošiš, jolic trjebne. Howac jogo pši nawjedowanju pósejženja pódpěrujotej.
3. Nawjedowař pósejženja ma slědujuce nadawki:
  - pósejženje zachopiš a pšibytnych wuwitaš,
  - pšipowěžeš, až se wótběg zjawneho žěla pósejženja nagrawa a až njejsu žedne dalšne nagraša dowólone,
  - pšipowěžeš, až se zjawny žěl pósejženja digitalnje ako livestream do seši wuscěla,
  - pšibytnosć a zagronjenja zwěściš,
  - wopšawnosć wobzamknjenja zwěściš,
  - pšedsudkownosć zwěściš,
  - wó dnjownem pórěže wótgłosowaš daš,
  - diskusiju k jadnotliwym dypkam nawjedowaš a z wopšimješowym rezimejom zakóńczyš,

- konkretny tekst wobzamknjenja do wótgłosowanja pšedcytaš resp. pšlowne naraženje za wobzamknjenje formulěrowaš abo pšeformulěrowaš,
- wó pšedłogach a drugich naraženjach k wobzamknjenju wótgłosowaš daš,
- rezultat wótgłosowanja zwěšćiš (tši kategorije: za namjet/za naraženje, přećiwo namjetej/pšesiwo naraženju a so hłosa wzdam/se głosa zdžaržyjom),
- pšiwzeše abo wótpokazanje naraženja zwěšćiš,
- wó wokolnem abo listowem wótgłosowanju nastupnosći rozsužiš daš,
- wó wěcejraznych cytanjach wěstych pšedłogow rozsužiš daš,
- wó wótsajženju dypkow dnjownego pórěda resp. wó slědk dašu pšedłogow k dalšnemu wobžělanju w prezidiumje abo žělowych wuběrkach rozsužiš daš,
- pórědny wótběg pósejženja na zaklaže jednaškego pórěda zawěšćiš a domowe pšawo wugbaš,
- wó wopšimješach k wózjawjenju w medijach rozsužiš daš a pósejženje zakóńcyš.

§ 5

Wobžělenje na pósejženjach

1. Čłonki zwězkowego pšedsedařstwa su winowate, se na pósejženjach wobžěliš. W paže zajžowanja chórosći abo drugich wažnych pšicyň dla su winowate, pšedsedarja abo sekretariat zastojnstwa Domowiny wó tom informěrowaš.
2. Lisćina za wuplašenje pósejžeńskich pjenjez płaši rownocasnje ako lisćina pšibytnosći. Kuždy čłonk zwězkowego pšedsedařstwa zapišo se ze swójim pšipismom do lisćiny pšibytnosći a wupołnijo lisćinu za zarownanje jězdnych wudawkow, jolic wón społnijo k tomu trjebne wuměńjenja pó płašecem ředowanju.
3. Čłonki zwězkowego pšedsedařstwa směju se digitalnje na pósejženju wobžěliš.
4. Digitalne wobžělenje zapišo pšedsedař do lisćiny pšibytnosći.
5. Čłonk zwězkowego pšedsedařstwa, kótaryž co pósejženje docasnje wopušćiš, musy to wjednikoju pósejženja k wěšći daš.
6. Pó artiklu 9, dypk 3 wustawkow Domowiny matej se jadnař a zastupujucy jadnař na pósejženjach zwězkowego pšedsedařstwa z póražujucym głosom wobžěliš. To same pšitrjefijo za wjednicu RCW a jeje zastupnika, tematizěruju-li se kublańsko-politiske pšašanja. Medijowy powědař, referentka za nastupnosći kšywowego zwězka a referentka za gremijowe a ministerialne nastupnosći se tejerownosći na pósejženjach wobžěliju.
7. Pšedsedař rewizijnego wuběrka kaž teke pšedsedař wujadnaškego wuběrka matej pó artiklu 9, dypk 3 wustawkow Domowiny pšawo, se na wobradowanjach zwězkowego pšedsedařstwa z póražujucym głosom wobžěliš.
8. Zastupnik Domowiny we FUEN-prezidiju ma pšawo, se z póražujucym głosom na pósejženjach zwězkowego pšedsedařstwa wobžěliš.

9. K zjawnym pósejženjam ma kuždy zajmc pśistup. Zajmce pak njamaju pšawo, do jadnanjow zapśimnuś abo wótběg pósejženja móliś.
10. Na njezjawnem žělu wobžěluju se člónki zwězkowego pśedsedařstwa, głowna jadnařka a jadnař, referentka za nastupnosći kšywowego zwězka, referentka za gremijowe a ministrařske nastupnosći ako teke protokolantka/protokolant ze zastojnstwa. Řědowanja § 7, dypk 13 nastupajucy pśedsudkownosći maju se dožaržaś. Jolic mařizna pśedwižonego dypka to pomina, směju se dalšne wósoby na njezjawny žěl pšepšosyś. Na njezjawnem žělu smějotej se teke pśedsedař rewizijnego wuběrka a pśedsedař wujadnařskega wuběrka wobžěliś, gaž wó to pšosytej.

§ 6

Wobžělenje na diskusiji

1. Člónki zwězkowego pśedsedařstwa a prezidiuma, głowna jadnařka, jadnař a wobžělniki pó § 5 dypki 6 do 9 togo pórěda, ako teke pšepšosone gósci maju pšawo, se wugroniś, gaž jim wjednik pósejženja słowo pšepódajo. Kuždy diskutant smějo se jano dwójcy k samsnej nastupnosći wugroniś. Słowo se pó rěže pśizjawjenjow pšepódawa. Wó powědařskem pšawje njepšosonych gósci rozsužiju pósejžeński prezidium.
2. Člónk zwězkowego pśedsedařstwa, kótaryž co k jadnařskemu pórědoju powědaś, pśizjawijo to ze zwignjenim wobeju rukowu. Wón dostanjo pótom ned słowo.
3. Gdyž wugronijotej se pominanje abo naraženje za wótgłosowanje, smějotej zasadnje jaden člónk zwězkowego pśedsedařstwa za to a jaden pšešiwu tomu powědaś. Pótom se wótgłosuju.
4. Cas powědanja móžo se wót pósejžeňskega prezidiuma pó pótrjebnosći wobgranicowaś.
Gaž se wěcej wó temje njepowěda, ma wjednik pósejženja pšawo, powědajucemu słowo weześ.
5. Jadnařski pórěd dowólijo člónkam zwězkowego pśedsedařstwa w běgu pósejženja slědujuce naraženja:
  - slědk daše nastupnosći do prezidiuma, do žěloweje kupki resp. do žělowego wuběrka abo na Domowinske zastojnstwo, až by se pśedłoga k tomu pśigótowała resp. pśedlažeca pśedłoga se pšežěłała,
  - wótsajženje nastupnosći z dnjownego pórěda resp. pšestarcenje wobjadnanja,
  - wokolne wótgłosowanje pó pósejženju, gaž pśedlažy pšežěłane naraženje za wobzamknjenje,
  - zakóncenje diskusije k nastupnosći,
  - wótgłosowanje wó pśedłozu resp. wó naraženju k wobzamknjenju,
  - pšetergnjenje abo zakóncenje pósejženja,
  - wuzamknjenje zjawnosći,
  - pominanje za pótajnym wótgłosowanim abo za wótgłosowanim pó mjenju,
  - napšašowanje wěcywuznatych wósobow a
  - pšepódaše poľnomócy k dokóncnemu rozsudoju prezidiumoju, pśedsedařejju abo Domowinskemu zastojnstwoju.

6. Člonek zwězkowego předsedařstwa, kotaryž jo se k diskusiji přizjawił a njejo zakóńcenja diskusije dla wěcej słowo dostał, smějo swój přinosk pisnje předsedařej přepódaš. Přinosk připołožijo se protokoloju.
7. Do wótgłosowanja wó předłogach a naraženjach za wobzamknjenje smějo kuždy člonek zwězkowego předsedařstwa wósobinske wujasnjenje wótedaš. K tomu přepódajo jomu wjednik pósejženja pó wótpowědnem přizjawnjenju słowo. Take wósobinske wujasnjenje smějo jano rownostajenje wopacnych wugronjenjow abo wótwoboranjow wósobinskego nadpada wopšimješ.

§ 7

Wótgłosowanja a wobzamknjenja

1. Pó artiklu 6, dypk 3 wustawkow Domowiny jo zwězkowe předsedařstwo wopšawnjone k wobzamknjenju, gaž jo wěcej ako połojca jogo člonkow přibytna.
2. Naraženje jo přiwzete, gaž jo wětšyna přibytnych za wótgłosowanje wopšawnjonych za naraženje głosowała, dalokož njejo to w toš tom porěže abo we wustawkach hynac postajone. Přisamskej libje głosow za abo přešiw naraženjejo jo naraženje wótpokazane.
3. Za wótgłosowanje dostanjo kuždy člonek głosowańske kórtki (zelenu kartku z napismom "za namjet/za naraženje", čerwjenu kartku z napismom "přečiw namjetej/přešiw naraženju" a bělu kartku z napismom "so hłosa wzdám/se głosa zdžaržjom").
4. Wótedane glose digitalnje přizamknjonych člonkow zwěscijo wjednik pósejženja z pomocu wobrazowki. Za cas wótgłosowanja a wulicenia musy wósoba, kotaraž wótgłosujo, na wobrazowce wižeš byš. Jolic njejo wósoba wižeš abo njedajo se wótedany głos přirědowaš, se toš ten njelicy.
5. Naraženje k wobzamknjenju musy pisnje abo wustnje jasnje sformulěrowany byš, nježlic se wó njom wótgłosujo.
Wó kuždem naraženju se jadnotliwje wótgłosujo.
Gdyž předažijo wěcej naraženjow k wobzamknjenju, kotarež samsku nastupnosć wobjadnaju, wótgłosujo se nejprweje naraženje, kotarež pó wopšimješu nejwěcej zaměroju wobzamknjenja wótpowědujo.
6. Signalizěrujo-li jedno člonkowske towaristwo z pisnym wobtwarženim w předpólu pósejženja k naraženju za wobzamknjenje mócně wobmyslenja, ma se předsedařstwo toš togo towaristwa do wótgłosowanja słyšaš. Słyšanje předsedařstwa toš togo towaristwa se přewježo w zwězkowem předsedařstwje.
7. Wótgłosujo se zasadnje zjawnje ze zwignjenim głosowańskeje kórtki.
8. Gdyž se to jaden člonek zwězkowego předsedařstwa pomina, pótom se pó mjenju abo pótajmnje wótgłosujo. Předažitej wobej naraženi, pón se pótajmnje wótgłosujo. Přis wótgłosowanju pó mjenju předcytajo wjednik pósejženja mě

wótpowědneho člonka zwězkowego pśedsedařstwa, kótaryž musy pótom groniš, lěc wón "za naraženje" abo "pšešiwu naraženjeju" głosujo resp. lěc se glosa zdžaržyjo. To se we wótpowědnej lisćinje dokumentěrujo a protokoloju pśidajo. Člonki zwězkowego pśedsedařstwa, kótarež njejsu wobzamknjenju pśigłosowali, směju se pominaš, až se to w protokolu naspomnjejo.

9. Pó artiklu 6, dypk 4 wustawkow Domowiny móžo zwězkowe pśedsedařstwo teke pó pisnej droze rozsudy twóriš. Wó tom ma zwězkowe pśedsedařstwo abo prezidium rozsuziś. Naraženje jo pśiwzete, gaž jo se nanejmenjej počojca člonkow organa na wótgłosowanju wobželiła a wětšyna do głosowanja wopšawnjonych z pšawom na głosowanje za naraženje głosowała, snažkuli wustawki něco drugego póstajaju.
10. Gaž se wuměnjenja za płašece wobzamknjenja zasadnje změňuju, móžo se wótpowědne pšašanje wótnowotki w zwězkowem pśedsedařstwje wobjadnaš. Pśi tom ma se wó tom rozsuziś, lěc se do toho wótgłosowane wobzamknjenje slědk wzejo.
11. Wólby a personalne rozsudy pšewjedu se w pótajmne wótgłosowanju. Smějo se zjawnje wóliś, gdyž njejo žeden člonk zwězkowego pśedsedařstwa pšešiwu tomu. Wólona jo zasadnje ta wósoba, kótaraž dostanjo wěcej ako počojcu glosow wšykných člonkow zwězkowego pśedsedařstwa. Pśi wšakorakich mjenjach na jadnom wólbne lisćiku, su toś te wósoby wuzwólone, kótarež su pó rěže nejwěcej glosow dostali. Pśi rowności glosow ma se pšewjasć dowuzwólowanje. Wólony jo pótom ten samy, kótaryž dojspijo w dowuzwólowanju wětšynu glosow.
12. Pótajmne, listowe wólby su móžne. Wó tom ma zwězkowe pśedsedařstwo abo prezidium rozsuziś.
13. Člonki zwězkowego pśedsedařstwa njesměju se pśi wobjadnanju a wobzamknjenju nastupnosćow wobželiś, gaž móžo jim wobzamknjenje wósobinski, jich swójbny resp. pśiswójbny přednego stopjenja abo institucijam, kótarež wóni juristiski zastupuju, njepósrědne lěpšyny abo njelěpšyny pśinjasć. Pótrjefjony člonk zwězkowego pśedsedařstwa musy sam swóju pśedsudkownosć do wobjadnanja wótpowědne nastupnosći pśizjawiś. Wón smějo se w paže zjawneho žěla pósejzenja sednuš ku góscam, w paže njezjawneho žěla pak musy pósejžeńsku rumnosć wopuściś. Gdyž wobstoje cwiblowanja na pśedsudkownosći resp. njepśedsudkownosći, pótom rozsuzijo se w njepśibytnosći pótrjefjonego. To samske płaši za wšykných dalšnych pśibytných abo digitalnje pśibytných.

§ 8

Protokol zjawneho žěla pósejzenja

1. Wó kuždem zjawnem pósejzenju wužěłajo se protokol wobzamknjenjow. Ako pomocny srědk za protokolěrowanje zjawneho žěla pósejzenja wužywa se nagrawański řed.
2. Protokol zjawneho žěla dej wopšimješ:

- termin, městno, zachopjeńk a kóńc wobradowanja,
  - mě wjednika / wjednikow zejženja,
  - pšibytnosć cłonkow a gósci,
  - dnjowny pórěd,
  - cysła a title wobjadnanych pśedłogow,
  - wobzamknjenja z formulaciju naraženja, z wuslědkom wótgłosowanja a z běžnym cysłom toś teje wólbneje doby,
  - nadawki, kótarež su se drugim gremiumam pšepódali,
  - wósobinske stojnišćo, gaž se to cłonk zwězkowego pśedsedařstwa pomina a
  - teksty rozpšawow ku głownym nastupnosćam ako dodank k protokoloju.
3. Cłonki zwězkowego pśedsedařstwa a jogo stawne gósci dostanu w běgu jadnogo tyženja pó pósejženju na digitalnem pušu nacerjenje protokola a směju k protokoloju pokazki abo korektury zapódaš. Doskóńcne nacerjenje pšepódajo se z pódložkami za pśiduce pósejženje.
  4. Župany a pśedsedarje cłonkojskich towaristwow, kenž njejsu cłonk zwězkowego pśedsedařstwa, dostanu protokol k informaciji, jolic sebje to žyce. To samske plaši za pśedsedarja rewizijnego wuběrka a pśedsedarja wujadnańskego wuběrka.
  5. Protokol a społjenje wobzamknjenjow se kontrolěrujotej na pśiducem zjawnem wobradowanju zwězkowego pśedsedařstwa.

§ 9

Protokol njezjawneho žěla

1. Wó kuždem njezjawnem pósejženju nažěłajo se wuslědkowy protokol. Ako pomocny srědk za protokolěrowanje njezjawneho žěla pósejženja smějo se nagraše wužywaš, kótarež ma se pó wobtwarženju protokola znicys.
2. Wobzamknjenja njezjawneho žěla maju se ze separatnym běžnym cysłowanim protokolěrowaš ("n" pśed cysłom).
3. Wobstoj móžnosć, jadnotliwe wugronjenje pó słowje do protokola pšewšeš.
4. Cłonkam wurownańskego wuběrka ma se na pominanje protokol pód doglědom w zastojnstwje spšistupniš.
5. Protokol njezjawneho žěla kontrolěrujo se na pśiducem pósejženju zwězkowego pśedsedařstwa.

§ 10

Pśedłogi

1. Pśedłogi do zwězkowego pśedsedařstwa směju zapódaš:
  - prezidium,
  - pśedsedař a zastupujocy pśedsedař Domowiny,
  - cłonki zwězkowego pśedsedařstwa,

- žělowe wuběrki resp. žělowe kupki,
  - rewizijny a wurownański wuběrk Domowiny,
  - pśedsedařstwa člonkojskich župow a towaristwow, ako teke
  - zastojnstwo Domowiny a
  - Rěcny centrum WITAJ.
2. Pśedłogi se wužěłaju, gaž se zwěsćijo trjebnosć wobjadnanja wótpowědneho pšašanja wót boka wólonych gremijow kšywoweho zwězka, pśedsedařstwow člonkojskich župow a towaristwow abo teke zastojnstwa Domowiny, gdyž zwězkowe pśedsedařstwo wótpowědny nadawk wobzamkny abo pósejžeńskej plana zwězkowego pśedsedařstwa to pśedwiži.
  3. Pśedłogi dejali se zasadnje prezidiumoju k pśedwobjadnanju pśepódaš, aby mógał zwězkowemu pśedsedařstwu doporučenje k dokóńcnemu wobjadnanju pśedłogow pśepódaš. Referentka za nutšikowne nastupnosći Domowiny rědujo, numerěrujo spšistupnijo resp. wózwajijo pśedłogi we wótgłosowanju z prezidiumom.
  4. Za pśigótowanje pśedłogow ma se wósebny formular wužywaš (glej dodank). Kužda pśedłoga dostanjo swójo cysto (běžne cysto + licba lěta). Pśedłogi, kenž se rozsužuju w prezidiumje na zakłaže § 6, dypka 5, smužki 10 abo § 12, dypkow 2, 4 abo 5 togo jednańskego póředa, maju pśed běžnym cystom pśidank "P". Pśedłogi, kótarež se w zwězkowem pśedsedařstwje dokóńcnje wobjadnaju a schwaliju, maju pśidank "ZP". Wobej družynje pśedłogow se separatnje licytej a składujotej. Wobtwarženje za naraženje k wobzamknjenju pódajo se we wótpowědujucem pśidanku.
  5. W pśedłogach, kenž služe jano informaciji, zapišo se do rubriki "Naraženje za wobzamknjenje " pasus, až se informacija k wěsći wzejo.
  6. Financne wustatkowanja wobzamknjenjow maju se pomjenjowaš a zastojnstwo Domowiny dejało financěrujobnosć do jadnanja w prezidiumje pśespytowaš a z pódpismom głowneje jadnańki, jadnarja abo referenta za góspodařske a infrastrukturelne nastupnosći wobtwaržiš.
  7. Gaž se w běgu jadnanjow zwězkowego pśedsedařstwa wóthylajuće naraženje k wobzamknjenju formulěruju, pón pišo se nowa formulacija do pśeglěda pśedłogow.

§ 11

Wutwórjenje žělowych wuběrkow

1. Zwězkowe pśedsedařstwo abo prezidium wutwórijotej pó pótrjebje k analytiskemu a koncepcionelnemu wobžěłanju nastupnosćow žělowe wuběrki. Kuždy wuběrk dejał z nanejmnjej 5 člonkow wobstojaš, wětšyna z nich dejała byš člonk zwězkowego pśedsedařstwa.

Póstajijo se zestajenje a wjednik želowego wuběrka, jogo zastupnik, pó wopśimješu pśisłušajucy zagronity zastojnstwa, wopśimješowe zaměry žělabności a doba statkowanja.

2. Wuběrki maju pšawo, stajis na prezidium pšosbu wó juristiske póražowanje.
3. Za wótběg pósejženjow žělowych wuběrkwow plaše w zasaže póstajenja jadnańskego póřěda zwězkowego pśedsedařstwa wótpowědnje. Wobradowanja wuběrkwow su zasadnje njezjawne. Wuwzeša su móžne. Čłonkam zwězkowego pśedsedařstwa a prezidiuma jo pśistup kuždy cas móžny.
4. Protokole wobradowanjow žělowych wuběrkwow dostanu mimo čłonkwow wuběrka teke čłonki prezidiuma. Čłonki zwězkowego pśedsedařstwa směju se protokole pominaš.
5. Ako čłonki žělowych wuběrkwow mógu se mimo čłonkwow zwězkowego pśedsedařstwa a prezidiuma dalšne zastupniki župow a towaristwow ako teke fachniki pówołaš. Wóni pódlaže samskemu řědowanju dowěrnosći ako čłonki zwězkowego pśedsedařstwa.
6. Wuběrki rozpšawiju zwězkowemu pśedsedařstwoju abo prezidiumoju pšawidłownje wó rezultatach a žělabności swójogo statkowanja a pśedpołožuju wótpowědne naraženja ako pśedłogi k wobjadnanju a schwalenju.
7. Pśedsedařje wuběrkwow směju na zaklaže napšašowanjow medijow abo pó swójskem rozsuže čłonkwow wuběrkwow zjawnosć k tematiskim šěžyšćam njezjawnych pósejženjow wuběrkwow informěrowaš. Pši tom dej se na to glědaš, až dej se jednaš wó powšykne informacije žělabności wuběrkwow, nic pak wó nacerjenja, kenž muse zwězkowe pśedsedařstwo dodiskutěrowaš a wobzamknuš.

§ 12

Prezidium

1. Pó artiklu 10 wustawkow Domowiny słušaju do prezidiuma pśedsedař Domowiny, jogo zastupnika a dalšnej čłonka zwězkowego pśedsedařstwa, kótarejuž na naraženje pśedsedařa zwězkowe pśedsedařstwo pówołajo.
2. Pó artiklu 10 dypka 3 a 4 wustawkow Domowiny póstajijo zwězkowe pśedsedařstwo slědujuce zagronitosći prezidiuma:
  - a. pśigótowaš pó wopśimješu pósejženja zwězkowego pśedsedařstwa,
  - b. póražowaš zwězkowe pśedsedařstwo we wopśimješowych a wažnych organizatoriskich pšašanjach a k tomu pśedpołožyš trjebne pśedłogi,
  - c. póražowaš pśedsedařa Domowiny w jogo běžnem žěle,
  - d. wutwóriš w nadawku zwězkowego pśedsedařstwa nachylne žělowe kupki resp. wuběrki a jich žěto koordiněrowaš,

- e. póražowaš pšedsedarja a jednařtwa pši koordinaciji běžneje žěłabnosći zastojnstwa Domowiny a Rěcneho centruma WITAJ a pšiwzeš k tomu trjebne informacije,
  - f. pšigótowaš głowne zgromažiny Domowiny a nawjedowaš wužěłanje rozpšawy wó zwopšawdnjenju nadawkow žěłowych směrnicow zwězkowego pšedsedařtwa a
  - g. rozsuziš wó slědujucych pšašanjach:
    - chwattnje trjebne stojniřća Domowiny k nacerjenjam pšawniskich pšedpisow a k aktualnym pšašanjam,
    - stojniřća Domowiny k pšedewzešam regionalnego planowanja,
    - delegěrowanje kulturnych kupkow w nadawku Domowiny, projekty kulturneje wuměny a službne jězby cesnoamtskich zastupnikow Domowiny do wukraja,
    - koncepty za wrošenicy a jubileje,
    - napšawy w zwisku z wobgospodarjenim imobilijow Domowiny,
    - nadawki k pšawniskemu póražowanjeju Domowiny,
    - kónčna redakcija stojniřćow, rezolucijow, , brošurkow, memorandumow a pódobnych wózwajwenjow Domowiny, kótarež se w zjawnosći rozšyriju,
    - wobžěłenje Domowiny pši projektach drugich nosarjow,
    - koncepty za wopomnjeńske dny,
    - z běžneje žěłabnosći kšywowego zwězka wótwołone nadawki za žěłowe wuběrki zwězkowego pšedsedařtwa.
3. Zwězkowe pšedsedařtwa informěrujo se na kuždym pósejženju wó žěłabnosći prezidiuma a dostanjo pisny pšeglěd rozsudow pósejženjow prezidiuma z pódložkami za swóje pšiduce pósejženje.
  4. Pósejženja prezidiuma su zasadnje njezjawne. Čłonki zwězkowego pšedsedařtwa směju se na pósejženjach wobžěliš. Čłonki zwězkowego pšedsedařtwa maju pšawo, prezidiumoju naraženja za wobjadnanje nastupnosćow zapódaš.
  5. Žěłabnosć prezidiuma rědujo wósebny jednařski pórěd, kenž wobzamknjo zwězkowe pšedsedařtwa.

§ 13

Winowatosći čłonkow zwězkowego pšedsedařtwa

1. Mimo aktiwneho wobžěłjenja na pósejženjach zwězkowego pšedsedařtwa ma čłonek zwězkowego pšedsedařtwa wósebne winowatosći napšešiwu župje resp. towaristwoju, kótaraž/kótarež jo jogo za wólby do zwězkowego pšedsedařtwa nominěrowała/o. Wón/wóna ma pšedsedařtwa župy resp. towaristwa pšawidłownje wó swójom statkowanju informěrowaš, pšedłogi w pšedpólu pósejženjow z nimi diskutěrowaš, wobzamknjenja zwězkowego pšedsedařtwa rozkładowaš a jich pšesajženje pódpěrowaš.

2. Wobzamknjenja su za kuždego člónka zwězkowego pśedsedařstwa jadnak zwězujuce. Žeden člónk zwězkowego pśedsedařstwa njama pó wotumje wětšyny gremija pšawo, pśesajženje wobzamknjenjow blokěrowaš a napśešiwne aktiwity pšewjasć.
3. Gaž zwězkowe pśedsedařstwo póstajijo, až njesmějo se wó wěstych pšašanjach zjawnje informěrowaš, ma kuždy člónk gremija winowatosć k mjelcanju. Toš ta winowatosć wobstoj až do wulichowanja na zakłaže rozsuda zwězkowego pśedsedařstwa.
Winowatosć k mjelcanju pak płaši bžeze wobgranicowanja za personalne daty.
4. Kuždy člónk zwězkowego pśedsedařstwa jo k aktiwnemu zjawnostnemu žěloju napominany.

§ 14

Zjawnostne žěło

1. Zjawnosć a žurnalisty pšepšosuju se z casnikařskim wózjawjenim a z inseratom na zjawne wobradowanja zwězkowego pśedsedařstwa.
2. Dnjowny pórěd zjawnego žěla wózjawijo se nejpóźdež 3 žělowych dny do pósejženja w serbskej a nimskej rěcy w interneše.
3. Pódložki zjawnego žěla pósejženja wózjawiju se w zapódanej rěcy tejerownosći nejpóźdež 3 žělowych dny do pósejženja na internetowej stronje Domowiny. Z toho wuwzetej stej rozpšawa pśedsedařa a rozpšawa prezidiuma Domowiny. Wó dalšnych wuwzešach smějotej zwězkowe pśedsedařstwo a prezidium rozsuziš.
4. Wobzamknjenja zjawnego žěla pósejženjow zwězkowego pśedsedařstwa dejali se w běgu jadnogo tyženja na internetnych bokach Domowiny wózjawiš.
5. Pó pósejženju zgótujo medijowy powědař medijowe wózjawjenje wó glownych šěžyšćach a wuslědkach zejženja.
Pó wótgłosowanju z jadnym člónkom prezidiuma pósrědnja se wóne redakcijam, člónkam zwězkowego pśedsedařstwa a dalšnym zajmowanym adresatam.
Zrazom ma se wóno na internetowej stronje Domowiny wózjawiš.
6. Rozsudny interneho resp. dowěrliwego charakter, kótarež njesměju se wózjawiš, se na pósejženju konkretnje pomjenjuju.

Dalokož se w toš tom jadnařskem pórěže funkcije a pomjenjowanja pó muskecem a žeńskecem rože wopisuju, měni se z tym rownogódnje žeńskecy a muskecy rod.

Jadnařski pórěd zwězkowego pśedsedařstwa za wólbnu dobu 2021-2025 schwalijo se na pósejženju zwězkowego pśedsedařstwa dnja 12.04.2024 a z tym nabywa płašiwosć.

Jadnański pórěd Zwězkowego pśedsedařstwa Domowiny za wólbnu dobu 2021-2025

§ 1

Powšykne zasady žělabnosći

1. Zwězkowe pśedsedařstwo Domowiny nawjeduju žěto kšywowego zwězka mjazy głownymi zgromažinami.
2. Zestawa, nadawki a kompetence zwězkowego pśedsedařstwa rěduju artikel 9, wótrězki 1 - 8 wustawkow Domowiny.
3. Zwězkowe pśedsedařstwo społnijo swóje nadawki z
  - pórědnymi a wurědnymi pósejženjami,
  - žělom prezidiuma pó §10 toś toho pórěda,
  - analytiskim a koncepcionelnym pśedžělom žělowych wuběrkow a kupkow,
  - koordinaciju a integraciju celonarodnego žěta we wótgłosowanju z pśedsedařstwami člonkojskich župow a towaristwow a z drugimi zwězkarjami,
  - statkowanim kuždego jednotliwego člonka zwězkowego pśedsedařstwa w swójom towaristwje a w zjawnosći,
  - aktiwnym zjawnostnym žělom wó zaměrach kšywowego zwězka a wó połoženju a zajmach serbskego luda.
4. Zwězkowe pśedsedařstwo zmakajo se pó artiklu 9, dypk 7 wustawkow Domowiny nanejmnjej styri raze wob lěto. Mimo toho zwoła se kužde lěto klawsumne pósejženje. K tomu se lětny plan žělabnosći nastajijo, kótaryž mimo terminow teke městnosć a wopšimješowe šěžyšća pósejženjow póstajijo.

§ 2

Nadawki zwězkowego pśedsedařstwa

1. Zwězkowe pśedsedařstwo ma pó artiklu 9 dypki 4 do 6 wustawkow Domowiny slědujuce nadawki:
  - a. rozsužiś wó pšašanjach běžnego žěta Domowiny mjazy głownyma zgromažinomama,
  - b. póstajis šěžyšća žělabnosći a rědowaś zawězujuce zagronitosći za zwopšawdnjenje nadawkow,
  - c. pšawidłownje pšiwześ rozpšawy pśedsedarja a prezidiuma Domowiny,
  - d. póstajis zagronitosći a nadawki prezidiuma,

- e. ředowaš wobsejžeństwo a finance Domowiny, pšiwzeš a schwališ financne a góspodařske plany a rozpšawy, wutwóriš žělowe wuběrki,
  - f. wutwóriš žělowe wuběrki,
  - g. pšiwzeš rozpšawy głowneje jadnaŕki wó žěle zastojnstwa Domowiny a póstajíš šěžyšća žěla zastojnstwa,
  - h. póstajíš šěžyšća žělabnošći Domowinje pšisłušajucych institucijow a wótrědow,
  - i. pšiwzeš rozpšawy wjednikow Domowinje pšisłušajucych institucijow a wótrědow,
  - j. nachylnje pšiwzeš nowe towaristwa do Domowiny,
  - k. nachylnje rozsužiš wó nosařstwach dašnych institucijow abo wótzělenjow pód kšywom Domowiny,
  - l. pówołaš a wótwołaš resp. nominěrowaš zastupjarjow Serbow do/z gremijow a pšawidlownje pšiwzeš rozpšawy wó jich žělabnošći,
  - m. wobzamknuš žělowe pórědy Domowinskego zastojnstwa a Domowinje pšisłušajucych institucijow a wótrědow,
  - n. pówołaš a wótwołaš wjednikow Domowinje pšisłušajucych institucijow a wótrědow,
  - o. pówołaš a wótwołaš głownu jadnaŕku a jadnarja Domowiny,
  - p. wobzamknuš wuznamjenjeńske pórědy Domowiny, kótarež njejsu wobstatk toš tych wustawkow, a wóliš člonkow mytowańskego wuběrka,
  - q. naražiš głownej zgromažinje pó pórucenju wujadnańskego wuběrka wótwołanje člonka zwězkowego pšedsedařstwa z wólbneje funkcije,
  - r. rozsužiš na zakłaže dopórucenja wujadnańskego wuběrka wó pšikazanem nachylnem wótpócywanju funkcije člonka,
  - s. rozsužiš wó pšiwzešu nachylneho złoženja wólbneje funkcije na zakłaže pódaša swójskeje wóle.
2. Dašne nadawki zwězkowego pšedsedařstwa su:
- a. pšigłosyš naraženju wó změnje městneho plana struktury zastojnstwa abo wótrědow Domowiny,
  - b. pšigłosowaš naraženju wó pšistajenju abo pušćenju sobužělašerja wušej zaslužboweje kupki 11 tarifa L,
  - c. pšigłosowaš jednotliwym inwesticijam wušej 10.000 €,
  - d. pšigłosowaš nakupi abo pšedankuju imobilijow.

§ 3

Pósejženja zwězkowego pšedsedařstwa

1. Wobradowanja zwězkowego pšedsedařstwa su pó artiklu 9, dypk 8 wustawkow Domowiny zjawne. Wobradowanja zwězkowego pšedsedařstwa dejali pó župnych teritorijach drogowaš. Casnikarska powědařka Domowiny informěrujo medije tyžeń do pósejženja wó wopšimješach zjawneho žěla pósejženja.

Zjawny žěl pósejženjow wuscěla se ako livestream do seši, jolic techniske móžnosći na městnosćach wobradowanja to dowólju.

Livestreamy pósejženjow měli jaden mjasec online pšisťupne byš a se pótom deaktivěrowaš.

Zastojnstwo Domowiny ma trjebne techniske wobstojnosći ředowaš.

2. Wobradowanje žěli se pó pótrjebje do zjawnego a njezjawnego žěla. Zjawny a njezjawny žěl pósejženja matej se w naraženju za dnjowny pórěd wupokazaś.
3. Personalne pšašanja deje se w kuždym paže w njezjawnem žělu wobradowanja a w njejsibytności pótrjefjonego wobjadnaś.
4. „Napšašowanja člónkow Domowiny a gósci k serbskim nastupnosćam“, „rozpšawa pśedsedarja a člónkow zwězkowego pśedsedařstwa wó žělabnosći kšywowego zwězka mjazy pósejženjom zwězkowego pśedsedařstwa“, „informacija k aktualnym aspektam žělabnosći zastojnstwa Domowiny a Rěcneho centruma WITAJ“ a „aktualna debata člónkow zwězkowego pśedsedařstwa“ dejali byś wobstatk pósejženja zwězkowego pśedsedařstwa“, dejali stawny wobstatk pósejženja zwězkowego pśedsedařstwa byś.
5. Člónki zwězkowego pśedsedařstwa maju pšawo, temy za „aktualnu debatu“ až do 3 žělabnych dnjow do pósejženja zwězkowego pśedsedařstwa zastojnstwoju Domowiny pisnje zapódaś. Wó dalšnych a pózdžejšych naraženjach smějo se wótwisnje wót casowych móžnosćow na městnje pósejženja rozsuziś.
6. Mimo togo smějo kuždy člónk zwězkowego pśedsedařstwa do wobzamknjenja dnjownego pórěda pšosbu wó wuzamknjenje zjawnosći pši wobjadnanju wěstego dypka dnjownego pórěda stajiś. Wó póžedanju se wótgłosujo pó § 7 wótrězkach 7 do 9.
7. Člónki zwězkowego pśedsedařstwa su winowate, wó wšykných w njezjawnem žělu pósejženja wobjadnaných nastupnosćach mjelcaś.
8. Pórědne pósejženja zwězkowego pśedsedařstwa zwoła pśedsedař Domowiny na zakłaže wobzamknjonego lětnego plana žělabnosći.
9. Wurědne pósejženje zwoła se wót pśedsedarja pó pisnem póžedanju nanejmenjej stwjerši člónkow zwězkowego pśedsedařstwa, tšoch towaristwow abo prezidiuma (glej wustawki Domowiny artikel 9, dypk 7). Wóno ma se w běgu dweju tyženjowu pšewjasć.
10. Pšepšosenje z naraženim za dnjowny pórěd a pśedłogami zjawnego žěla pósejženja ma kuždy pórědny člónk zwězkowego pśedsedařstwa nanejpózdzěj 7 dnjow do wobradowanja dostaś. Žycy-li se to adresat, mógu se jomu pódlóžki teke digitalnje pšipóslaś.
Wó nastupnosćach, kótarež njejsu w pšipóslanem naraženju za dnjowny pórěd zapisane, smějo se jano pótom wobradowaś a rozsuziś, gaž njedajo se nastupnosć pšestarcys a zwězkowe pśedsedařstwo wobjadnanjeju pšigłosujo.

11. Pšepšosenje z naraženim za dnjowny pórěd a pšedłogi pósejženja dostanu teke głowna jadnańka a jadnań, wjednica Rěcneho centruma WITAJ, jeje zastupnik a referenty zastojnstwa Domowiny.

To samske plaši za pšedsedarja rewizijnego wuběrka a pšedsedarja wujadnańskega wuběrka, jolic sebje to žycejtej.

12. Pódložki zjawneho žěla pósejženja dostawaju teke župany a pšedsedarje ćlonkojskich towaristwow, kenž njejsu z ćlonkom zwězkowego pšedsedařstwa, jolic sebje to žyce.
13. Pódložki njezjawneho žěla pósejženja dostawaju wósoby pó § 5 dypk 10.
14. Pósejženja zwězkowego pšedsedařstwa pšewjedu se pó móžnosći realnje na póstajonem městnje.
15. Pósejženja pšewjedu se pó artiklu 6, wótrězk 6 wustawkow pak realnje, pó elektroniskej droze (na pšikład pšez telefon abo wideowu konferencu) abo w měšanej formje z pšibytnymi ako teke z wobžělnikami pšez wideowu konferencu, druge medije abo telefon.
16. Wobžělenje na wideowej konferency, pšez druge medije abo telefon jo pó artiklu 6, wótrězk 7 wustawkow Domowiny jano z legitimaciskimi a pšistupnymi datami móžne, kótarež plaše za wótpowědujuce pósejženje. Daty se we wósebnjej mejlce scasom do zgromažiny pósrědnjaju.

§ 4

Nawjedowanje pósejženjow

1. Pósejženja nawjeduju pšedsedař, w paže zajžowanja zastupujucej pšedsedarja. Za wobjadnanje jednotliwych dypkow dnjownego pórěda móžo prezidium drugih zagronitych zasajziš.
2. Pšedsedař a zastupujucej pšedsedarja twórje pósejžeński prezidium. Nawjedowař pósejženja konsultěrujo se we wažnych pšašanjach wjednistwa pósejženja a dožaržanja wustawkow Domowiny ako teke jadnańskega pórěda zwězkowego pšedsedařstwa z dalšnyma ćlonkoma pósejžeńskega prezidiuma. Wónej matej wjednika pósejženja ze swójskego wida na pšedpisane póstupowanje pšiwobrošiš, jolic trjebne. Howac jogo pši nawjedowanju pósejženja pódpěrujotej.
3. Nawjedowař pósejženja ma slědujuce nadawki:
  - pósejženje zachopiš a pšibytnych wuwitaš,
  - pšipowěžeš, až se wótběg zjawneho žěla pósejženja nagrawa a až njejsu žedne dalšne nagraša dowólone,
  - pšipowěžeš, až se zjawny žěl pósejženja digitalnje ako livestream do seši wuscěla,
  - pšibytnosć a zagronjenja zwěsciš,
  - wopšawnosć wobzamknjenja zwěsciš,

- pšedsudkownosć zwěšćís,
- wó dnjownem pórěže wótgłosowaš daš,
- diskusiju k jadnotliwym dypkam nawjedowaš a z wopšimješowym rezimejom zakóńcyš,
- konkretny tekst wobzamknjenja do wótgłosowanja pšedcytaš resp. pšłowne naraženje za wobzamknjenje formulěrowaš abo pšeformulěrowaš,
- wó pšedłogach a drugich naraženjach k wobzamknjenju wótgłosowaš daš,
- rezultat wótgłosowanja zwěšćís (tši kategorije: za namjet/za naraženje, přeciwo namjetej/pšesiwo naraženju a so hłosa wzdam/se głosa zdžaržyjom),
- pšiwzeše abo wótpokazanje naraženja zwěšćís,
- wó wokolnem abo listowem wótgłosowanju nastupnosći rozsužiš daš,
- wó wěcejraznych cytanjach wěstych pšedłogow rozsužiš daš,
- wó wótsajženju dypkow dnjownego pórěda resp. wó slědk dašu pšedłogow k dalšnemu wobžělanju w prezidiumje abo žěłowych wuběrkach rozsužiš daš,
- pórědny wótběg pósejženja na zakłaže jednańskego pórěda zawěšćís a domowe pšawo wugbaš,
- wó wopšimješach k wózwajnenju w medijach rozsužiš daš a
- pósejženje zakóńcyš.

§ 5

Wobžělenje na pósejženjach

1. Čłonki zwězkowego pšedsedařstwa su winowate, se na pósejženjach wobžěliš. W paže zajžowanja chórosći abo drugich wažnych pšicyń dla su winowate, pšedsedarja abo sekretariat zastojnstwa Domowiny wó tom informěrowaš.
2. Lisćina za wupłašenje pósejžeńskich pjenjez płaši rownocasnje ako lisćina pšibytnosći. Kuždy čłonk zwězkowego pšedsedařstwa zapišo se ze swójim pšódpismom do lisćiny pšibytnosći a wupołnijo lisćinu za zarownanje jězdnych wudawkow, jolic wón społnijo k tomu trjebne wuměńjenja pó płašecem ředowanju.
3. Čłonki zwězkowego pšedsedařstwa směju se digitalnje na pósejženju wobžěliš.
4. Digitalne wobžělenje zapišo pšedsedař do lisćiny pšibytnosći.
5. Čłonk zwězkowego pšedsedařstwa, kótaryž co pósejženje docasnje wopušćís, musy to wjednikuju pósejženja k wěšći daš.
6. Pó artiklu 9, dyk 3 wustawkow Domowiny matej se jadnař a zastupujucy jadnař na pósejženjach zwězkowego pšedsedařstwa z póražujucym głosom wobžěliš. To same pšitřefijo za wjednicu RCW a jeje zastupnika, tematizěruju-li se kublańsko-politiske pšašanja. Medijowy powědař, referentka za nastupnosći kšywowego zwězka a referentka za gremijowe a ministerialne nastupnosći se tejerownosći na pósejženjach wobžěliju.

7. Předsedař rewizijnego woběrka kaž teke předsedař wujadnańskego woběrka matej pó artiklu 9, dypk 3 wustawkow Domowiny pšawo, se na wobradowanjach zwězkowego předsedařstwa z póražujucym głosom wobželiš.
8. Zastupnik Domowiny we FUEN-prezidiju ma pšawo, se z póražujucym głosom na pósejženjach zwězkowego předsedařstwa wobželiš.
9. K zjawnym pósejženjam ma kuždy zajmc pšistup. Zajmce pak njamaju pšawo, do jadanjow zapšimnuš abo wótběg pósejženja móliš.
10. Na njezjawnem žělu wobžěluju se člonki zwězkowego předsedařstwa, głowna jadona a jadona, referentka za nastupnosći kšywowego zwězka, referentka za gremijowe a ministraške nastupnosći ako teke protokolantka/protokolant ze zastojnstwa. Ředowanja § 7, dypk 13 nastupajuce předsudkownosći maju se dožaržaš. Jolic mašizna předwižonego dypka to pomina, směju se dalšne wósoby na njezjawny žěl pšepšosyš. Na njezjawnem žělu smějotej se teke předsedař rewizijnego woběrka a předsedař wujadnańskego woběrka wobželiš, gaž wó to pšosytej.

§ 6

Wobželenje na diskusiji

1. Člonki zwězkowego předsedařstwa a prezidiuma, głowna jadona, jadona a wobželniki pó § 5 dypki 6 do 9 togo pórěda, ako teke pšepšosone gósci maju pšawo, se wugroniš, gaž jim wjednik pósejženja słowo pšepódajo. Kuždy diskutant smějo se jano dwójcy k samsnej nastupnosći wugroniš. Słowo se pó řeze pšizjawjenjow pšepódawa. Wó powědańskem pšawje njepšosonych gósci rozsužuju pósejžeński prezidium.
2. Člonk zwězkowego předsedařstwa, kótaryž co k jadonańskemu pórědoju powědaš, pšizjawijo to ze zwignjenim wobeju rukowu. Wón dostanjo pótom ned słowo.
3. Gdyž wugronijotej se pominanje abo naraženje za wótgłosowanje, smějotej zasadnje jaden člonk zwězkowego předsedařstwa za to a jaden pšesiwo tomu powědaš. Pótom se wótgłosuju.
4. Cas powědanja móžo se wót pósejžeńskego prezidiuma pó pótrjebnosći wobgranicowaš.
Gaž se wěcej wó temje njepowěda, ma wjednik pósejženja pšawo, powědajucemu słowo wezeš.
5. Jadonański pórěd dowólijo člonkam zwězkowego předsedařstwa w běgu pósejženja slědujuce naraženja:
  - slědk daše nastupnosći do prezidiuma, do žěloweje kupki resp. do žělowego woběrka abo na Domowinske zastojnstwo, až by se předłoga k tomu pšigótowała resp. předlažeca předłoga se pšezěła,
  - wótsajženje nastupnosći z dnjownego pórěda resp. pšestarcenje wobjadanja,
  - wokolne wótgłosowanje pó pósejženju, gaž předlažy pšezěłane naraženje za wobzamknjenje,
  - zakóńcenje diskusije k nastupnosći,

- wótgłosowanje wó pśedłoze resp. wó naraženju k wobzamknjenju,
  - pšetergnjenje abo zakóncenje pósejženja,
  - wuzamknjenje zjawności,
  - pominanje za pótajnym wótgłosowanim abo za wótgłosowanim pó mjenju,
  - napšašowanje wěcywuznatych wósobow a
  - pšepódaše połnomócy k dokóńcnemu rozsudoju prezidiumoju, pšedsedarjeju abo Domowinskemu zastojnstwoju.
6. Čłonk zwězkowego pšedsedařstwa, kótaryž jo se k diskusiji pšizjawil a njejo zakóncenje diskusije dla wěcej słowo dostał, smějo swój pšinosk pisnje pšedsedarjeju pšepódaš. Pšinosk pšipołožyjo se protokoloju.
  7. Do wótgłosowanja wó pšedłogach a naraženjach za wobzamknjenje smějo kuždy čłonk zwězkowego pšedsedařstwa wósobinske wujasnjenje wótedaš. K tomu pšepódajo jomu wjednik pósejženja pó wótpowědnem pšizjawjenju słowo. Take wósobinske wujasnjenje smějo jano rownostajenje wopacnych wugronjenjow abo wótwoboranjow wósobinskego nadpada wopšimješ.

§ 7

Wótgłosowanja a wobzamknjenja

1. Pó artiklu 6, dypk 3 wustawkow Domowiny jo zwězkowe pšedsedařstwo wopšawnjone k wobzamknjenju, gaž jo wěcej ako połojca jogo čłonkow pšibytna.
2. Naraženje jo pšiwzete, gaž jo wětšyna pšibytnych za wótgłosowanje wopšawnjonych za naraženje głosowała, dalokož njejo to w toš tom pórěže abo we wustawkach hynac póstajone. Pši samskej libje głosow za abo pšešiwow naraženjeju jo naraženje wótpokazane.
3. Za wótgłosowanje dostanjo kuždy čłonk głosowańske kórtki (zelenu kartku z napismom “za namjet/za naraženje”, čerwjenu kartku z napismom “přečiwo namjetej/pšešiwow naraženju” a bělu kartku z napismom “so hłosa wzdam/se głosa zdžaržyjom”).
4. Wótedane glose digitalnje pšizamknjonych čłonkow zwěščijo wjednik pósejženja z pomocu wobrazowki. Za cas wótgłosowanja a wulicenia musy wósoba, kótaraž wótgłosujo, na wobrazowce wižeš byš. Jolic njejo wósoba wižeš abo njedajo se wótedany głos pširědowaš, se toš ten njelicy.
5. Naraženje k wobzamknjenju musy pisnje abo wustnje jasnje sformulěrowany byš, nježlic se wó njom wótgłosujo. Wó kuždem naraženju se jadnotliwje wótgłosujo. Gdyž pšedlažyjo wěcej naraženjow k wobzamknjenju, kótarež samsku nastupnosť wobjadnaju, wótgłosujo se nejperwej naraženje, kótarež pó wopšimješu nejžwěcej zaměroju wobzamknjenja wótpowědujo.

6. Signalizěrujo-li jadno člonkojske towaristwo z pisnym wobtwarženim w pšedpólu pósejženja k naraženju za wobzamknjenje móčne wobmyslenja, ma se pšedsedařstwo toš toho towaristwa do wótgłosowanja słyšaš. Słyšanje pšedsedařstwa toš toho towaristwa se pšewježo w zwězkowem pšedsedařstwje.
7. Wótgłosujo se zasadnje zjawnje ze zwignjenim głosowańskeje kórtki.
8. Gdyž se to jaden člonk zwězkowego pšedsedařstwa pomina, pótom se pó mjenju abo pótajmnje wótgłosujo. Pšedlažytej wobej naraženi, pón se pótajmnje wótgłosujo. Pši wótgłosowanju pó mjenju pšedcytajo wjednik pósejženja mě wótpowědneho člonka zwězkowego pšedsedařstwa, kótaryž musy pótom groniš, lěc wón "za naraženje" abo "pšešiwu naraženju" głosujo resp. lěc se glosa zdžaržyjo. To se we wótpowědnej lisćinje dokumentěrujo a protokoloju pšidajo. Člonki zwězkowego pšedsedařstwa, kótarež njejsu wobzamknjenju pšigłosowali, směju se pominaš, až se to w protokolu naspomnjejo.
9. Pó artiklu 6, dypk 4 wustawkow Domowiny móžo zwězkowe pšedsedařstwo teke pó pisnej droze rozsudy twóriš. Wó tom ma zwězkowe pšedsedařstwo abo prezidium rozsuziš. Naraženje jo pšiwzete, gaž jo se nanejmjenjej počojca člonkow organa na wótgłosowanju wobžěliła a wětšyna do głosowanja wopšawnjonych z pšawom na głosowanje za naraženje głosowała, snažkuli wustawki něco drugego póstajaju.
10. Gaž se wuměnenja za płašece wobzamknjenja zasadnje změňuju, móžo se wótpowědne pšašanje wótnowotki w zwězkowem pšedsedařstwje wobjadnaš. Pši tom ma se wó tom rozsuziš, lěc se do toho wótgłosowane wobzamknjenje slědk wzejo.
11. Wólby a personalne rozsudy pšewjedu se w pótajmnem wótgłosowanju. Smějo se zjawnje wóliš, gdyž njejo žeden člonk zwězkowego pšedsedařstwa pšešiwu tomu. Wólona jo zasadnje ta wósoba, kótaraž dostanjo wěcej ako počojcu glosow wšykných člonkow zwězkowego pšedsedařstwa. Pši wšakorakich mjenjach na jadnom wólbne lisćiku, su toš te wósoby wuzwólone, kótarež su pó rěže nejwěcej glosow dostali. Pši rowności glosow ma se pšewjasć dowuzwólowanje. Wólony jo pótom ten samy, kótaryž dojspijo w dowuzwólowanju wětšynu glosow.
12. Pótajmne, listowe wólby su móžne. Wó tom ma zwězkowe pšedsedařstwo abo prezidium rozsuziš.
13. Člonki zwězkowego pšedsedařstwa njesměju se pši wobjadnanju a wobzamknjenju nastupnosćow wobžěliš, gaž móžo jim wobzamknjenje wósobinski, jich swóježbnym resp. pšiwóježbnym přednego stopjenja abo institucijam, kótarež wóni juristiski zastupuju, njepośrednje lěpšyny abo njelěpšyny pšinjasć. Pótrjefjony člonk zwězkowego pšedsedařstwa musy sam swóju pšedsudkownosć do wobjadnanja wótpowědneje nastupnosći pšizjawiš. Wón smějo se w paže zjawneho žěla pósejženja sednuš ku góscam, w paže njezjawneho žěla pak musy pósejžeńsku rumnosć wopušćiš.

Gdyž wobstoje cwiblowanja na pšedsudkownosći resp. njepšedsudkownosći, pótom rozsuzijo se w njepšibytnosći pótrjefjonego.

To samske płaši za wšykných dalšnych pšibytných abo digitalnje pšibytných.

§ 8

Protokol zjawnego žěla pósejženja

1. Wó kuždym zjawnym pósejženju wužěłajo se protokol wobzamknjenjow. Ako pomocny srědk za protokolěrowanje zjawnego žěla pósejženja wužywa se nagrawański rěd.
2. Protokol zjawnego žěla dej wopšimješ:
  - termin, městno, zachopjeńk a kóńc wobradowanja,
  - mě wjednika / wjednikow zejženja,
  - pšibytnosć cłonkow a gósci,
  - dnjowny pórěd,
  - cysła a title wobjadnanych pšedłogow,
  - wobzamknjenja z formulaciju naraženja, z wuslědkom wótgłosowanja a z běžnym cysłom toś teje wólbneje doby,
  - nadawki, kótarež su se drugim gremiumam pšepódali,
  - wósobinske stojnišćo, gaž se to cłonk zwězkowego pšedsedařstwa pomina a
  - teksty rozpšawow ku głownym nastupnosćam ako dodank k protokoloju.
3. Cłonki zwězkowego pšedsedařstwa a jogo stawne gósci dostanu w běgu jadnogo tyženja pó pósejženju na digitalnem pušu nacerjenje protokola a směju k protokoloju pokazki abo korektury zapódaš. Doskóńcne nacerjenje pšepódajo se z pódlóžkami za pšiduce pósejženje.
4. Župany a pšedsedarje cłonkojskich towaristwow, kenž njejsu cłonk zwězkowego pšedsedařstwa, dostanu protokol k informaciji, jolic sebje to žyce. To samske płaši za pšedsedarja rewizijnego wuběrka a pšedsedarja wujadnańskego wuběrka.
5. Protokol a spońjenje wobzamknjenjow se kontrolěrujotej na pšiducem zjawnym wobradowanju zwězkowego pšedsedařstwa.

§ 9

Protokol njezjawnego žěla

1. Wó kuždym njezjawnym pósejženju nažěłajo se wuslědkowy protokol. Ako pomocny srědk za protokolěrowanje njezjawnego žěla pósejženja smějo se nagraše wužywaš, kótarež ma se pó wobtwarženju protokola znicysć.
2. Wobzamknjenja njezjawnego žěla maju se ze separatnym běžnym cysłowanim protokolěrowaš ("n" pšed cysłom).
3. Wobstoj móžnosć, jadnotliwe wugronjenje pó słowje do protokola pšewzeš.

4. Člónkam wurownańskego wuběrka ma se na pominanje protokol pód doglědom w zastojnstwje spšistupniš.
5. Protokol njezjawneho žěla kontrolěrujo se na pšiducem pósejženju zwězkowego pšedsedařstwa.

§ 10

Pšedłogi

1. Pšedłogi do zwězkowego pšedsedařstwa směju zapódaš:
  - prezidium,
  - pšedsedař a zastupujucy pšedsedař Domowiny,
  - člónki zwězkowego pšedsedařstwa,
  - žělowe wuběrki resp. žělowe kupki,
  - rewizijny a wurownański wuběrč Domowiny,
  - pšedsedařstwa člónkojskich župow a towaristwow, ako teke
  - zastojnstwo Domowiny a
  - Rěcny centrum WITAJ.
2. Pšedłogi se wužěłaju, gaž se zwěscijo trjebnosć wobjadnanja wótpowědneho pšašanja wót boka wólonych gremijow kšywoweho zwězka, pšedsedařstwow člónkojskich župow a towaristwow abo teke zastojnstwa Domowiny, gdyž zwězkowe pšedsedařstwo wótpowědny nadawk wobzamknjo abo pósejžeńskej plana zwězkowego pšedsedařstwa to pšedwiži.
3. Pšedłogi dejali se zasadnje prezidiumoju k pšedwobjadnanju pšepódaš, aby mógał zwězkowemu pšedsedařstwoju dopórućenje k dokóńcnemu wobjadnanju pšedłogow pšepódaš. Referentka za nutšikowne nastupnosći Domowiny rědujo, numerěrujo spšistupnijo resp. wózwawijo pšedłogi we wótgłosowanju z prezidiumom.
4. Za pšigótowanje pšedłogow ma se wósebny formular wužywaš (glej dodank). Kužda pšedłoga dostanjo swójo cysto (běžne cysto + licba lěta). Pšedłogi, kenž se rozsužuju w prezidiumje na zakłaže § 6, dypka 5, smužki 10 abo § 12, dypkow 2, 4 abo 5 togo jadnańskego pórěda, maju pšed běžnym cystom pšidank "P". Pšedłogi, kótarež se w zwězkowem pšedsedařstwje dokóńcnje wobjadnaju a schwaliju, maju pšidank "ZP". Wobej družynje pšedłogow se separatnje licytej a składujotej. Wobtwarženje za naraženje k wobzamknjenju pódajo se we wótpowědujucem pšidanku.
5. W pšedłogach, kenž služe jano informaciji, zapišo se do rubriki "Naraženje za wobzamknjenje " pasus, až se informacija k wěsći wzejo.
6. Financne wustatkowanja wobzamknjenjow maju se pomjenjowaš a zastojnstwo Domowiny dejało financěrujobnosć do jadnanja w prezidiumje pšespytowaš a z

pódpismom głowneje jadnaŕki, jadnarja abo referenta za góspodaŕske a infrastrukturelne nastupnosći wobtwaržiš.

7. Gaž se w běgu jadnanjow zwězkowego pśedsedaŕstwa wóychylajuće naraženje k wobzamknjenju formulěruju, pón pišo se nowa formulacija do pśeglěda pśedłogow.

§ 11

Wutwórjenje žělowych wuběrkow

1. Zwězkowe pśedsedaŕstwo abo prezidium wutwórijotej pó pótrjebje k analytiskemu a koncepcionelnemu wobžělanju nastupnosćow žělowe wuběrki. Kuždy wuběrk deŕa z nanejmnjej 5 čłonkow wobstojaš, wětšyna z nich deŕa bys čłonk zwězkowego pśedsedaŕstwa.
Póstajijo se zestajenje a wjednik žělowe wuběrka, joga zastupnik, pó wopśimješu pśisłušajucej zagronity zastojnstwa, wopśimješowe zaměry žělabnosći a doba statkowanja.
2. Wuběrki maju pšawo, stajiš na prezidium pšosbu wó juristiske póražowanje.
3. Za wótběg pósejženjow žělowych wuběrkow plaše w zasaže póstajenja jadnaŕskego póřěda zwězkowego pśedsedaŕstwa wótpowědnje. Wobradowanja wuběrkow su zasadnje njezjawne. Wuwzeša su móžne. Čłonkam zwězkowego pśedsedaŕstwa a prezidiuma jo pśistup kuždy cas móžny.
4. Protokole wobradowanjow žělowych wuběrkow dostanu mimo čłonkow wuběrka teke čłonki prezidiuma. Čłonki zwězkowego pśedsedaŕstwa směju se protokole pominaš.
5. Ako čłonki žělowych wuběrkow mógu se mimo čłonkow zwězkowego pśedsedaŕstwa a prezidiuma dalšne zastupniki župow a towaristwow ako teke fachniki pówołaš. Wóni pódláže samskemu řědowanju dowěrnosći ako čłonki zwězkowego pśedsedaŕstwa.
6. Wuběrki rozpšawiju zwězkowemu pśedsedaŕstwoju abo prezidiumoju pšawidłownje wó rezultatach a žělabnosći swójogo statkowanja a pśedpołóžuju wótpowědne naraženja ako pśedłogi k wobjadnanju a schwalenju.
7. Pśedsedarje wuběrkow směju na zakłaže napšašowanjow medijow abo pó swójskem rozsuže čłonkow wuběrkow zjawnosć k tematiskim šěžyšćam njezjawnych pósejženjow wuběrkow informěrowaš. Pši tom deŕ se na to glědaš, až deŕ se jednaš wó powšykne informacije žělabnosći wuběrkow, nic pak wó nacerjenja, kenž muse zwězkowe pśedsedaŕstwo dodiskutěrowaš a wobzamknuš.

§ 12

Prezidium

1. Pó artiklu 10 wustawkow Domowiny slušaju do prezidiuma pśedsedař Domowiny, jogo zastupnika a dalšnej člonka zwězkowego pśedsedařstwa, kótarejuž na naraženje pśedsedařa zwězkowe pśedsedařstwo pówołajo.
2. Pó artiklu 10 dypka 3 a 4 wustawkow Domowiny póstajijo zwězkowe pśedsedařstwo slědujuce zagronitosći prezidiuma:
  - a. pśigótowaš pó wopśimješu pósejženja zwězkowego pśedsedařstwa,
  - b. póražowaš zwězkowe pśedsedařstwo we wopśimješowych a wažnych organizatoriskich pšašanjach a k tomu pśedpołožys trjebne pśedłogi,
  - c. póražowaš pśedsedařa Domowiny w jogo běžnem žěle,
  - d. wutwóriš w nadawku zwězkowego pśedsedařstwa nachylne žěłowe kupki resp. wuběrki a jich žělo koordiněrowaš,
  - e. póražowaš pśedsedařa a jadnařstwo pśi koordinaciji běžneje žěłabnosći zastojnstwa Domowiny a Rěcneho centruma WITAJ a pśiwzeš k tomu trjebne informacije,
  - f. pśigótowaš głowne zgromažiny Domowiny a nawjedowaš wužěłanje rozpšawy wó zwopšawdnjenju nadawkow žěłowych směrnicow zwězkowego pśedsedařstwa a
  - g. rozsuziš wó slědujucych pšašanjach:
    - chwatnje trjebne stojnišća Domowiny k nacerjenjam pšawniskich pśedpisow a k aktualnym pšašanjam,
    - stojnišća Domowiny k pśedewzešam regionalnego planowanja,
    - delegěrowanje kulturnych kupkow w nadawku Domowiny, projekty kulturneje wuměny a službne jězby cesnoamtskich zastupnikow Domowiny do wukraja,
    - koncepty za wrošenicy a jubileje,
    - napšawy w zwisku z wobgospodarjenim imobilijow Domowiny,
    - nadawki k pšawniskemu póražowanjeju Domowiny,
    - kónčna redakcija stojniščow, rezolucijow, , brošurkow, memorandumow a pódobnych wózwjawjenjow Domowiny, kótarež se w zjawnosći rozšyriju,
    - wobžěłenje Domowiny pśi projektach drugich nosarjow,
    - koncepty za wopomnjeńske dny,
    - z běžneje žěłabnosći kšywowego zwězka wótwóžone nadawki za žěłowe wuběrki zwězkowego pśedsedařstwa.
3. Zwězkowe pśedsedařstwo informěrujo se na kuždym pósejženju wó žěłabnosći prezidiuma a dostanjo pisny pśeglěd rozsudow pósejženjow prezidiuma z pódložkami za swóje pśiduce pósejženje.
4. Pósejženja prezidiuma su zasadnje njezjawne. Člonki zwězkowego pśedsedařstwa směju se na pósejženjach wobžěliš. Člonki zwězkowego pśedsedařstwa maju pšawo, prezidiumoju naraženja za wobjadnanje nastupnosćow zapódaš.
5. Žěłabnosć prezidiuma rědujo wósebny jadnařski pórěd, kenž wobzamknjo zwězkowe pśedsedařstwo.

§ 13**Winowatosći cłonkow zwězkowego pśedsedařstwa**

1. Mimo aktiwneho wobželenja na pósejženjach zwězkowego pśedsedařstwa ma cłonk zwězkowego pśedsedařstwa wósebne winowatosći napšešiwu župje resp. towaristwoju, kótaraž/kótarež jo jogo za wólby do zwězkowego pśedsedařstwa nominěrowała/o. Wón/wóna ma pśedsedařstwo župy resp. towaristwa pšawidlownje wó swójom statkowanju informěrowaš, pśedłogi w pśedpólu pósejženjow z nimi diskutěrowaš, wobzamknjenja zwězkowego pśedsedařstwa rozkładowaš a jich pśesajženje pódpěrowaš.
2. Wobzamknjenja su za kuždego cłonka zwězkowego pśedsedařstwa jadnak zwězujuce. Žeden cłonk zwězkowego pśedsedařstwa njama pó wotumje wětšiny gremija pšawo, pśesajženje wobzamknjenjow blokěrowaš a napšešiwne aktiwity pšewjasć.
3. Gaž zwězkowe pśedsedařstwo póstajijo, až njesmějo se wó wěstych pšašanjach zjawnje informěrowaš, ma kuždy cłonk gremija winowatosć k mjelcanju. Toš ta winowatosć wobstoj až do wulichowanja na zaklaže rozsuda zwězkowego pśedsedařstwa.
Winowatosć k mjelcanju pak płaši bžeze wobgranicowanja za personalne daty.
4. Kuždy cłonk zwězkowego pśedsedařstwa jo k aktiwnemu zjawnostnemu žěloju napominany.

§ 14**Zjawnostne žěło**

1. Zjawnosć a žurnalisty pšepšosuju se z casnikařskim wózjawjenim a z inseratom na zjawne wobradowanja zwězkowego pśedsedařstwa.
2. Dnjowny pórěd zjawneho žěla wózjawijo se nejpóźdzej 3 žělowych dny do pósejženja w serbskej a nimskej rěcy w interneše.
3. Pódložki zjawneho žěla pósejženja wózjawiju se w zapódanej rěcy tejerownosći nejpóźdzej 3 žělowych dny do pósejženja na internetowej stronje Domowiny. Z toho wuwzetej stej rozpšawa pśedsedařa a rozpšawa prezidiuma Domowiny. Wó dalšnych wuwzešach smějotej zwězkowe pśedsedařstwo a prezidium rozsuziš.
4. Wobzamknjenja zjawneho žěla pósejženjow zwězkowego pśedsedařstwa dejali se w běgu jadnogo tyženja na internetnych bokach Domowiny wózjawiš.
5. Pó pósejženju zgótujo medijowy powědař medijowe wózjawjenje wó głownych šěžyšćach a wuslědkach zejženja.
Pó wótgłosowanju z jadnym cłonkom prezidiuma pśsrědnja se wóne redakcijam, cłonkam zwězkowego pśedsedařstwa a dalšnym zajmowanym adresatam.

Zrazom ma se wóno na internetowej stronje Domowiny wózwawíš.

6. Rozsudny internego resp. dowěrliwego charaktera, kótarež njesměju se wózwawíš, se na pósejženju konkretnje pomjenjuju.

Dalokož se w toś tom jadnańskem póřeže funkcije a pomjenjowanja pó muskecem a žeńskecem rože wopisuju, měni se z tym rownogódnje žeńskecy a muskecy rod.

Jadnański póřed zwězkowego pšedsedařstwa za wólbnu dobu 2021-2025 schwalijo se na pósejženju zwězkowego pšedsedařstwa dnja 12.04.2024 a z tym nabywa płašiwosć.

Příloha 1 – předloha**DOMOWINA****Předloha č. ZP .../...****za ... (rjadne) posedženje Zwjazkowneho předsydstwa Domowiny dnja ... w ...****Zapodačel/-ka předlohi:****Awtor/-ka předlohi:****Nastupa (předmjet wuradźowanja):**Slěd wobjednanja předmjeta předlohi:

gremij resp. organ Domowiny	datum	wuslědk wuradźowanja resp. doporučenje

Namjet za wobzamknjenje:**Zwjazkowe předsydstwo Domowiny wobzamknje:****Tekst wobzamknjenja.**

datum:

.....
podpismo zapodačelaFinancne wuskutki wobzamknjenja: zjimanje/wopisowanje financnych wuskutkowFinancujomnosť je so pruwowała: (datum a podpismo jednačelstwa, resp. referenta)Wuslědk wothłosowanja:

za namjet:

přećiwo namjetej:

hłosawzdače/a:

DOMOWINA

Předłoga cysło ZP .../.....
za ... (pórědne) pósejženje Zwězkowego předsedarstwa Domowiny
dnja ..... w .....

Zapódař předłogi:

Awtor předłogi:

Nastupnosť (předmjat wobradowanja):

Slěd wobjadnanja předmjata předłogi:

gremij resp. organ Domowiny	datu m	wuslědk wobradowanja resp. dopóručenje

Naraženje za wobzamknjenje:

Zwězkowe předsedarstwo Domowiny wobzamknjo:

datum:

.....
pódpismo zapódarja

Financne wustatkowanja wobzamknjenja:

Financujobnosť jo se pšepytowała: (datum a pódpismo referenta resp. jadnarja)

Wuslědk wótgłosowanja:

za naraženje:

pšešiwu naraženju:

głosa zdžaržanje/-i/-a::

Příloha 2 – časowe doby gremijow

DOMOWINA

Rědowanja w jadnańskim pórědoma Zwězkowego předsedařstwa Domowiny a jogo prezidiuma nastupajuce časowe doby

Čas	Naprawa	Žórto
7 dnjow do pósejženja P	Pódlóžki maju se do posta daš.	
5 dnjow do pósejženja P	Pódlóžki maju člonkam P předsedlažaš.	§ 5 (10) JP-P
9 dnjow do pósejženja ZP	Pódlóžki maju se do posta daš.	
7 dnjow do pósejženja ZP	Pódlóžki maju člonkam ZP předsedlažaš.	§ 3 (10) JP-ZP
	Pódlóžki se člonkam ZP přez cloud k dispoziciji stajaju.	§ 3 (10) JP-ZP
tyžeń do pósejženja ZP	Informacije medijam wó zjawnem žělu pósejženja.	§ 3 (1) JP-ZP
až do 3 žělowych dnjow do pósejženja ZP	Móžnosć za člonki ZP, temy za "aktualnu debatu " zapódaš.	§ 3 (5) JP-ZP
až do 3 dnjow do pósejženja ZP	Dnjowny pórěd pósejženja ZP se serbski a nimski w interneše wózwajijo.	§ 14 (2) JP-ZP
	Pódlóžki zjawneho žěla pósejženja wózwajiju se na internetowem boce Domowiny. Z toho wuwzetej stej rozpšawa předsedarja a rozpšawa prezidiuma Domowiny.	§ 14 (3) JP-ZP
až do 3 góžin do pósejženja	ZP ma se link k pósejženju pósrědnić..	§ 3 (16) JP-ZP
do pósejženja	Člonki ZP maju zastojnstwo Domowiny abo předsedarja wó zajžowanju informěrowaš.	§ 5 (1) JP-ZP
	Člonki ZP maju digitalne wobžělenje přizjawiš.	§ 5 (3) JP-ZP
Pósejženje zwězkowego předsedařstwa		
do schwalenja dnjownego pórěda	Člonk ZP smějo přosbu wó wuzamknjenje zjawnosći přizjawiš wobjadnanju wěstego dypka dnjownego pórěda stajiš.	§ 3 (6) JP-ZP
pó pósejženju	Medijowy powědař wugótujo medijowe wózwajjenje wó glownych šěžyšćach a wuslědkach zejženja. (pósrědnjenje z mejlku a na internetowem boku)	§ 14 (5) JP-ZP
tyžeń pó pósejženju	Protokol se člonkam ZP a góscam zjawneho žěla digitalnje pósrědnijo.	§ 8 (3) JP-ZP
	Wobzamknjenje zjawneho žěla pósejženja maju se na internetowych bokach wózwajiš.	§ 14 (4) JP-ZP
lěto pó pósejženju	Nanejmenjej lěto musy livestream přizjawni być.	§ 3 (1) JP-ZP

DOMOWINA

TOP 3. - 2.

Jednanski porjad Zwjazkowego předsydstwa Domowiny za wólbnu dobu 2021-2025

§ 1

Powšitkowe zasady džěławosće

1. Zwjazkowe předsydstwo Domowiny nawjeduje džěło třěšneho zwjazka mjez hłownymi zhromadźiznami.
2. Zestawa, nadawki a kompetency zwjazkowego předsydstwa rjaduja artikl 9, wotrězki 1 - 8 wustawkow Domowiny.
3. Zwjazkowe předsydstwo spjelnja swoje nadawki z/ze
  - rjadnymi a wurjadnymi posedženjami,
  - džěłom prezidija po §12 tutoho porjada,
  - analytiskim a koncepcionelnym předdžěłom džěłowych wuběrkow a skupinow,
  - koordinaciju a integraciju cyłonarodneho džěła we wothłosowanju z předsydstwami,
  - sobudžěłom sobustawskich župow a towarstwow kaž tež z druhimi zwjazkarjami,
  - skutkowanjom kóždeho jednotliwego čłona zwjazkowego předsydstwa w swoim towarstwie a w zjawnosći,
  - aktiwnym zjawnostnym džěłom wo zaměrach třěšneho zwjazka a wo položanju a zajimach serbskeho ludu.
4. Zwjazkowe předsydstwo schadźuje so po artiklu 9, dypk 7 wustawkow Domowiny znajmjeńša štyri króć wob lěto. Nimo toho zwoła so kóžde lěto klawturne posedženje. K tomu so lětny plan džěławosće nastaji, kotryž nimo terminow tež měštnosć a wobsahowe ćežišća posedženjow postaji.

§ 2

Nadawki zwjazkowego předsydstwa

1. Zwjazkowe předsydstwo ma po artiklu 9 dypki 4 do 6 wustawkow Domowiny slědowace nadawki:
  - a. rozsudzić wo prašenjach běžneho džěła Domowiny mjez hłownymaj zhromadźiznomaj,
  - b. postajeć ćežišća džěławosće a rjadować zawjazowace zamołwitosće za zwoprawdženje nadawkow,
  - c. přijimać prawidlownje rozprawy předsydy a prezidija Domowiny,
  - d. postajeć zamołwitosće a nadawki prezidija,

- e. rjadować wobsydstwo a financy Domowiny,
- f. přijimać a schwalec financne a hospodarske plany a rozprawy,
- g. wutworjeć džělowe wuběrki,
- h. přijimać rozprawy hłowneje jednačelki wo džěle zarjada Domowiny a postajeć ćežišća džěla zarjada,
- i. postajeć ćežišća džělawosće Domowinje přislušacych institucijow a wotrjadow,
- j. přijimać rozprawy nawodow Domowinje přislušacych institucijow a wotrjadow,
- k. nachwilnje přijimać nowe towarstwa do Domowiny,
- l. nachwilnje rozsudźeć wo nošerstwach dalších institucijow abo wotrjadow pod třěchu Domowiny,
- m. powołać a wotwołać resp. nominować zastupjerjow Serbow do/z gremijow a přijimać prawidłownje rozprawy wo jich džělawosći,
- n. wobzamkować džělowe porjady Domowinskeho zarjada a Domowinje přislušacych institucijow a wotrjadow,
- o. powołać a wotwołać nawodow Domowinje přislušacych institucijow a wotrjadow,
- p. powołać a wotwołać hłownu jednačelku a jednačela Domowiny,
- q. wobzamkować wuznamjenjenske porjady Domowiny, kiž njejsu z wobstatkom tutech wustawkow, a wolic člonow mytowanskeho wuběrka,
- r. namjetować hłownej zhromadźiznje po doporučanju změrcowskeho wuběrka wotwołanje člona zwjazkowneho předsydstwa z wólbneje funkcije,
- s. rozsudźeć na zakładže doporučanja změrcowskeho wuběrka wo přikazanym nachwilnym wotpočowanju funkcije člona,
- t. rozsudźeć wo přiwzaću nachwilneho zložanja wólbneje funkcije na zakładže podača swójskeje wole.

2. Dalše nadawki zwjazkowneho předsydstwa su:

- a. přihłosować namjetej wo změnje městneho plana struktury zarjada abo wotrjadow Domowiny,
- b. přihłosować namjetej wo přistajenju abo pušćenju sobudžělačerja wyše zaslužbneje skupiny 11 tarifa TV-L,
- c. přihłosować jednotliwym investicijam wyše 10.000 €,
- d. přihłosować nakupej abo předaću imobilijow.

§ 3

Posedženja zwjazkowneho předsydstwa

1. Wuradźowanja zwjazkowneho předsydstwa su po artiklu 9, dypk 8 wustawkow Domowiny zjawne. Wuradźowanja zwjazkowneho předsydstwa měli po župnych teritorijach pućować. Nowinska rěčnica Domowiny informuje medije tydžeń do posedženja wo wobsahach zjawneho džěla posedženja. Zjawny džěl posedženjow wusyła so jako livestream do syće, jeli techniske móžnosće na městnosći wuradźowanja to dowola. Livestreamy posedženjow měli jedyn měsac online přistupne być a so potom hasnyć. Zarjad Domowiny ma trěbne techniske wobstejnosće rjadować.
2. Wuradźowanje džěli so po potrebjce do zjawneho a njezjawneho džěla. Zjawny a njezjawny džěl posedženja matej so w namjeće za dnjowy porjad wupokazać.

3. Personalne prašenja maja so w kóždym padže w njezjawnym dźělu wuradźowanja a w njeprítomnosći potrjecheneho wobjednać.
4. „Nuprašowanja člonow Domowiny a hosći k serbskim naležnosćam“, „rozprawa předsydy a člonow zwjazkowego předsydstwa wo dźěławosći třěšneho zwjazka mjez posedženjomaj zwjazkowego předsydstwa“, „informacija k aktualnym aspektam dźěławosće zarjada Domowiny a Rěčneho centruma WITAJ“ a „aktualna debata člonow zwjazkowego předsydstwa“ měli stajny wobstatk posedženja być.
5. Čłonojo zwjazkowego předsydstwa maja prawo, temy za „aktualnu debatu“ hač do 3 dźělowych dnjow do posedženja zwjazkowego předsydstwa zarjadej Domowiny pisomnje zapodać. Wo dalšich a pozdžišich namjetach smě so wotwisnje wot časowych móžnosćow na městnje posedženja rozsudzić.
6. Nimo toho smě kóždy člon zwjazkowego předsydstwa do schwalenja dnjoweho porjada próstwu wo wuzamknjenje zjawnosće při wobjednanju wěsteho dypka dnjoweho porjada stajić. Wo próstwjje wothłosuje so po § 7 wotrězki 7 do 9.
7. Čłonojo zwjazkowego předsydstwa su winowaći, wo wšitkich w njezjawnym dźělu posedženja wobjednaných naležnosćach mjelčeć.
8. Rjadne posedženja zwjazkowego předsydstwa zwoła předsyda Domowiny na zakładze schwaleneho lětneho plana dźěławosće.
9. Wurjadne posedženje zwoła předsyda po pisomnym žadanju znajmjeńša štwórciny člonow zwjazkowego předsydstwa, třoch towarstwow abo prezidija (hlej wustawki Domowiny artikl 9, dypk 7). Wone ma so w běhu dweju tydženjow přewjesć.
10. Přeprošenje z namjetom za dnjowy porjad a předłohami posedženja ma kóždy rjadny člon zwjazkowego předsydstwa najpozdžišo 7 dnjow do wuradźowanja dóstać. Jeli sej to adresat přeje, móža so jemu podložki tež digitalnje sposředkować. Wo naležnosćach, kiž njejsu w připóslanym namjeće za dnjowy porjad zapisane, smě so jenož potom wuradźować a rozsudzić, hdyž njeda so naležnosć přestorčić a zwjazkowe předsydstwo wobjednanju přihłosuje.
11. Přeprošenje z namjetom za dnjowy porjad a předłohami posedženja dóstawaja tež hłowna jednaćelka a jednaćel, nawodnica Rěčneho centruma WITAJ, jeje zastupjer a referenća zarjada Domowiny.
Samsne płáči za předsydu rewizijnego wuběrka a předsydu změrcowskeho wuběrka, jeli sej to přejetaj.
12. Podložki zjawneho dźěla posedženja dóstawaja tež županojo a předsydzja sobustawskich towarstwow, kotřiž njejsu z člonom zwjazkowego předsydstwa, jeli sej to přeja.
13. Podložki njezjawneho dźěla posedženja dóstawaja wosoby po § 5 dypk 10.

14. Posedženja zwjazkowego předsydstwa přewjeduja so po móžnosći realnje na postajenej městnosći.
15. Posedženja přewjeduja so po artiklu 6, wotrězk 6 wustawkow pak realnje, po elektroniskim puću (na příklad přez telefon abo widejowu konferencu) abo w měšanej formje z přítomnymi kaž tež z wobdžělnikami přez widejowu konferencu, druhe medije abo telefon.
16. Wobdžělenje na widejowej konferency, přez druhe medije abo telefon je po artiklu 6, wotrězk 7 wustawkow Domowiny jenož z legitimaciskimi a přistupnymi datami móžne, kotrež za wotpowědne posedženje płaća. Daty so we wosebitej mejlce sčasom do zhromadźizny posrědkuja.

§ 4

Nawjedowanje posedženjow

1. Posedženja nawjeduje předsyda, w padže jeho zadžěwanja městopředsydaj. Za wobjednanje jednotliwych dypkow dnjoweho porjada móže prezidij druhich zamołwitych zasadzić.
2. Předsyda a městopředsydaj tworja posedženski prezidij. Nawoda posedženja konsultuje so we wažnych prašenjach nawjedowanja posedženja a dodžerženja wustawkow Domowiny kaž tež jednanskeho porjada zwjazkowego předsydstwa z dalšimaj člonomaj posedženskeho prezidija. Wonaj měłoj nawodu posedženja ze swójskeho wida na předpisane postupowanje skedźbnić, je-li trěbne. Hewak jeho při nawjedowanju posedženja podpěrujetaj.
3. Nawoda posedženja ma slědowace nadawki:
  - posedženje zahajić a přítomnych powitać,
  - přizjewić, zo so wotběh zjawneho džěla posedženja natoči a zo njesu žane dalše natočenja dowolene,
  - přizjewić, zo so zjawny džěl posedženja digitalnje jako livestream do syće wusyla,
  - přítomnosť a zamołwjenja zwěsćić,
  - wobzamknjenjakmanosć zwěsćić,
  - zajatosć zwěsćić,
  - wo dnjowym porjedže wothłosować dać,
  - diskusiju k jednotliwym dypkam nawjedować a z wobsahowym rezimejom zakónčić,
  - konkretny tekst wobzamknjenja do wothłosowanja předčitać resp. posłowny namjet za wobzamknjenje sformulować abo přeformulować,
  - wo předłohach a druhich namjetach k wobzamknjenju wothłosować dać,
  - rezultat wothłosowanja zwěsćić (tři kategorije: za namjet/za naraženje, přećiwo namjetej/pšešiwo naraženju a so hłosa wzdám/se głosa zdžaržyjom),
  - přiwažće abo wotpokazanje namjeta zwěsćić,
  - wo wokolnym abo listowym wothłosowanju naležnosće rozsudzić dać,
  - wo wjacorych čitanjach wěstych předłohow rozsudzić dać,

- wo wotsadženju dypkow dnjowego porjada resp. wo wróćodaću předłohow k dalšemu wobdźěłanju w prezidiju abo džěłowych wuběrkach rozsudzić dać,
- porjadny wotběh posedženja na zakładze jednanskeho porjada zawěsćić a domowe prawo wukonjeć,
- wo wobsahach medijowych wozjewjenjow rozsudzić dać a
- posedženje zakónčić.

§ 5

Wobdźělenje na posedženjach

1. Čłonojo zwjazkowego předsydstwa su winowaci, so na posedženjach wobdźělić. W padže zadžěwanja su winowaci, předsydu abo sekretariat zarjada Domowiny do posedženja wo tym informować.
2. Lisćina za wupłaćenje posedženskich pjenjow płaci zdobom jako lisćina přitomnosće. Kóždy člon zwjazkowego předsydstwa zapisa so ze swojim podpismom do lisćiny přitomnosće a wupjelni lisćinu za zarunanje jězbných wudawkow, jeli spjelni k tomu trěbne wuměnjena po płaciwym rjadowanju.
3. Čłonojo zwjazkowego předsydstwa smědža so digitalnje na posedženju wobdźělić.
4. Digitalne wobdźělenje zapisa předsyda do lisćiny přitomnosće.
5. Člon zwjazkowego předsydstwa, kotryž chce posedženje dočasnje wopuścić, ma to nawodže posedženja zdžělić.
6. Po artiklu 9, dypk 3 wustawkow Domowiny mataj so hłowna jednaćelka a jednaćel na posedženjach zwjazkowego předsydstwa z poradźowacym hłosom wobdželeć. Samsne přitrjechi za nawodnicu Rěčneho centruma WITAJ a jeje zastupjerja, tematizuja-li so kubłansko-politiske prašenja. Medijowy rěčnik, referentka za naležnosće třěšneho zwjazka a referentka za gremijowe a ministerialne naležnosće so tohorunja na posedženjach wobdželeja.
7. Předsyda rewizijnego wuběrka kaž tež předsyda změrcowskeho wuběrka mataj po artiklu 9, dypk 3 wustawkow Domowiny prawo, so na wuradźowanjach zwjazkowego předsydstwa z poradźowacym hłosom wobdželeć.
8. Zastupjer Domowiny we FUEN-prezidiju ma prawo, so z poradźowacym hłosom na posedženjach zwjazkowego předsydstwa wobdželeć.
9. K zjawnym posedženjam ma kóždy zajimc přistup. Zajimcy pak nimaja prawo, do jednanjow zapřimnyć abo wotběh posedženja mylić.
10. Na njezjawnym džělu wobdželeja so čłonojo zwjazkowego předsydstwa, hłowna jednaćelka a jednaćel, referentka za naležnosće třěšneho zwjazka, referentka za gremijowe a ministerialne naležnosće kaž tež protokolantka / protokolant ze zarjada. Rjadowanja § 7, dypk 13 nastupajo zajatosće maja so dodžeržeć. Jeli sej maćizna předwidžaneho dypka to žada, smědža so dalše wosoby na njezjawnym džělu

přeprošyc. Na njezjawnym džělu smětaj so tež předsyda rewizijnego wuběrka a předsyda změrcowskeho wuběrka wobdžělic, hdyž wo to prosytaj.

§ 6

Wobdžělenje na diskusiji

1. Čłonojo zwjazkoweho předsydstwa a prezidija, hłowna jednaćelka, jednaćel a wobdžělnicy po § 5 dypki 6 do 9 tutoho porjada, kaž tež přeprošeni hosćo maja prawo, so słowa jimać, hdyž jim nawoda posedženja słowo přepoda. Kóždy diskutant měť so jenož dwójce k samsnej naležnosći wuprajic. Słowo so po rjedže přizjewjenow přepodawa. Wo řečenskim prawje njeprošenych hosći rozsudza posedženski prezidij.
2. Čłon zwjazkoweho předsydstwa, kiž chce k jednanskemu porjadej řečec, přizjewi to ze zběhnjenjom wobeju rukow. Wón dóstanje potom hnydom słowo.
3. Hdyž wuprajitej so žadanje abo namjet k wothłosowanju, smětaj zasadnje jedyn čłon zwjazkoweho předsydstwa za to a jedyn přećiwo tomu řečec. Potom so wothłosuje.
4. Řečny čas móže so wot posedženskeho prezidija po potřebnosći wobmjezować. Hdyž so hižo k wěcy njerěči, ma nawoda posedženja prawo, řečnikej słowo sćazać.
5. Jednanski porjad dowola čłonom zwjazkoweho předsydstwa w běhu posedženja sćěhowace namjety:
  - wróćenje naležnosće do prezidija, do džěłoweje skupiny resp. do džěłoweho wuběrka abo zarjadej Domowiny, zo by so předłoha k tomu přihotowała resp. předležaca předłoha so předžěłala,
  - wotsadženje naležnosće z dnjoweho porjada resp. přestorčenje wobjednanja,
  - wokolne wothłosowanje po posedženju, ručež předleži předžěłany namjet za wobzamknjenje,
  - zakónčenje diskusije k naležnosći,
  - wothłosowanje wo předložce resp. wo namjeće k wobzamknjenju,
  - přetorhnjenje abo zakónčenje posedženja,
  - wuzamknjenje zjawnosće,
  - žadanje za tajnym wothłosowanjom abo za wothłosowanjom po mjenje,
  - naprašowanje wěcywustojnych wosobow a
  - přepodaće połnomocy k doskónčnemu rozsudej prezidijej, předsydzce abo zarjadej Domowiny.
6. Čłon zwjazkoweho předsydstwa, kotryž je so k diskusiji přizjewił a njeje zakónčeneje diskusije dla wjace słowo dóstał, smě swój přinošk pisomnje předsydzce zapodać. Přinošk so protokolej připožži.
7. Do wothłosowanja wo předłohach a namjetach za wobzamknjenje smě kóždy čłon zwjazkoweho předsydstwa wosobinske wujasnjenje wotedać. K tomu přepoda jemu nawoda posedženja po wotpowědnym přizjewjenju słowo. Tajke wosobinske wujasnjenje smě jenož poprawa wopačnych wuprajenow abo wotwobaranje wosobinskeho nadběha wobsahować.

§ 7 Wothłosowanja a wobzamknjenja

1. Po artiklu 6, dypk 3 wustawkow Domowiny je zwjazkowe předsydstwo kmane k wobzamknjenju, hdyž je wjace hač połojca jeho člonow přitomnych.
2. Namjet je přiwzaty, hdyž je wjetšina přitomnych hłosakmanych za namjet hłosowała, dalokož njeje to w tutym porjedže abo we wustawkach hinak postajene. Při samsnej ličbje hłosow za abo přećiwo namjetej je namjet wotpokazany.
3. K wothłosowanju dóstanje kóždy člon hłosowanske kartki (zelenu kartku z napismom "za namjet/za naraženje", čerwjenu kartku z napismom "přećiwo namjetej/pšešiwo naraženju" a bělu kartku z napismom "so hłosa wzdám/se głosa zdžaržyjom").
4. Wotedate hłosy digitalnje přizamknjenych člonow zwěšća nawoda posedženja z pomocu wobrazowki. Za čas wothłosowanja a wuličenja dyrbi wosoba, kotraž wothłosuje, na wobrazowce widžeć być. Jeli njeje wosoba widžeć abo njeda so wotedaty hłós přirjadować, so tutón njeliči.
5. Namjet k wobzamknjenju dyrbi pisomnje abo ertnje jasnje sformulowany być, prjedy hač so wo nim wothłosuje.
Wo kóždym namjeće so jednotliwje wothłosuje.
Hdyž předleža wjacore namjety k wobzamknjenju nastupajo samsnu naležnosć, potom wothłosuje so najprjedy namjet, kiž po wobsahu najbóle wotpowěduje zaměrej wobzamknjenja.
6. Signalizuje-li jedne sobustawske towarstwo z pisomnym wopodstatnjenjom w předpolu posedženja k namjetej za wobzamknjenje sylne wobmyslenja, ma so předsydstwo tutoho towarstwa do wothłosowanja słyšeć. Słyšenje předsydstwa tutoho towarstwa so přewjedže w zwjazkowym předsydstwje.
7. Wothłosuje so zasadnje zjawnje ze zběhnjenjom hłosowanskeje kartki.
8. Hdyž sej to jedyn člon zwjazkowego předsydstwa žada, potom so po mjenje abo tajnje wothłosuje.
Předležitej wobaj namjetaj, potom so tajnje wothłosuje.
Při wothłosowanju po mjenje předčita nawoda posedženja mjena wotpowědneho člona zwjazkowego předsydstwa, kiž dyrbi potom prajić, hač wón "za namjet" abo "přećiwo namjetej" hłosuje resp. so hłosa wzda. To so we wotpowědnej lisćinje dokumentuje a protokolej přida.
Člonojo zwjazkowego předsydstwa, kiž njesu wobzamknjenju přihtłosowali, smědža sej žadać, zo so to w protokolu naspomni.
9. Po artiklu 6, dypk 4 wustawkow Domowiny móže zwjazkowe předsydstwo tež po pisomnym puću rozsudy tworjeć. Wo tym ma zwjazkowe předsydstwo abo prezidij rozsudzić. Namjet je přiwzaty, hdyž je so znajmjeńša połojca člonow organa na wothłosowanju wobdžěliła a wjetšina hłosakmanych za namjet hłosowała, chibazo wustawki něšto drugeho postajeja.

10. Hdyž so wuměňjenja za płačiwe wobzamknjenja zasadnje změnja, móže so wotpowědne prašenje znova w zwjazkowym předsydstwje wobjednać. Při tym ma so wo tym rozsudzić, hač so dotalne wobzamknjenje zběhnje.
11. Wólby a personalne rozsudy přewjeduja so w tajnym wothłosowanju. Smě so zjawnje wolić, hdyž njeje žadyn člon zwjazkowneho předsydstwa přećiwo tomu.
Wolena je zasadnje wosoba, kotraž dóstanje wjace hač połojcu hłosow wšitkich člonow zwjazkowneho předsydstwa.
Při wjacorych mjenach na jednym wólbnyh lisćiku su ći wuzwoleni, kotřiž su po rjedže najwjac hłosow dóstali. Při runosći hłosow ma so wuša wólba přewjesć.
Woleny je potom tón, kiž docpěje we wušej wólbje wjetšinu hłosow.
12. Tajne, listowe wólby su móžne. Wo tym ma zwjazkowe předsydstwo abo prezidij rozsudzić.
13. Čłonojo zwjazkowneho předsydstwa njesmědža so na wobjednanju a schwalenju naležnosćow wobdželić, hdyž móže wobzamknjenje jim wosobinsce, jich swójbnyh resp. přiwuznym přerjeho stopjenka abo institucijam, kiž woni juristisce zastupuja, bjezposredne lěpšiny abo njelěpšiny přinjesć.
Potrjecheny člon zwjazkowneho předsydstwa dyrbi sam swoju zajatosć do wobjednanja wotpowědneje naležnosće přizjewić. Wón smě so w padže zjawneho džěla posedženja k hosćom sydnyc, w padže njezjawneho džěla pak dyrbi posedžensku rumnosć wopušćić.
Hdyž wobsteja dwěle na zajatosći resp. njezajatosći, potom rozsudzi so w njeprítomnosći potrjecheneho.
To samsne płaći za wšitkich dalších prítomnych abo digitalnje prítomnych.

§ 8

Protokol zjawneho džěla posedženja

1. Wo kóždym zjawnym posedženju zdžěla so protokol wobzamknjenjow. Jako pomocny srědk za protokolowanje zjawneho džěla posedženja wužiwa so natočenje.
2. Protokol zjawneho džěla ma wobsahować:
  - termin, městnosć, započatk a kónc wuradžowanja,
  - mjeno nawody/nawodow zeńdženja,
  - prítomnosć člonow a hosći,
  - dnjowy porjad,
  - čisła a titule wobjednaných předłohow,
  - wobzamknjenja z formulaciju namjeta, z wuslědkom wothłosowanja a z běžnym čisłom tuteje wólbneje doby,
  - nadawki, kiž su so druhim gremijam přepodali,
  - wosobinske stejišćo, hdyž sej to člon zwjazkowneho předsydstwa žada a
  - teksty rozprawow k bytosnym naležnosćam jako přidawk k protokolaj.
3. Čłonojo zwjazkowneho předsydstwa a jeho stajni hosćo dóstanu w běhu jednoho tydženja po posedženju na digitalnym puću naćisk protokola a smědža k protokolaj.

pokiwky abo korektury zapodać. Doskónčny naćisk přepoda so z podložkami za přichodne posedženje.

4. Županojo a předsydzja sobustawskich towarstwow, kiž njejsu z člonom zwjazkowneho předsydstwa, dóstanu protokol k informaciji, jeli sej to přeja. Samsne plaći za předsydu rewizijnego wuběrka a předsydu změrcowskeho wuběrka.
5. Protokol a spjelnjenje wobzamknjenow kontrolujetej so na přichodnym zjawnym wuradźowanju zwjazkowneho předsydstwa.

§ 9

Protokol njezjawneho džěla

1. Wo kóždym njezjawnym posedženju zdžěla so wuslědkowy protokol. Jako pomocny srědk za protokolowanje njezjawneho džěla posedženja smě so natočenje wužiwać, kotrež ma so po wopodstatnjenju protokola zničić.
2. Wobzamknjenja njezjawneho džěla maja so ze separatnym běžnym čislowanjom protokolować ("n" před čisłom).
3. Wobsteji móžnosć jednotliwe wuprajenja po słowje do protokola přewzać.
4. Sobustawam změrcowskeho wuběrka ma so na žadanje protokol pod dohladom w zarjedže spřistupnić.
5. Protokol njezjawneho džěla kontroluje so na přichodnym posedženju zwjazkowneho předsydstwa.

§ 10

Předłohi

1. Předłohi do zwjazkowneho předsydstwa smědža zapodać:
  - prezidij,
  - předsyda a městopředsydaj Domowiny,
  - člonojo zwjazkowneho předsydstwa,
  - džělowe wuběrki resp. džělowe skupiny,
  - rewizijny a změrcowski wuběrk Domowiny,
  - předsydstwa sobustawskich župow a towarstwow, kaž tež
  - zarjad Domowiny a
  - Rěčny centrum WITAJ.
2. Předłohi zdžělaja so, hdyž so trěbnosć wobjednanja wotpowědneho prašenja ze stron wolenych gremijow třěšneho zwjazka, předsydstwow sobustawskich župow a towarstwow kaž tež zarjada Domowiny zwěsći, hdyž zwjazkowe předsydstwo wotpowědny nadawk wobzamkne abo posedženski plan zwjazkowneho předsydstwa to předwidzi.

3. Předłohi měli so zasadnje prezidijej k předwobjednanju přepodać, zo by móht zwjazkowemu předsydstwu doporučenje k doskónčnemu wobjednanju předłohow přepodać. Referentka za naležnosće třěšneho zwjazka rjaduje, čisťuje a spřistupnja, resp. wozjewja předłohi we wothłosowanju z prezidijom.
4. Za přihotowanje předłohow ma so wosebity formular wužiwać (hlej přiłoha).
Kóždy předłoha ma swoje čisło (běžne čisło + lětočba).
Předłohi, kiž so w prezidiju na zakładze § 6, dypk 5, smužka 10 abo § 12, dypki 2, 4 abo 5 tutoho jednanskeho porjada dorozsudža, maja před běžnym čisłom přidawk "P".
Předłohi, kotrež so w zwjazkowym předsydstwje doskónčnje wobjednaja a schwala, maja přidawk "ZP".
Wobě družinje předłohow so separatnje ličitej a skladujetej.
Wopodstatnjenje za namjet k wobzamknjenju přida so we wotpowědnej přiłoze.
5. W předłohach, kiž služa jenož k informaciji, zapisuje so do rubriki "Namjet za wobzamknjenje" pasus, zo so informacija na wědomje bjerje.
6. Financne wuskutki wobzamknjenjow maja so mjenować a zarjad Domowiny měł financujomnosć do wobjednanja w prezidiju pruwować a z podpismom hłowneje jednaćelki, jednaćela abo referenta za hospodarske a infrastrukturelne naležnosće wopodstatnić.
7. Hdyž so w běhu jednanjow zwjazkowneho předsydstwa wotchilacy namjet k wobzamknjenju formuluje, potom pisa so nowa formulacija do přehlada předłohow.

§ 11

Wutworjenje džělowych wuběrkow

1. Zwjazkowe předsydstwo abo prezidij wutworitej po potrebjce k analytiskemu a koncepcionelnemu wobdžělanju naležnosćow džělowe wuběrki. Kóždy wuběrk měł ze znajmjeńša 5 wosobow wobstać, wjetšina z nich měła być z čłonom zwjazkowneho předsydstwa. Postajeja so zestawa a nawoda džěloweho wuběrka, jeho naměstnik, po wobsahu přislušny zamołwity zarjada, wobsahowe zaměry džělawosće a doba skutkowanja.
2. Wuběrki maja prawo, stajić próstwu wo juristisku poradu na prezidij.
3. Za wotběh posedženjow džělowych wuběrkow plaća w zasadze postajenja jednanskeho porjada zwjazkowneho předsydstwa wotpowědnje. Wuradžowanja wuběrkow su zasadnje njezjawne. Wuwzaća su móžne.
Čłonom zwjazkowneho předsydstwa a prezidija je přistup w kóždym času móžny.
4. Protokole wuradžowanjow džělowych wuběrkow dóstawaja nimo wuběrkownikow tež čłonojo prezidija. Čłonojo zwjazkowneho předsydstwa smědža sej protokole požadać.

5. Jako členojo džělowych wuběrkow móža so nimo členow zwjazkowego předsydstwa a prezidija dalši zastupjerjo župow a towarstwow kaž tež fachowcy powołać. Woni podleža samsnemu rjadowanju dowěrliwosće kaž členojo zwjazkowego předsydstwa.
6. Wuběrki rozprawjeja zwjazkowemu předsydstwu abo prezidijej prawidłownje wo rezultatach a džělawosći swojeho skutkowanja a předpołoża wotpowědne namjety jako předłohi k wobjednanju a schwalenju.
7. Předsydža wuběrkow smědža na zakładže naprašowanjow medijow abo po swójskim rozsudže wuběrkownikow zjawnosć k tematiskim ćežiščam njezjawnych posedženjow wuběrkow informować. Při tym ma so wobkedźbować, zo ma so jednać wo powšitkowne informacije džělawosće wuběrkow, nic pak wo naćiskach, kiž ma zwjazkowe předsydstwo dodiskutować a wobzamknýć.

§ 12

Prezidij

1. Po artiklu 10, dypk 1 wustawkow Domowiny słušeja do prezidija předsyda Domowiny, jeho městopředsydaj a dalšej členaj zwjazkowego předsydstwa, kotrejuž na namjet předsydy zwjazkowe předsydstwo powoła.
2. Po artiklu 10 dypkaj 3 a 4 wustawkow Domowiny postaja zwjazkowe předsydstwo slědowace zamołwitosće prezidija:
  - a. přihotować wobsahowje posedženja zwjazkowego předsydstwa,
  - b. poradźować zwjazkowe předsydstwo we wobsahowych a wažnych organizatoriskich prašenjach a k tomu předpołożić trěbne předłohi,
  - c. poradźować předsydu Domowiny w jeho běžnej džělawosći,
  - d. wutworić w nadawku zwjazkowego předsydstwa nachwilne džělowe skupiny resp. wuběrki a jich džěło koordinować,
  - e. poradźować předsydu a jednaćelstwo při koordinaciji běžneje džělawosće zarjada Domowiny a Rěčneho centruma WITAJ a přijimać k tomu trěbne informacije,
  - f. přihotować hłowne zhromadźizny Domowiny a nawjedować wudžělanje rozprawy wo zwoprawdženju nadawkow džělowych směrnicy zwjazkowego předsydstwa a
  - g. rozsudzić wo slědowacych prašenjach:
    - chwattnje trěbne stejišća Domowiny k naćiskam prawniskich předpisow a k aktualnym prašenjam,
    - stejišća Domowiny k předewzaćam regionalneho planowanja,
    - delegowanje kulturnych skupin w nadawku Domowiny, projekty kulturneje wuměny a službne jězby čestnohamtskich zastupjerjow Domowiny do wukraja,
    - koncepty za róčnicy a jubileje,
    - naprawy w zwisku z wobhospodarjenjom imobilijow Domowiny,
    - nadawki k prawniskej poradze Domowiny,

- kónčna redakcija za stejišća, rezolucije, brošurki, memorandumy a podobne wozjewjenja Domowiny, kiž so w zjawnosći rozšěrjeja.
  - wobdželenje Domowiny na projektach druhich nošerjow,
  - koncepty za wopomnjenske dny,
  - z běžneje džělawosće třěšneho zwjazka wotwodžene nadawki za džělowe wuběrki zwjazkowego předsydstwa.
3. Zwjazkowe předsydstwo informuje so na kóždym posedženju wo džělawosći prezidija a dóstawa pisomny přehlad rozsudow posedženjow prezidija z podložkami za swoje přichodne posedženje.
  4. Posedženja prezidija su zasadnje njezjawne. Čłonojo zwjazkowego předsydstwa smědža so na posedženjach wobdželeć. Čłonojo zwjazkowego předsydstwa maja prawo, prezidijej namjety za wobjednanje naležnosćow zapodać.
  5. Džělawosć prezidija rjaduje wosebity jednanski porjad, kiž zwjazkowe předsydstwo schwali.

§ 13

Winowatosće čłonow zwjazkowego předsydstwa

1. Nimo aktiwneho wobdželenja na posedženjach zwjazkowego předsydstwa ma čłon zwjazkowego předsydstwa wosebite winowatosće napřećo župje resp. towarstwu, kotraž/kotrež je jeho za wólby do zwjazkowego předsydstwa nominowała/o. Wón ma předsydstwo župy resp. towarstwa prawidłownje wo jeho skutkowanju informować, předlohi w předpolu posedženjow z nimi diskutować, wobzamknjenja zwjazkowego předsydstwa rozkłasć a jich přesadženje podpěrować.
2. Wobzamknjenja su za kóždeho čłona zwjazkowego předsydstwa jenak zwjazowace. Žadyn čłon zwjazkowego předsydstwa nima po wotumje wjetšiny gremija prawo, přesadženje wobzamknjenjow blokować a napřećiwne aktiwity přewjesć.
3. Hdyž zwjazkowe předsydstwo postaji, zo njesmě so wo wěstych prašenjach zjawnje informować, ma kóždy čłon gremija winowatosć k mjelčenju. Tuta winowatosć wobsteji hač do wuwjazanja na zakładze rozsuda zwjazkowego předsydstwa. Winowatosć k mjelčenju płáči bjez wobmjezowanja za personalne daty.
4. Kóždy čłon zwjazkowego předsydstwa je k aktiwnemu zjawnostnemu džělu namołwjeny.

§ 14

Zjawnostne džěło

1. Zjawnosć a žurnalisća přeprašuja so z nowinskim wozjewjenjom a z nawěškom na zjawne wuradžowanja zwjazkowego předsydstwa.

2. Dnjowy porjad zjawneho džěla so najpozdžišo 3 džělowe dny do posedženja w serbskej a němskej rěči w interneće wozjewi.
3. Podložki zjawneho džěla posedženja wozjewja so w zapodatej rěči tohorunja najpozdžišo 3 džělowe dny do posedženja na internetnej stronje Domowiny. Z toho wuwzatej stej rozprawa předsydy a rozprawa prezidija Domowiny. Wo dalšich wuwzacach smětej zwjazkowe předsydstwo a prezidij rozsudzić.
4. Wobzamknjenja zjawneho džěla posedženjow zwjazkowego předsydstwa maja so w běhu jednoho tydženja na internetnych stronach Domowiny wozjewić.
5. Po posedženju zhotowi medijowy rěčnik medijowe wozjewjenje wo hłownych ćežiščach a wuslědkach zeńdženja.
Po wothłosowanju z jednym čonom prezidija posrědkuje so tute redakcijam, čonom zwjazkowego předsydstwa a dalšim zajimowanym adresatam.
Zdobom ma so wone na internetnej stronje Domowiny wozjewić.
6. Rozsudny interneho resp. dowěrliwego razu, kotrež njesmědža so wozjewić, so na posedženju konkretnje pomjenuja.

Dalokož so w tutym jednanskim porjedže funkcije a pomjenowanja po muskim abo žónskim splahu wopisuja, měni so z tym runohódnje žónski a muski splah.

Jednanski porjad zwjazkowego předsydstwa za wólbnu dobu 2021-2025 schwali so na posedženju zwjazkowego předsydstwa dnja 12.04.2024 a nabudže z tym plaćiwosć.

Příloha 1 – předloha**DOMOWINA****Předloha č. ZP .../...****za ... (rjadne) posedženje Zwjazkowneho předsydstwa Domowiny dnja ... w ...**

Zapodačel/-ka předlohi:**Awtor/-ka předlohi:****Nastupa (předmjet wuradźowanja):**Slěd wobjednanja předmjeta předlohi:

gremij resp. organ Domowiny	datum	wuslědk wuradźowanja resp. doporučenje

Namjet za wobzamknjenje:**Zwjazkowe předsydstwo Domowiny wobzamkne:****Tekst wobzamknjenja.**

datum:

.....
podpismo zapodačelaFinancne wuskutki wobzamknjenja: zjimanje/wopisowanje financnych wusutkowFinancujomnosť je so pruwowała: (datum a podpismo jednačelstwa, resp. referenta)Wuslědk wothłosowanja:

za namjet:

přećiwo namjetej:

hłosawzdaće/a:

DOMOWINA

**Předłoga cysło ZP .../.....
za ... (pórědne) pósejženje Zwězkowego předsedarstwa Domowiny
dnja ..... w .....**

Zapódař předłogi:

Awtor předłogi:

Nastupnosć (předmjat wobradowanja):

Slěd wobjadnanja předmjata předłogi:

gremij resp. organ Domowiny	datum	wuslědk wobradowanja resp. dopóručenje

Naraženje za wobzamknjenje:

Zwězkowe předsedarstwo Domowiny wobzamknjo:

datum:

.....
pódpismo zapódarja

Financne wustatkowanja wobzamknjenja:

Financujobnosć jo se pšepytowała: (datum a pódpismo referenta resp. jadnarja)

Wuslědk wótgłosowanja:

za naraženje:

pšešiwu naraženju:

głosa zdžaržanje/-i/-a::

Příloha 2 – časowe doby gremijow

DOMOWINA

Rjadowanja w jednanskimaj porjadomaj Zwjazkowego předsydstwa Domowiny a jeho prezidija nastupajo časowe doby

Čas	Naprawa	Žórto
7 dnjow do posedženja P	Podložki maja so do póšty dać.	
5 dnjow do posedženja P	Maja podložki člonam P předležeć.	§ 5 (10) JP-P
9 dnjow do posedženja ZP	Podložki maja so do póšty dać.	
7 dnjow do posedženja ZP	Podložki maja člonam ZP předležeć.	§ 3 (10) JP-ZP
	Podložki so člonam ZP přez cloud k dispoziciji staja.	§ 3 (10) JP-ZP
tydžeň do posedženja ZP	Informacije medijam wo zjawnym džělu posedženja.	§ 3 (1) JP-ZP
hač do 3 džělowych dnjow do posedženja ZP	Móžnosć za člonow ZP, temy za "aktualnu debatu" zapodać.	§ 3 (5) JP-ZP
hač do 3 dnjow do posedženja ZP	Dnjowy porjad posedženja ZP so serbsce a němsce w interneće wozjewi.	§ 14 (2) JP-ZP
	Podložki zjawneho džěla posedženja wozjewja so na internetnej stronje Domowiny. Z toho wuwzatej stej rozprawa předsydy a rozprawa prezidija Domowiny.	§ 14 (3) JP-ZP
hač do 3 hodžin do posedženja	ZP ma so link k posedženju sprosředkować.	§ 3 (16) JP-ZP
do posedženja	Člonojo ZP maja zarjad Domowiny abo předsydu wo zadžěwanju informować.	§ 5 (1) JP-ZP
	Člonojo ZP maja digitalne wobdžělenje přizjewić.	§ 5 (3) JP-ZP
Posedženje zwjazkowego předsydstwa		
do schwalenja dnjoweho porjada	Člon ZP smě próstwu wo wuzamknjenje zjawnosće při wobjednanju wěsteho dypka dnjoweho porjada stajić.	§ 3 (6) JP-ZP
po posedženju	Medijowy rěčnik zhotowi medijowe wozjewjenje wo hłownych čěžiščach a wuslědkach zeńdženja. (posrědkowanje z maillku a na internetnej stronje)	§ 14 (5) JP-ZP
tydžeň po posedženju	Protokol so člonam ZP a hosćom zjawneho džěla digitalnje sprosředkuje.	§ 8 (3) JP-ZP
	Wobzamknjenja zjawneho džěla posedženja maja so na internetnych stronach wozjewić.	§ 14 (4) JP-ZP
lěto po posedženju	Znajmjeńša lěto ma livestream přistupny być.	§ 3 (1) JP-ZP

DOMOWINA

Geschäftsordnung des Bundesvorstandes der Domowina für die Wahlperiode 2021-2025

§ 1

Allgemeine Grundsätze der Tätigkeit

1. Der Bundesvorstand der Domowina leitet die Arbeit des Dachverbandes zwischen den Hauptversammlungen.
2. Zusammensetzung, Aufgaben und Kompetenzen des Bundesvorstandes regeln Artikel 9, Absätze 1 - 8 der Satzung der Domowina.
3. Der Bundesvorstand erfüllt seine Aufgaben mit
  - ordentlichen und außerordentlichen Sitzungen,
  - der Arbeit des Präsidiums nach § 12 dieser Ordnung,
  - der analytischen und konzeptionellen Vorarbeit der Arbeitsausschüsse und Arbeitsgruppen,
  - der Koordinierung und Integration der gesamtnationalen Arbeit in Abstimmung mit den Vorständen der Regionalverbände und Mitgliedsvereine wie auch mit weiteren Verbündeten,
  - dem Wirken jedes einzelnen Mitgliedes des Bundesvorstandes in seinem Verein und in der Öffentlichkeit,
  - aktiver Öffentlichkeitsarbeit über die Vorhaben des Dachverbandes und über die Lage sowie die Interessen des sorbischen Volkes.
4. Der Bundesvorstand tritt nach Artikel 9, Absatz 7 der Satzung der Domowina mindestens viermal im Jahr zusammen. Darüber hinaus wird jedes Jahr eine Klausurtagung einberufen. Hierzu wird ein jährlicher Arbeitsplan erstellt, welcher außer den Terminen auch den Tagungsort und die inhaltlichen Schwerpunkte bestimmt.

§ 2

Aufgaben des Bundesvorstandes

1. Der Bundesvorstand hat gemäß Artikel 9, Absatz 4 - 6 der Satzung der Domowina folgende Aufgaben:
  - a. über Fragen der laufenden Arbeit der Domowina zwischen den Hauptversammlungen zu entscheiden,
  - b. Schwerpunkte der Tätigkeit festzulegen und verbindliche Verantwortlichkeiten für die Verwirklichung der Aufgaben zu regeln,
  - c. regelmäßig Berichte des Vorsitzenden und des Präsidiums der Domowina entgegenzunehmen,
  - d. die Verantwortlichkeiten und Aufgaben des Präsidiums festzulegen,

- e. das Vermögen und die Finanzen der Domowina zu regeln,
  - f. Finanzberichte und Wirtschaftspläne entgegenzunehmen und zu bestätigen,
  - g. Arbeitsausschüsse zu bilden,
  - h. Berichte der Geschäftsführerin über die Arbeit der Geschäftsstelle der Domowina entgegenzunehmen und Schwerpunkte der Arbeit der Geschäftsstelle festzulegen,
  - i. die Schwerpunkte der Tätigkeit der Institutionen in Trägerschaft der Domowina zu bestimmen,
  - j. Berichte der Leiter der Institutionen in Trägerschaft der Domowina entgegenzunehmen,
  - k. einstweilig neue Vereine in die Domowina aufzunehmen,
  - l. einstweilig über die Trägerschaften weiterer Institutionen oder Abteilungen unter dem Dach der Domowina zu entscheiden,
  - m. Vertreter der Sorben in Gremien zu berufen und oder aus ihnen abuberufen bzw. zu nominieren und regelmäßig Berichte über ihre Tätigkeit entgegenzunehmen,
  - n. Arbeitsordnungen der Geschäftsstelle und von Institutionen in Trägerschaft der Domowina zu beschließen, welche kein Bestandteil der Satzung sind, soweit diese Satzung nichts anderes bestimmt,
  - o. die Leiter der Institutionen in Trägerschaft der Domowina zu berufen und abuberufen,
  - p. den Geschäftsführer und den stellvertretenden Geschäftsführer der Domowina zu berufen und abuberufen,
  - q. Auszeichnungsordnungen der Domowina zu beschließen, welche kein Bestandteil dieser Satzung sind, und die Mitglieder des Auszeichnungsausschusses zu wählen,
  - r. der Hauptversammlung einen Vorschlag über die Abberufung eines Mitgliedes des Bundesvorstandes aus einer Wahlfunktion nach Empfehlung des Schlichtungsausschusses vorzulegen,
  - s. auf Grundlage einer Empfehlung des Schlichtungsausschusses über das angeordnete zeitweilige Ruhen einer Funktion eines Mitglieds zu entscheiden,
  - t. über die Annahme der zeitweiligen Niederlegung der Funktion auf der Grundlage einer persönlichen Willensbekundung zu entscheiden.
2. Weitere Aufgaben des Bundesvorstandes sind:
- a. Zustimmung zum Vorschlag über die Änderung des Stellenplanes der Verwaltungsstruktur oder der Abteilungen der Domowina,
  - b. Zustimmung zum Vorschlag über die Einstellung oder Entlassung eines Mitarbeiters oberhalb der Verdienstgruppe 11 TV-L-Tarif,
  - c. Zustimmung zu Einzelinvestitionen über 10.000 €,
  - d. Zustimmung zum Kauf oder Verkauf von Immobilien.

§ 3 Sitzungen des Bundesvorstandes

1. Die Beratungen des Bundesvorstandes sind nach Artikel 9, Absatz 8 der Satzung der Domowina öffentlich. Die Beratungen sollten durch die Territorien der Regionalverbände wandern. Der Pressesprecher der Domowina informiert die Medien eine Woche vorher über die Sitzungen und veröffentlicht zugleich die Schwerpunkte des öffentlichen Teils der Sitzungen auf den Internetseiten der Domowina.
Der öffentliche Teil der Sitzungen wird als Livestream im Internet übertragen, falls die technischen Voraussetzungen am Sitzungsort gegeben sind.

Die Livestreams der Sitzungen sollen einen Monat online zugänglich sein und dann gelöscht werden.

Die Geschäftsstelle der Domowina muss die notwendigen technischen Gegebenheiten regeln.

2. Die Beratung teilt sich nach Bedarf in einen öffentlichen und einen nichtöffentlichen Teil. Der öffentliche und nichtöffentliche Teil der Sitzung sind im Vorschlag für die Tagesordnung auszuweisen.
3. Personalfragen sind in jedem Falle im nichtöffentlichen Teil und in Abwesenheit des Betroffenen zu behandeln.
4. "Anfragen von Mitgliedern der Domowina und Gästen zu sorbischen Angelegenheiten", der "Bericht des Vorsitzenden und der Mitglieder des Bundesvorstandes über die Tätigkeit des Dachverbandes zwischen den Sitzungen des Bundesvorstandes", "Information zu aktuellen Aspekten der Tätigkeit der Geschäftsstelle der Domowina und des WITAJ Sprachzentrums" und die "aktuelle Debatte der Mitglieder des Bundesvorstandes" sollten ständiger Bestandteil jeder Sitzung sein.
5. Die Mitglieder des Bundesvorstandes haben das Recht, Themen für die "aktuelle Debatte" bis zu drei Arbeitstage vor der Sitzung des Bundesvorstandes an die Geschäftsstelle der Domowina schriftlich einzureichen. Über weitere und spätere Vorschläge darf in Abhängigkeit von den zeitlichen Möglichkeiten vor Ort auf der Tagung entschieden werden.
6. Darüber hinaus darf jedes Mitglied des Bundesvorstandes bis zur Bestätigung der Tagesordnung einen Antrag zum Ausschluss der Öffentlichkeit bei der Behandlung eines bestimmten Tagesordnungspunktes stellen. Über den Antrag wird nach § 7, Absätze 7 - 9 abgestimmt.
7. Die Mitglieder des Bundesvorstandes sind verpflichtet, über alle im nichtöffentlichen Teil der Beratung behandelten Angelegenheiten zu schweigen.
8. Ordentliche Sitzungen des Bundesvorstandes beruft der Vorsitzende auf der Grundlage des bestätigten Jahresarbeitsplanes ein.
9. Außerordentliche Sitzungen werden vom Vorsitzenden nach schriftlichem Verlangen von mindestens einem Viertel der Bundesvorstandsmitglieder, drei Vereinen oder dem Präsidium (siehe Satzung der Domowina Artikel 9 Absatz 7) einberufen. Sie sind im Laufe von zwei Wochen durchzuführen.
10. Die Einladung mit dem Vorschlag für die Tagesordnung und den Unterlagen des öffentlichen Teils der Sitzung muss jedes ordentliche Mitglied des Bundesvorstandes spätestens 7 Tage vor der Beratung erhalten. Wenn der Adressat dies wünscht, können ihm die Unterlagen auch digital zugesandt werden.
Über Angelegenheiten, die nicht im zugesandten Vorschlag für die Tagesordnung eingetragen sind, darf nur dann beraten und entschieden werden, wenn sich die Angelegenheit nicht verschieben lässt und der Bundesvorstand der Behandlung zustimmt.
11. Die Einladungen mit den Unterlagen erhalten auch die Hauptgeschäftsführerin und der Geschäftsführer, die Leiterin des WITAJ-Sprachzentrums, ihr Stellvertreter und die Referenten der Geschäftsstelle der Domowina.
Selbiges gilt für die Vorsitzenden des Revisions- und des Schlichtungsausschusses, wenn sie darum ersuchen.

12. Die Unterlagen des öffentlichen Teils der Sitzung erhalten auch die Vorsitzenden der Regionalverbände und der Mitgliedsvereine, welche nicht Mitglied des Bundesvorstandes sind, wenn sie darum ersuchen.
13. Die Unterlagen des nichtöffentlichen Teils der Sitzung erhalten Personen nach § 5, Absatz 10.
14. Die Sitzungen des Bundesvorstandes erfolgen möglichst real am festgelegten Ort.
15. Die Sitzungen werden gemäß Artikel 6, Absatz 6 der Satzung der Domowina entweder real, auf elektronischem Weg (beispielsweise per Telefon oder Videokonferenz) oder in hybrider Form mit Anwesenden sowie mit Teilnehmern per Videokonferenz, andere Medien oder Telefon durchgeführt.
16. Die Teilnahme an einer Videokonferenz, über andere Medien oder Telefon ist gemäß Artikel 6, Absatz 7 der Satzung der Domowina nur mit Legitimations- und Zugangsdaten möglich, die für die entsprechende Sitzung gelten. Die Daten werden in einer besonderen Mail rechtzeitig vor der Versammlung übermittelt.

§ 4

Leitung der Sitzungen

1. Die Sitzungen leitet der Vorsitzende, im Falle seiner Verhinderung die beiden stellvertretenden Vorsitzenden. Für die Behandlung einzelner Punkte der Tagesordnung kann das Präsidium andere verantwortliche einsetzen.
2. Der Vorsitzende und die beiden stellvertretenden Vorsitzenden bilden das Tagungspräsidium. Der Sitzungsleiter konsultiert sich in wichtigen Fragen der Sitzungsleitung und der Einhaltung der Satzung der Domowina wie auch der Geschäftsordnung des Bundesvorstandes mit den beiden weiteren Mitgliedern des Tagungspräsidiums. Sie sollen den Tagungsleiter aus ihrer Sicht auf die vorgeschriebene Verfahrensweise aufmerksam machen, wenn dies nötig ist. Ansonsten unterstützen sie ihn bei der Leitung der Tagung.
3. Der Tagungsleiter hat folgende Aufgaben:
  - die Sitzung zu eröffnen und die Anwesenden zu begrüßen,
  - anzukündigen, dass der Ablauf des öffentlichen Teils der Sitzung aufgenommen wird und dass keine weiteren Aufnahmen erlaubt sind,
  - anzukündigen, dass der öffentliche Teil der Sitzung digital als Livestream ins Internet übertragen wird,
  - die Anwesenheit und die Entschuldigungen festzustellen,
  - die Beschlussfähigkeit festzustellen,
  - die Befangenheit festzustellen,
  - über die Tagesordnung abstimmen zu lassen,
  - die Diskussion zu den einzelnen Punkten zu leiten und mit einem inhaltlichen Resümee zu beenden,
  - den konkreten Text des Beschlusses vor der Abstimmung vorzulesen bzw. den wortwörtlichen Vorschlag für die Beschlussfassung zu formulieren oder umzuformulieren,
  - über Vorlagen und weitere Vorschläge zur Beschlussfassung abstimmen zu lassen,
  - das Resultat der Abstimmung festzustellen (drei Kategorien: für den Vorschlag / gegen den Vorschlag / Stimmenthaltung),
  - die Annahme oder Abweisung des Vorschlags festzustellen,
  - über eine Abstimmung im Umlaufverfahren oder Briefabstimmung des Vorschlags entscheiden zu lassen,
  - über mehrere Lesungen bestimmter Vorlagen entscheiden zu lassen,

- über die Absetzung des Tagesordnungspunktes bzw. über die Rückgabe von Vorlagen zur weiteren Bearbeitung im Präsidium oder in den Arbeitsausschüssen entscheiden zu lassen,
- den ordentlichen Ablauf der Sitzung auf der Grundlage der Geschäftsordnung zu gewährleisten und das Hausrecht auszuüben,
- über die Inhalte zur Veröffentlichung in den Medien entscheiden zu lassen und die Beratung zu schließen.

§ 5

Beteiligung an den Sitzungen

1. Die Mitglieder des Bundesvorstandes der Domowina sind verpflichtet, an den Sitzungen teilzunehmen. Im Falle der Verhinderung sind sie verpflichtet, den Vorsitzenden oder das Sekretariat der Geschäftsstelle der Domowina darüber zu informieren.
2. Die Liste zur Auszahlung des Sitzungsgeldes gilt zugleich als Anwesenheitsliste. Jedes Mitglied des Bundesvorstandes trägt sich mit seiner Unterschrift in die Anwesenheitsliste ein und füllt die Liste zur Fahrtkostenerstattung aus, sofern er die dazu nötigen Voraussetzungen nach der gültigen Regelung erfüllt.
3. Die Mitglieder des Bundesvorstandes dürfen an einer Sitzung digital teilnehmen.
4. Eine digitale Teilnahme trägt der Vorsitzende in die Anwesenheitsliste ein.
5. Ein Mitglied des Bundesvorstandes, welches die Sitzung vorzeitig verlassen möchte, hat dies dem Tagungsleiter mitzuteilen.
6. Nach der Satzung der Domowina (Artikel 9 Absatz 3) haben sich die Hauptgeschäftsführerin und der Geschäftsführer an den Sitzungen des Bundesvorstandes mit beratender Stimme zu beteiligen. Gleiches gilt für die Leiterin des WITAJ-Sprachzentrums und ihren Stellvertreter, sofern bildungspolitische Fragen behandelt werden. Der Pressesprecher, die Referentin für Angelegenheiten des Dachverbandes und die Referentin für Gremienarbeit und ministerielle Angelegenheiten beteiligen sich ebenfalls an den Sitzungen.
7. Der Vorsitzende des Revisionsausschusses, wie auch der Vorsitzende des Schlichtungsausschusses haben nach Artikel 9 Absatz 3 der Satzung der Domowina das Recht, sich an den Sitzungen des Bundesvorstandes mit beratender Stimme zu beteiligen.
8. Der Vertreter der Domowina im FUEN-Präsidium hat das Recht, sich mit beratender Stimme an den Sitzungen des Bundesvorstandes zu beteiligen.
9. Zu den öffentlichen Sitzungen hat jeder Interessent Zutritt. Die Interessenten haben aber nicht das Recht, in die Verhandlungen einzugreifen oder den Ablauf der Sitzung zu stören.
10. Am nichtöffentlichen Teil beteiligen sich die Mitglieder des Bundesvorstandes, die Hauptgeschäftsführerin und der Geschäftsführer, die Referentin für Angelegenheiten des Dachverbandes, die Referentin für Gremienarbeit und ministerielle Angelegenheiten wie auch die Protokollantin / der Protokollant aus der Geschäftsstelle. Die Vorgaben des § 7, Punkt 13 bezüglich Befangenheit sind einzuhalten. Wenn es der Gegenstand des vorgesehenen Punktes erfordert, dürfen weitere Personen zum nichtöffentlichen Teil eingeladen werden. Am nichtöffentlichen Teil dürfen auch der Vorsitzende des Revisionsausschusses und der Vorsitzende des Schlichtungsausschusses teilnehmen, wenn sie darum ersuchen.

§ 6

Beteiligung an der Diskussion

1. Die Mitglieder des Bundesvorstandes und des Präsidiums, die Hauptgeschäftsführerin, der Geschäftsführer und Teilnehmer laut § 5 Punkt 4 - 6 dieser Geschäftsordnung, wie auch geladene Gäste haben das Recht, das Wort zu ergreifen, wenn ihnen der Tagungsleiter das Wort übergibt.
Jeder Diskutant sollte sich nur zweimal zur gleichen Angelegenheit äußern. Das Wort wird nach der Reihenfolge der Anmeldung erteilt. Über das Rederecht nicht eingeladener Gäste entscheidet das Tagungspräsidium.
2. Ein Mitglied des Bundesvorstandes, welches zur Geschäftsordnung reden möchte, kündigt dies mit dem Erheben beider Hände an. Es erhält dann sofort das Wort.
3. Wenn eine Forderung bzw. ein Vorschlag zur Abstimmung ausgesprochen wird, dürfen grundsätzlich ein Mitglied des Bundesvorstandes dafür und einer dagegen sprechen. Danach wird abgestimmt.
4. Die Redezeit kann vom Tagungspräsidium nach Bedarf begrenzt werden. Wenn schon nicht mehr zur Sache gesprochen wird, hat der Tagungsleiter das Recht, dem Sprecher das Wort zu entziehen.
5. Die Geschäftsordnung erlaubt den Mitgliedern des Bundesvorstandes im Laufe der Sitzung folgende Vorschläge:
  - Rückgabe der Angelegenheit an das Präsidium, an die Arbeitsgruppe bzw. den Arbeitsausschuss oder die Geschäftsstelle der Domowina, um eine Vorlage dazu vorzubereiten bzw. die vorliegende Vorlage zu überarbeiten,
  - Absetzung der Angelegenheit von der Tagesordnung bzw. die Verschiebung der Behandlung,
  - Durchführung einer Abstimmung im Umlaufverfahren nach der Sitzung, sobald der überarbeitete Beschlussvorschlag vorliegt,
  - Beendigung der Diskussion zur Angelegenheit,
  - Abstimmung über die Vorlage bzw. über den Vorschlag zur Beschlussfassung,
  - Unterbrechung oder Beendigung der Sitzung,
  - Ausschluss der Öffentlichkeit,
  - Forderung nach geheimer Abstimmung oder nach namentlicher Abstimmung,
  - Auskunftersuchen an sachverständige Personen;
  - Übergabe der Handlungsvollmacht für die endgültige Entscheidung an das Präsidium, den Vorsitzenden oder an die Geschäftsstelle der Domowina.
6. Ein Bundesvorstandsmitglied, welches sich zur Diskussion angemeldet hatte und wegen des Abschlusses der Diskussion nicht mehr das Wort erhalten hatte, darf seinen Beitrag schriftlich an den Vorsitzenden einreichen. Der Beitrag wird dem Protokoll beigefügt.
7. Vor der Abstimmung über Vorlagen und Beschlussvorschläge darf jedes Mitglied des Bundesvorstandes eine persönliche Erklärung abgeben. Dazu übergibt der Tagungsleiter nach entsprechender Anmeldung das Wort.
Solch eine persönliche Erklärung darf nur die Richtigstellung falscher Aussagen oder die Abwehr eines persönlichen Angriffs beinhalten.

§ 7

Abstimmungen und Beschlüsse

1. Nach Artikel 6 Absatz 3 der Satzung der Domowina ist der Bundesvorstand beschlussfähig, wenn mehr als die Hälfte seiner Mitglieder anwesend ist.

2. Der Vorschlag ist angenommen, wenn die Mehrheit der anwesenden Stimmberechtigten für den Vorschlag gestimmt hat, soweit dies nicht in dieser Ordnung oder in der Satzung anders festgelegt ist. Bei Stimmgleichheit für oder gegen den Vorschlag ist der Vorschlag abgewiesen.
3. Zur Abstimmung bekommt jedes Mitglied Stimmkarten (eine grüne Karte mit der Aufschrift "für den Vorschlag", eine rote Karte mit der Aufschrift "gegen den Vorschlag" und eine weiße Karte mit der Aufschrift "Ich enthalte mich der Stimme").
4. Die abgegebenen Stimmen der digital teilnehmenden Mitglieder ermittelt der Sitzungsleiter mit Hilfe des Bildschirms. Während der Abstimmung und Auszählung muss eine Person, die abstimmt, auf dem Bildschirm zu sehen sein. Wenn eine Person nicht zu sehen ist oder sich die abgegebene Stimme nicht zuordnen lässt, wird diese nicht gezählt.
5. Der Beschlussvorschlag muss schriftlich oder mündlich klar formuliert sein, bevor über ihn abgestimmt wird.
Über jeden Vorschlag wird einzeln abgestimmt.
Wenn mehrere Beschlussvorschläge zur gleichen Angelegenheit vorliegen, dann wird zuerst der Vorschlag abgestimmt, welcher inhaltlich am meisten der Absicht des Beschlusses entspricht.
6. Sollte ein Mitgliedsverein mit schriftlicher Begründung im Vorfeld der Sitzung zum Beschlussvorschlag starke Bedenken signalisieren, muss der Vorstand dieses Vereins vor der Beschlussfassung gehört werden. Die Anhörung des Vorstandes dieses Vereins wird im Bundesvorstand durchgeführt.
7. Es wird grundsätzlich offen mit dem Erheben der Stimmkarte abgestimmt.
8. Sofern ein Mitglied des Bundesvorstandes dies fordert, dann wird namentlich oder geheim abgestimmt.
Liegen beide Vorschläge vor, dann wird geheim abgestimmt.
Bei der namentlichen Abstimmung liest der Tagungsleiter den Namen des entsprechenden Bundesvorstandsmitgliedes vor, welches dann aussagen muss, ob es "für den Vorschlag" oder "gegen den Vorschlag" stimmt bzw. sich der Stimme enthält. Dies wird in einer entsprechenden Liste dokumentiert und dem Protokoll beigegeben.
Die Mitglieder des Bundesvorstandes, die einem Beschluss nicht zugestimmt haben, dürfen fordern, dass dies im Protokoll vermerkt wird.
9. Nach Art. 6 Absatz 4 der Satzung der Domowina können Beschlüsse des Bundesvorstandes auch im schriftlichen Verfahren eingeholt werden. Ein Vorschlag ist angenommen, wenn mindestens die Hälfte der Mitglieder des Organs an der Abstimmung teilgenommen hat und die Mehrheit der stimmberechtigten für den Vorschlag gestimmt hat, sofern es in der Satzung nicht anders festgelegt ist.
10. Wenn sich die Bedingungen für geltende Beschlüsse grundsätzlich ändern, kann die entsprechende Frage erneut im Bundesvorstand behandelt werden. Dabei ist darüber zu entscheiden, ob der bisherige Beschluss aufgehoben wird.
11. Wahlen und Personalentscheidungen werden in geheimer Abstimmung durchgeführt. Es darf öffentlich gewählt werden, wenn kein Mitglied des Bundesvorstandes dagegen ist.
Gewählt ist grundsätzlich die Person, welche mehr als die Hälfte der Stimmen aller Mitglieder des Bundesvorstandes erhält.
Bei mehreren Namen auf einem Stimmzettel sind diejenigen gewählt, die nach der Reihenfolge die meisten Stimmen erhalten haben. Bei Stimmgleichheit ist eine

Stichwahl durchzuführen. Gewählt ist dann der, welcher in der Stichwahl die Mehrheit der Stimmen erhält.

12. Eine geheime Briefwahl ist möglich. Darüber müssen der Bundesvorstand oder das Präsidium entscheiden.
13. Mitglieder des Bundesvorstandes dürfen sich nicht an der Behandlung und Entscheidung von Angelegenheiten beteiligen, wenn der Beschluss ihnen persönlich, ihren Familienangehörigen bzw. Verwandten ersten Grades oder Institutionen, die sie juristisch vertreten, unmittelbare Vorteile oder Nachteile bringen können.
Das betroffene Mitglied des Bundesvorstandes muss selbst seine Befangenheit vor der Behandlung der Angelegenheit erklären. Es darf im Falle des öffentlichen Teils der Sitzung bei den Gästen Platz nehmen, im Falle des nichtöffentlichen Teils der Sitzung muss es den Tagungsraum verlassen.
Wenn Zweifel an der Befangenheit oder Nichtbefangenheit bestehen, dann wird in Abwesenheit des Betroffenen entschieden.
Gleiches gilt für alle weiteren Anwesenden oder digitale Teilnehmer.

§ 8

Protokoll des öffentlichen Teils der Sitzung

1. Über jede öffentliche Sitzung wird ein Beschlussprotokoll erarbeitet. Als Hilfsmittel für die Protokollierung des öffentlichen Teils der Sitzung wird eine Aufzeichnung verwendet.
2. Das Protokoll des öffentlichen Teils muss enthalten:
  - den Termin, den Ort, den Beginn und das Ende der Sitzung,
  - den Namen des/der Tagungsleiter,
  - die Anwesenheit der Mitglieder und Gäste,
  - die Tagesordnung,
  - die Nummern und Titel der behandelten Vorlagen,
  - die Beschlüsse mit der Formulierung des Vorschlages, mit dem Abstimmungsergebnis und der laufenden Nummer der Wahlperiode,
  - Aufgaben, die anderen Gremien übergeben wurden,
  - ein persönlicher Standpunkt, wenn dies ein Bundesvorstandsmitglied fordert und
  - die Texte von Berichten zu wesentlichen Angelegenheiten als Beigabe zum Protokoll.
3. Die Mitglieder des Bundesvorstandes und dessen ständige Gäste erhalten im Laufe einer Woche nach der Sitzung einen digitalen Entwurf des Protokolls und dürfen zum Protokoll Hinweise oder Korrekturen einreichen. Der endgültige Entwurf wird mit den Unterlagen der nächsten Sitzung übergeben.
4. Vorsitzende der Regionalverbände und Vorsitzende der Mitgliedsvereine erhalten das Protokoll zur Information, wenn sie nicht selbst Mitglied des Bundesvorstandes sind und darum ersuchen. Dasselbe gilt für den Vorsitzenden des Revisionsausschusses und den Vorsitzenden des Schlichtungsausschusses.
5. Das Protokoll sowie die Erfüllung der Beschlüsse werden auf der folgenden öffentlichen Sitzung des Bundesvorstandes kontrolliert.

§ 9

Protokoll des nichtöffentlichen Teils

1. Über jede nichtöffentliche Sitzung wird ein Ergebnisprotokoll erarbeitet.
Als Hilfsmittel zur Protokollierung des nichtöffentlichen Teils der Sitzung darf eine Aufnahme verwendet werden, die nach Bestätigung des Protokolls zu vernichten ist.

2. Die Beschlüsse im nichtöffentlichen Teil sind mit einer separaten laufenden Nummerierung zu protokollieren ("n" vor der Nummer).
3. Es besteht die Möglichkeit, einzelne Aussagen wortwörtlich in das Protokoll zu übernehmen.
4. Den Mitgliedern des Schlichtungsausschusses ist auf deren Forderung unter Aufsicht in der Geschäftsstelle das Protokoll zugänglich zu machen.
5. Das Protokoll des nichtöffentlichen Teils wird auf der folgenden Sitzung des Bundesvorstandes kontrolliert.

§ 10

Vorlagen

1. Vorlagen für den Bundesvorstand dürfen einreichen:
  - das Präsidium,
  - der Vorsitzende und die beiden stellvertretenden Vorsitzenden,
  - die Mitglieder des Bundesvorstandes,
  - die Arbeitsausschüsse bzw. -gruppen,
  - der Revisions- und der Schlichtungsausschuss der Domowina,
  - die Vorstände der Regionalverbände und der Mitgliedsvereine, sowie
  - die Geschäftsstelle der Domowina und
  - das WITAJ-Sprachzentrum.
2. Vorlagen werden erarbeitet, wenn die Notwendigkeit der Behandlung der entsprechenden Frage seitens der gewählten Gremien des Dachverbandes, der Vorstände der Regionalverbände und Mitgliedsvereine wie auch der Geschäftsstelle der Domowina festgestellt wird, wenn der Bundesvorstand die entsprechende Aufgabe beschließt oder der Sitzungsplan des Bundesvorstandes dies vorsieht.
3. Die Vorlagen sind grundsätzlich dem Präsidium zur Vorberatung zu übergeben, damit dieser dem Bundesvorstand eine Empfehlung zur endgültigen Behandlung der Vorlagen übergeben kann. Die Referentin für Angelegenheiten des Dachverbandes ordnet, beziffert und macht die Vorlagen zugänglich bzw. veröffentlicht diese in Abstimmung mit dem Präsidium.
4. Für die Vorbereitung von Vorlagen ist ein besonderes Formular zu nutzen (siehe Anhang). Jede Vorlage bekommt ihre Nummer (laufende Nummer + Jahreszahl). Vorlagen, die im Präsidium auf der Grundlage des § 6 Punkt 5 Strich 10 oder § 12 Punkt 2, 4 oder 5 dieser Geschäftsordnung endgültig entschieden werden, erhalten vor der laufenden Nummer den Zusatz "P". Vorlagen, die im Bundesvorstand endgültig zu behandeln und zu bestätigen sind, erhalten den Zusatz "ZP". Beide Arten von Vorlagen werden separat gezählt und gespeichert. Die Begründung für den Beschlussvorschlag wird in der entsprechenden Vorlage beigefügt.
5. Bei Vorlagen, die nur zur Information dienen, wird in die Rubrik "Beschlussvorschlag" der Passus eingetragen, dass die Information zur Kenntnis genommen wird.
6. Die finanziellen Auswirkungen der Beschlüsse sind zu benennen und die Geschäftsstelle der Domowina soll die Finanzierbarkeit vor der Behandlung im Präsidium prüfen und mit der Unterschrift der Hauptgeschäftsführerin, des Geschäftsführers oder des Referenten für wirtschaftliche und infrastrukturelle Angelegenheiten bestätigen.

7. Wenn im Verlauf der Verhandlungen des Bundesvorstandes ein abweichender Beschlussvorschlag formuliert wird, dann wird die neue Formulierung in die Vorlagenübersicht eingetragen.

§ 11

Bildung von Arbeitsausschüssen

1. Der Bundesvorstand oder das Präsidium bilden nach Bedarf zur analytischen und konzeptionellen Bearbeitung bestimmter Angelegenheiten Arbeitsausschüsse. Jeder Ausschuss soll mindestens aus fünf Personen bestehen, die Mehrheit von ihnen sollen Mitglieder des Bundesvorstandes sein.
Es werden festgelegt: die Zusammensetzung und der Vorsitzende des Ausschusses, sein Stellvertreter, der nach dem Inhalt zuständige verantwortliche Person der Geschäftsstelle, die inhaltlichen Zielrichtungen der Tätigkeit und der Zeitraum des Wirkens.
2. Die Ausschüsse haben das Recht, einen Antrag auf juristische Beratung an das Präsidium zu stellen.
3. Für den Ablauf der Beratungen der Arbeitsausschüsse gelten im Grundsatz die Bestimmungen der Geschäftsordnung des Bundesvorstandes entsprechend. Die Beratungen der Ausschüsse sind grundsätzlich nichtöffentlich. Ausnahmen sind möglich. Den Mitgliedern des Bundesvorstandes und des Präsidiums ist der Zutritt jederzeit möglich.
4. Die Protokolle der Beratungen der Arbeitsausschüsse erhalten außer den Ausschussmitgliedern auch die Mitglieder des Präsidiums. Die Mitglieder des Bundesvorstandes dürfen Protokolle anfordern.
5. Als Mitglieder der Arbeitsausschüsse können außer Bundesvorstandsmitgliedern und Präsidiumsmitgliedern weitere Vertreter der Regionalverbände und der Mitgliedsvereine wie auch Fachleute berufen werden. Sie unterliegen der gleichen Regelung der Vertraulichkeit wie die Mitglieder des Bundesvorstandes.
6. Die Ausschüsse berichten dem Bundesvorstand oder dem Präsidium regelmäßig über die Resultate ihres Wirkens und ihre Tätigkeit und legen entsprechende Vorschläge als Vorlagen zur Behandlung und Entscheidung vor.
7. Die Ausschussvorsitzenden dürfen auf der Grundlage von Medienanfragen oder nach eigenem Entschluss der Ausschussmitglieder die Öffentlichkeit zu thematischen Schwerpunkten der nichtöffentlichen Sitzungen der Ausschüsse informieren. Dabei ist zu beachten, dass es sich um allgemeine Informationen zur Tätigkeit des Ausschusses handeln muss, nicht aber um Entwürfe, die der Bundesvorstand ausdiskutieren und beschließen muss.

§ 12

Präsidium

1. Nach Artikel 10 Absatz 1 der Satzung der Domowina gehören dem Präsidium der Vorsitzende der Domowina, seine beiden Stellvertreter und zwei weitere Mitglieder des Bundesvorstandes, die auf Vorschlag des Vorsitzenden der Bundesvorstand beruft, an.
2. Nach Artikel 10 Absätze 3 und 4 der Satzung der Domowina legt der Bundesvorstand folgende Verantwortlichkeiten des Präsidiums fest:
  - a. die Sitzungen des Bundesvorstandes inhaltlich vorzubereiten,

- b. den Bundesvorstand in inhaltlichen und wichtigen organisatorischen Fragen zu beraten und dazu notwendige Vorlagen vorzulegen,
  - c. den Vorsitzenden der Domowina in seiner laufenden Tätigkeit zu beraten,
  - d. im Auftrage des Bundesvorstandes zeitweilige Arbeitsgruppen bzw. -ausschüsse zu bilden und ihre Arbeit zu koordinieren,
  - e. die laufende Tätigkeit der Geschäftsstelle der Domowina und des WITAJ-Sprachzentrums zu koordinieren und dazu die notwendigen Informationen entgegen zu nehmen,
  - f. die Hauptversammlungen der Domowina vorzubereiten und die Erarbeitung des Berichts über die Umsetzung der Arbeitsrichtlinien des Bundesvorstandes zu leiten,
  - g. über folgende Fragen zu entscheiden:
    - notwendige Stellungnahmen der Domowina zu Entwürfen von Rechtsvorschriften und zu aktuellen Fragen, die keinen zeitlichen Aufschub dulden,
    - Stellungnahmen der Domowina zu Vorhaben der Regionalplanung,
    - Delegation von Kulturgruppen im Auftrage der Domowina, Projekte des Kulturaustausches und Dienstfahrten ehrenamtlicher Vertreter der Domowina ins Ausland,
    - Konzepte für Jahrestage und Jubiläen,
    - Maßnahmen im Zusammenhang mit der Bewirtschaftung von Immobilien der Domowina,
    - Aufträge zur Rechtsberatung der Domowina,
    - Endredaktion für Stellungnahmen, Resolutionen, Memoranden und ähnliche Veröffentlichungen der Domowina, die in der Öffentlichkeit verbreitet werden (Broschüren, Stellungnahmen, Resolutionen, Memoranden und ähnliche),
    - Beteiligung der Domowina an Projekten anderer Träger,
    - Konzepte für Gedenktage,
    - aus der laufenden Tätigkeit des Dachverbandes abgeleitete Aufgaben für die Arbeitsausschüsse des Bundesvorstandes.
3. Der Bundesvorstand wird auf jeder Sitzung über die Tätigkeit und Entscheidungen des Präsidiums informiert und erhält eine Übersicht der Entscheidungen der Sitzung/en mit den Unterlagen für seine nächste Sitzung.
  4. Die Sitzungen des Präsidiums sind grundsätzlich nichtöffentlich. Die Mitglieder des Bundesvorstandes dürfen sich an den Sitzungen beteiligen. Die Mitglieder des Bundesvorstandes haben das Recht, dem Präsidium Vorschläge zur Behandlung von Angelegenheiten zu übergeben.
  5. Die Tätigkeit des Präsidiums regelt eine besondere Geschäftsordnung, die der Bundesvorstand beschließt.

§ 13

Pflichten der Mitglieder des Bundesvorstandes

1. Außer der aktiven Beteiligung an den Sitzungen des Bundesvorstandes hat das Mitglied des Bundesvorstandes besondere Verpflichtungen gegenüber seinem Regionalverband bzw. seinem Verein, welcher es für die Wahl in den Bundesvorstand nominiert hat. Es hat den Vorstand des Regionalverbandes bzw. Vereins regelmäßig über sein Wirken zu informieren, Vorlagen im Vorfeld der Sitzungen mit den Vorstandsmitgliedern zu diskutieren, die Beschlüsse des Bundesvorstandes zu erläutern und deren Umsetzung zu unterstützen.
2. Die Beschlüsse sind für jedes Mitglied des Bundesvorstandes gleichermaßen verbindlich. Kein Mitglied des Bundesvorstandes hat nach dem Votum der Mehrheit des Gremiums das

Recht, die Umsetzung der Beschlüsse zu blockieren und entgegengesetzte Aktivitäten durchzuführen.

3. Wenn der Bundesvorstand festlegt, dass über bestimmte Fragen nicht öffentlich informiert werden darf, hat jedes Mitglied des Gremiums eine Schweigepflicht. Diese Pflicht besteht bis zur Entbindung von dieser auf der Grundlage einer Entscheidung des Bundesvorstandes.
Die Schweigepflicht gilt ohne Begrenzung für Personaldaten.
4. Jedes Mitglied des Bundesvorstandes ist zu aktiver Öffentlichkeitsarbeit aufgerufen.

§ 14

Öffentlichkeitsarbeit

1. Die Öffentlichkeit und die Journalisten werden mit einer Pressemitteilung und einer Zeitungsanzeige zur öffentlichen Sitzung des Bundesvorstandes eingeladen.
2. Die Tagesordnung des öffentlichen Teils wird spätestens drei Arbeitstage vor der Sitzung in sorbischer und deutscher Sprache im Internet veröffentlicht.
3. Die Unterlagen des öffentlichen Teils der Sitzung werden in der eingereichten Sprachfassung ebenfalls drei Arbeitstage vor der Sitzung auf der Internetseite der Domowina veröffentlicht. Davon ausgenommen sind der Bericht des Vorsitzenden und der Bericht des Präsidiums der Domowina. Über weitere Ausnahmen entscheiden der Bundesvorstand und das Präsidium.
4. Die Beschlüsse des öffentlichen Teils der Sitzung des Bundesvorstandes sind im Laufe einer Woche auf der Internetseite der Domowina zu veröffentlichen.
5. Nach der Sitzung fertigt der Pressesprecher eine Medieninformation über die Hauptschwerpunkte und Ergebnisse der Sitzung.
Nach der Abstimmung mit einem Präsidiumsmitglied leitet er diese an die Redaktionen, Bundesvorstandsmitglieder und andere interessierte Adressaten weiter. Zugleich wird sie auf der Internetseite der Domowina veröffentlicht.
6. Entscheidungen interner bzw. vertraulicher Art, die nicht veröffentlicht werden dürfen, werden auf der Sitzung konkret benannt.

Soweit in dieser Geschäftsordnung Funktionen und Bezeichnungen nach dem männlichen oder weiblichen Geschlecht benannt werden, ist damit gleichberechtigt das weibliche und männliche Geschlecht gemeint.

Die Geschäftsordnung des Bundesvorstandes für die Wahlperiode 2021-2025 wurde auf der Sitzung des Bundesvorstandes vom 12.04.2024 beschlossen und erlangt damit Gültigkeit.

DOMOWINA

TOP 3. – 3.

Plan džěławosće zarjada za lěto 2025

Ćežišćowe nadawki zarjada Domowiny a plan posedženjow regionalnych rěčnikow a referentow za lěto 2025

Zazběh

Zakład za ćežišćowe nadawki zarjada tworitej program a naćisk nowych džěłowych směrnicow Domowiny za dobu 2025-2027, kotrejž dyrbi hłowna zhromadźizna Domowiny 05.04.2025 schwalić.

W zarjedze džělamy na zakładze dwulětneho džěłowego plana. Tutón zložuje so na dobu plaćiwosće džěłowych směrnicow, kiž pak zdobom aktualne wosebitosće běžneho kalenderskeho lěta wobkedźbuje. Dokelž njejsu nowe džěłowe směrnicy za dobu wot 2025 do 2027 hišće schwalene, wobsteji předležacy dokument ze zasadneje džěławosće zarjada, wažne stołpy a mězniki lěta 2025 wobkedźbujo.

Po schwalenju nowych džěłowych směrnicow na hłownej zhromadźiznje w aprylu 2025 wusměri so zarjad znowa a přiměri džěławosć tutym. Nowe zwjazkowe předsydstwo dóstanje na to přidźelenje zamołwitosćow kolegow a koleginow jednotliwym směrnicam.

Džěławosć zarjada

Domowina je Zwjazk Łužiskich Serbow a rěčnica zajimow serbskeho ludu. Třěšny zwjazk zjednoća něhdže 200 skupin a lokalnych cyłkow, regionalnych zwjazkow a nadregionalnych towarstwow z wjace hač 7.600 členami a nic naposledk jednotliwcow do sylneje syće serbskeje ciwilneje towaršnosće. Domowina je demokratisce organizowane zastupnistwo zajimow wšěch, kotřiž so za serbsku rěč a kulturu horja a wšědny džeń angažuja.

Zarjad Domowiny stara so w nadawku zwjazkowego předsydstwa wo rěčno-, kulturno-, kublansko- a mjeńšinowopolitiske naležnosće na europskej, zwjazkowej, krajnej, regionalnej a komunalnej runinje.

Sydło Domowiny je Serbski dom w Budyšinje z wotnožku w Serbskim domje w Choćebuzu. Nimo toho mamy běrowy w Chrósćicach, Wojerecach a Slepom, hdžež džělaja naše regionalne rěčnicy.

W Přiwćicach, Budyšinje a Radworju (župa "Jan Arnošt Smoler"), w Delnim Wujězdze a we Wojerecach (župa "Handrij Zejler") kaž tež w Slepom (župa Jakub Lorenc-Zalěski) mamy dalše běrowy w regionach Serbskeho sydłenskeho ruma, zo bychmy serbske kótwišća na kraju stworili. 2025 chcemy tež w Delnjej Łužicy w Dešnje dalši běrow wotnajeć, wšako je tež Serbski dom w Choćebuzu wućeženy. Z tym zblížimy so tež tu na kraju našim aktiwnym cyłkam a Domowinskim skupinam.

Domowina je tuž jenička serbska institucija, kotraž so jenož na města we Łužicy njewusměri. Wědomje a konsekwentnje chcemy być w regionach partner wšitkim Serbam a zajimcam za serbsku rěč a kulturu.

Mězniki w běhu lěta 2025

Prěni kwartal lěta 2025 steji w fokusu přihota na 23. Hłownu zhromadźiznu Domowiny, kiž přewjedže so 5. jutrownika w Budyšinje. Na tutej schwala delegaća prawdžepodobnje nowy program Domowiny pod hesłami zamołwitosć – wotewrjenosć – zwjazanosć. Nowe džěłowe směrnicy je zarjad Domowiny spočatk lěta župam a člonskim towarstwam do diskusije sposrědkował. Tute maja so runja nowemu wólbnemu porjaddej Domowiny kaž tež předžěłanym wustawkam na zhromadźiznje schwalić. Wosebjje program a džěłowe směrnicy tworja zakład džěławosće zarjada do přichoda.

23. hłowna zhromadźizna je zdobom wólbna hłowna zhromadźizna. Wólby předsydy, městopředsydow a Zwjazkowego předsydstwa Domowiny, rewizijnego kaž tež změrcowskeho wuběrka steja na dnjowym porjedze. Zarjad Domowiny stara so při tym wo organizatoriski a wobsahowy přihot hłowneje

zhromadźizny. Po hłownej zhromadźiznje přewodźamy a podpěramy Domowinske gremije, wosebje při konstituowanju našich wuběrkow.

W nazymje 2024 wolachmy w Sakskej a Braniborskej nowej krajnej sejmaj, w februaru 2025 přewjedźechu so wólby do noweho Zwjazkowego sejma Němskeje. Po wólbach je nadawk zarjada, so wo zwoprawdženje serbskich zaměrow a politiskich žadanow prócować, kiž stej zwjazkowe předsydstwo za Saksku a Braniborsku kaž tež Mjeńšinowa rada na zwjazkowej runinje schwaliťoj.

Zaměr měł při tym być, zo so w nowych legislaturnych periodach na komunalnej, krajnej a zwjazkowej runinje serbske zaměry wobkedźbujaja a konsekwentnje realizujaja. Za to twori zwjazkowe předsydstwo – po potrjebje we wothłosowanju z dalšimi partnerami a fachowymi towarstwami - wotpowědne wobzamknjenja, kiž mamy jako zarjad zwoprawdźić. Wužadanja mamy wosebje na polu kubłanja, spěchowanja delnjo- kaž tež hornjoserbskeje rěče, w šěrjenju wědy wo Serbach a Domowiny a w realizowanju plaćiwych zakonjow a dojednanjow na dobro serbskeho ludu.

We wšitkich wobłukach mamy a chcemy so z dalšimi akterami a partnerami wothłosować a serbske zajimy wobkedźbować.

Financne zrěčenje Załožby za serbski lud

W lěće 2025 mamy z našim politiskim džěłom trěbne financielne zakłady za serbske potreby w financnym dojednanju mjez Zwjazkom a krajomaj Braniborskej a Sakskej kaž tež dalše spěchowanske srědky zawěsćić. Wosebje hladajo na nowe pjate financne zrěčenje za Załožbu za serbski lud, kiž nabudže nadźijomnje wot 2026 swoju plaćiwosć, přewodźamy a přihotujemy jako zastupjerka zajimow Serbow proces zwoprawdženja w zhromadnym džěle ze wšitkimi serbskimi institucijemi we wuskim wothłosowanju ze Załožbu za serbski lud. Wuše zhromadne džěło z nawodami serbskich institucijow je 2025 čím wažniše, wšako pokazaja nam přenje signale, zo budže ćežko, niwow tuchwilneho financneho zrěčenja dźeržeć.

Delegowanje do gremijow

Jako Domowina staramy so wo zastupowanje zajimow serbskeho luda. Jednamy ze wšěmi demokratiskimi politiskimi stronami, zapósłancami a gremijemi na komunalnej, krajnej, zwjazkowej kaž tež europskej runinje. Zaručamy politisku artikulaciju Serbow za zwoprawdženje serbskich zajimow a našich prawow a delegujemy za to serbskich zastupjerjow do poradźowacych a rozsudzacych gremijow (su to wjacore hač 50 gremijow kaž tež 27 šulskich konferencow w Sakskej a 7 šulskich konferencow w Braniborskej). Rady, přirady a wuběrki kaž tež zamołwići resp. społnomócnjeni za mjeńšinowe abo serbske naležnosće su wažni partnerojo a multiplikatorojo při zwoprawdženju zajimow Serbow na wšěch politiskich runinach.

Dale zamołwi zarjad w lěće 2025 najwšelakoriše nadawki a projekty. Hač su to přihot a přewjedženje posedzenjow zwjazkowego předsydstwa a jeho prezidija, přewod džělowych wuběrkow zwjazkowego předsydstwa a dalšich stajnych kaž tež nachwilnych wuběrkow abo realizacija najwšelakorišich projektow na polu rěče a kultury.

Tu- a wukraj

Jako Domowina chcemy z našim angažementom w tu- a wukraju w ramiku člonstwa we FUEN, MENS, CIOFF a w Mjeńšinowej radže Němskeje kaž tež w ramiku partnerstwa Łužiskich UNESCO-městnosćow pokročować. 2025 steja wjacore wólby na dnjomym porjedže. Su to wólby do prezidija FUEN w nazymje w Južnym Tirolu, za kotraž chcemy po lětach přestawki zaso serbskeho zastupjerja namjetować. Tež serbscy zastupjerjo w Mjeńšinowej radže maja so wot zwjazkowego předsydstwa po hłownej zhromadźiznje powołać. CIOFF-Němska woli 2025 nowe předsydstwo, hdžež mamy wo serbskich zastupjerjach w gremiju rozsudźić.

Tež we Łužicy mamy wulku ličbu kulturnych a rěčnych zarjadowanjow, kotraž samostatnje, podžělnje abo w zhromadnym džěle z druhimi přewjedžemy abo podpěramy. Zastupuju njech su tu jutrowne wiki

w Serbskim domje, MYTO Domowiny, 40. Sokolski wolejbulowy turněr wo pokal Domowiny w Radworju abo 79. Serbski cyrkwinski džeń ewangelskich Serbow w Husce mjenowane.

Dalša nam wažna tema je prewencija přećiwo přiběracemu prawicarskemu ekstremizmej. Sobudžělačerjo zarjada su so 2024 wobšěrnje z temu zaběrali. Hłowny zaměr běše, wědu wobdžělnikow pohłubšić a nowe perspektiwy za wšědnu džělawosć zdobyć. Wobjednachmy pak tež prašenje, kak móhla Domowina w přichodže hišće zaměrně přećiwo prawicarskemu ekstremizmej postupować.

Zaměr 2025 je multiplikatorow zdobyć, jich dalekublać a jich sebjewědomje skrućić. Zaměrowa skupina su młodostni, starši, wučerjo a dalši zajimcy.

Wosebje serbskim młodostnym chcemy po boku być. Hač su to dalekublanja we formje přednoškow fachowcow, planowanje a přewjedženje prewenciskeje kampanje přećiwo prawicarstwu, zhromadne džěło ze Serbskim młodžinskim towarstwom Pawk abo wudaća flyera, nalěpkow abo zarjadowanje hotline w zarjedže Domowiny – wšitko to su naprawy, kiž słuža prewencji a skrućenju serbskeje identity. Tu džělamy wusko z ekspertami a dalšimi partnerami hromadže.

Serbske rěčne rumy

Jedyn z najwažnišich zaměrow Domowiny je zdžerženje a spěchowanje nowych serbskich rěčnych rumow:

Za wusahowace a přiładne spěchowanje serbskosće w gospodarstwje spožčimy 2025 přeni króc "Myto za gospodarstwo" předewzaćam, kiž serbsku rěč a kulturu na wosebite wašnje zapřijeja, pěstuja a do zjawnosće noša.

Jako zarjad Domowiny přewjedžemy k třěćemu razej lětsa zaso nazymske koncerty. Z 10 planowanymi koncertami tworimy serbske rěčne rumy po cyłej Łužicy a staramy so z tym wo serbsku regionalnu wuměnu najwšelakorišich kulturnych lajskich skupin. Nimo toho spěchujemy z koncertami kooperacije z čestnohamtskimi strukturami na městnje.

Lěto 2025 je pak tež lěto mnohich wulkich zarjadowanjow:

Wot 26. – 29.06.2025 organizuje Domowina z mnohimi dalšimi partnerami k 15. razej woblubowany *Mjezynarodny folklorny festiwal ŁUŽICA - ŁUŽYCA*.

W Budyšinje, Hochozy a w Chrósćicach předstaja najwšelakoriše folklorne skupiny ze spěwami, hudźbu a rejemi pisane programy. Cyłkownje wobdžěli so na festiwalu wjace hač 1.000 aktiwnych sobuskutkowacych, wosebje přislušnicy narodnych mjeńšin z tu- a wukraja. Nowa nawjedowaca dwójka staj Katharina Jurkowa a Pětr Brězan. We wuběrku a jeho sekcijach skutkuja něhdže 30 wosobow z Delnjeje a Hornjeje Łužicy. Nimo sobudžělačerjow Domowiny su to na př. zastupjerjo gmejnow Hochoza a Chrósćicy, žurnalisća, młodostni, technicarjo kaž tež Serbski ludowy ansambl. Z tym chcemy docpěć, zo je folklorny festiwal NAŠ zhromadny serbski festiwal, kiž wuprudža hač daleko za mjezy našeje Łužicy.

Zwjeselaca nowostka je tež nowy design za festiwal. Moderne wuhotowanje je načasne a hodži so za čišćany kaž tež za digitalny material abo w socialnych medijach wužiwać.

Skutkowanje w zjawnosći – webstrona a corporate design

Aktualnje předžěla zarjad webstronu Domowiny. Tuta je přez lěta rozrostła, při tym w strukturje ćerpjeła, technisce zestariła a swoju funkcionalitu zhubiła. Naš zaměr je, informacije tak derje kaž móžno transparentnje spřístupnić a so tež na dorost wusměrjeć. Tohodla džěla zarjad paralelnje na wuwicu wonkowneho wustupowanja kaž jednotnym designje abo wobrazowej rěči.

Aktualizowanu webstronu a nowy corporate design Domowiny chcemy 2025 prezentować. Z tym ma so dalši digitalny serbskorěčny rum wutworić, kotryž wšitke generacije narěči a zdobom Domowinu jako načasnu a atraktiwnu džěłodawarku za Serbow a Serbowki we Łužicy prezentuje.

Domowina jako nošer projektow

Nimo bazoweho džěła jako třěšny zwjazk Serbow a zastupjerka zajimow serbskeho ludu je Domowina zdobom nošerka najwšelakorišich (wulko-)projektow a sekretariatow.

Mjez druhim smy z Rěčnym centrumom WITAJ nošer šulskeho socialneho džěła, socialneho regionalneho teama kaž tež projekta SOTRA – wuwice přeložowanskeho programa.

Zarjad Domowiny je nošer Mjeńšinoweho sekretariata w Berlinje, hdžež je kónc lěta 2024/ spočatk lěta 2025 nimale kompletne nowy team džěłać započal. Smy nošer Serwisoweho běrowa za serbsku rěč w komunalnych naležnosćach Sakskeje we Wojerecach a projekta ZARI – Syć za regionalnu identitu a serbsku rěč w Sakskej. Zarjad wobhospodari zdobom wulkoprojekt Mjezynarodny folklorny festival.

Organizatoriske wužadanja

Lěto 2025 je poslednje lěto w ramiku płaćiweho financneho zrěčenja Załožby za serbski lud. Załožbowa rada je kóždu serbsku instituciju prosyła, swójsku džělawosć kolegow a koleginow hladajo na priority załožby – spěchowanje a skrućenje serbskeje rěče – přeprowować. Strach je wulki, zo njemóžemy wysokosć tuchwilneho štwórteho financneho zrěčenja dźeržeć.

Ewaluacija nowych džělowych městnow kaž tež wobstejaceho městneho plana budže nas w běhu lěta přewodžeć. Kreatiwne mysle a plany do přichoda, efektiwniše zhromadne džěło mjez serbskimi institucijemi je narok, kotremuž chcemy a mamy wotpowědować.

Wothladajo wot tutych wužadanjow džěła zarjad tež 2025 po zwučenym wašnju.

Zakład našeje zarjadniskeje džělawosće su naši sobudžěłaćerjo jako eksperca na swoim džělowym polu: hač je to referent, regionalna rěčnica, motiwator, projektowa sobudžěłaćerka, sekretarka, rěčny docent abo financny wěcywobdžělar. Wšitcy džělamy zhromadnje na tuchwilu 8 stejišćach zarjada. Hladajo na mnóstwo stejišćow tworja prawidłowne měsacne wuradžowanja zarjada – pućujo přez regiony Łužicy – wažny zakład za efektiwne spomóžne zhromadne džěło a wothłosowanje.

Džěło a naložowanje srědkow digitalizacije a wužiwanje managementoweho systema z jenakim wusměrjenjom na wšitkich Domowinskih stejišćach su wažny zakład. Zaměr při tym je, zo džěła zarjad efektiwnje na wšitkich runinach internje kaž tež eksternje hromadže a wolóži zdobom džělawosć mnohich čestnohamtskich aktiwnych Domowinjanow.

Nimo hospodarskeho plana 2025, kiž wučinja z projektami dohromady 6,5 milion €, wobhospodarja zarjad w lěće 2025 tež hišće dalše projekty z třech srědkow (2,1 milion €). Dohromady wučinja wobłuk projektoweho džěła někak 3,3 milion €. Tuta suma wotpowěduje nimale 40% cyłkownje wobhospodarjenych srědkow Domowiny. Nimo horjeka mjenowanych projektow podpěramy serbske towarstwa a skupiny při organizaciji a planowanju (nad-)regionalnych projektow.

Najwjetše wužadanje do přichoda za zarjad Domowiny a RCW pak je dźerženje a namakanje dorosta na wšitkich runinach serbskeho žiwjenja, hač na polu čestnohamtskeho angažementa abo jako přistajeny/a w serbskej instituciji.

Domowina rady młodostnym dohlad do swojeje džělawosće zmóžnja a poskića praktikum abo džěło na minijobowej abo honorarnej bazy. Tak je Domowina w lěće 2024 17 wosobow krótkodobne abo w formje minijoba přistajila.

Někotre džělowe městna su dale wakantne, kiž njejsu so tež zdžěła po wospjetnym wupisanju móhli wobsadzić. Njewobsadzene su tuchwilu scěhowace městna: socialna džěłaćerka za mobilne młodzinske džěło, kulturna posrědnica za projekt ZARI, regionalna rěčnica w Delnjej Łužicy a podžělnje referent za gremijowe naležnosće.

Nimo toho mamy w zarjedže wjacore džělnočasowe přistajenja z wosobinskih přičin abo džělowe městna, kiž su wobmjezowane (hlej horjeka nowe džělowe městna), tak zo je stajne wužadanje, za zbytny hodžiny městneho plana dalše wosoby w prawym zastopnjowanju po TVL abo za wobmjezowany čas zdobyć.

Tole wšo pokazuje, kak wužadacy je personalny management, kiž so bjeze wšeho připódlu njezmištruje.

Nam je wědome, zo mamy tu zdźěla hinaše puće kročić, wjace časa za wabjenje a pytanje dorosta nałožować kaž tež za fleksibelnymi móžnosćemi pytać. Za to je dale trjeba personalny management zarjada.

Dalše wulke wužadanje je, zo woteběra rěčna kwalita mjez młódsimi přistajenymi abo zo njenamakamy serbsce rěčacu wosobu. Tohodla poskićamy wšitkim maćernorěčnym a přistajenym, kiž su sej serbsčinu přiswojili, prawidłowne stilistiske kursy, zo bychu so w ertnej a spisownej serbsčinje wukmanili. Do přichoda je trjeba, so tež wuknjacym wotewrić a jim nawuknjenje woběju serbsčinow w ramiku džěławosće poskićeć.

Jednaćelstwo Domowiny sposrědkuje wočakowanje na nowych, hišće serbsce njerěčacych, sobudžěłaćerjow, sej serbsčinu přiswojić. Do džěłoweho zrěčenja zapisa so – wobkedźbujo při tym individualne ramikowe wuměńjenja – w kotrym lěće ma so kotry schodženk Zhromadneho europskeho referencneho ramika (ZRR) za rěče docpěć. Nawuknjenje serbsčiny je wuměńjenje za přistajenje resp. podlěšenje zrěčenja.

Zamołwitosće zarjada nastupajo džěłowe směrnicy Domowiny za dobu 2025 do 2027

Po 23. Hłownej zhromadźiznje 5. apryla 2025 dodamy rozdźělenje zamołwitosćow zarjada a plan zwoprawdženja nowych džěłowych směrnicy za dwulětnu dobu hač do přichodnje hłowneje zhromadźizny w lěće 2027.

Wobłuki:

- I. Zwjazk Łužiskich Serbow
- II. Politiske zastupnistwo
- III. Škit a wozrodźenje serbsčiny
- IV. Kultura a sport, wuměłstwo a wědomosć
- V. Nabožno-narodne žiwjenje
- VI. Łužica jako hospodarski rum
- VII. Łužica – naša domizna

Zarjad a jeho sobudźěłaćerki a sobudźěłaćerjo

Tu wopisane nadawki za jednotliwe městna su čěžišćowe nadawki na zakładže městneho plana a džělowych wopisanjow kaž tež nowych schwalenych džělowych směrnicy, kiž ma Hłowna zhromadźizna Domowiny 05.04.2025 w Budyšinje schwalić. Džělowe směrnicy za dobu 2025 do 2027 su so džělowym městnam přirjadowali. Kóždy sobudźěłaćer zaměry narodneje organizacije z nadrobnymi napravami sćěhuje a w běžnym džěle we wothłosowanju z jednaćelstwom konkretizuje. Wobkedźbować maja so nadawki za džělowe wuběrki zwjazkoweho předsydstwa a tohorunja wosobam přepodate funkcije w zastupnistwje Domowiny. Zapisane čestnohamtske funkcije w serbskich naležnosćach su dobrowólne podaća kolegow a koleginow.

W běhu lěta 2025 přewjedže jednaćelka wosobinske lětnje rozmołwy z kóždym jednotliwym sobudźěłaćerjom.

W měsacnych wuradźowanjach zarjada so čěžišćowe temy diskutuja (hlej plan posedženjow deleka).

Za lěpšu wuměnu wo aktualnych terminach přewjedže so tydžensce pónđzelu rano online wothłosowanje ze wšěmi kolegami a koleginami. Po tym sćěhuje wothłosowanje na wjedniskej runinje hromadže z předsydu Domowiny. Jónu wob měsac přewjedže so přidatnje koło referentow.

I. Judit Šołćina, hłowna jednaćelka

1. strategiske a organizatoriske přesadženje zaměrow Domowiny na zakładže programa, džělowych směrnicy a wobzamknjenjow zwjazkoweho předsydstwa
2. hospodarski nawod a přesadženje nadawkow po schwalenju w hospodarskim planje
3. wuske zhromadne džělo ze serbskimi zwjazkami a towarstwami kaž tež serbskimi institucijemi
4. přihoty a nawod zhromadneho džěla ze zastupjerjemi politiki a zjawneje služby na wšitkich runinach kaž tež zhromadne džělo na mjezynarodnym polu
5. zamołwitosć za wšitke zarjadniske naležnosće Domowiny z RCW, zamołwitosć za personalny management inkl. RCW we wothłosowanju z jeho wjednicu
6. aktualizowanje a kontrola wopisanja džělowych městnow a přihot znowa wobsadženja přez schwalene projekty resp. wotchad.
7. disciplinariski dohlad za sobudźěłaćerjow Serwisoweho běrowa za komuny w serbskim sydlenkim teritoriju Sakskeje; strategiske wothłosowanje a wuwice tutoho do přichoda
8. zamołwitosć za nošerstwo Mjeńšinoweho sekretariata w Berlinje w nadawku Mjeńšinoje rady, wothłosowanje lětneho programa sekretariata a personalnych naležnosćow we wothłosowanju z jeho nawodu
9. zamołwitosć za nošerstwo projekta “Syć za regionalnu identitu a serbsku rěč” w ramiku spěchowanskeho programa za strukturnu změnu; strategiske planowanje a zakótwjenje projekta do přichoda
10. kontrola zwoprawdženja wšitkich nadawkow z džělowych směrnicy za dobu 2025-2027
11. nawod přesadženja nutřkowneje serbskeje rěčneje politiki Domowiny
12. sobudźělo w zarjadniskej džělowej skupinje: corporate design a nowa webstrona Domowiny
13. sobudźělo/zastupowanje Domowiny:
  - a. člonka Mjeńšinoje rady Němskeje
  - b. zastupowaca člonka w poradźowacym wuběrku za prašenja serbskeho ludu při Zwjazkowym ministerstwje nutřkowneho
  - c. člonka přirady za serbske naležnosće města Budyšin
  - d. wobdźěli so w džělowymaj wuběrkomaj zwjazkoweho předsydstwa za politiske a prawniske naležnosće kaž tež za infrastrukturelne naležnosće (po potrebjebje)
  - e. FUEN – džělowy kruh słowjanskich mjeńšinow (AGSM)
14. k informaciji - čestnohamtsce: člonka SKI Berlin, spěchowanska člonka Serbskeho młodžinskeho towarstwa Pawk a Młodžiny Europskich Narodnych Skupin (MENS)

II. Marcus Końcař, jednaćel

1. zamołwity za politiske naležnosće Serbow w Braniborskej
2. zamołwity Domowinskeho zarjada za Delnju Łužicu a zastupjer hłowneje jednaćelki za wšitke zarjadniske naležnosće Domowiny
3. wothłosowanje aktiwitow serbskich institucijow Delnjeje Łužicy
4. kontrola zwoprawdženja wotpowědnych přirjadowanych nadawkow z džělowych směrnicy za dobu 2025 – 2027
5. kontrola kooperaciskeho zrěčenja mjez Domowinu z.t. a Regionalnym zwězkom Domowiny Dolna Łužyca
6. planowanje kooperatiwneho zhromadneho džěła mjez institucionelnymi wotnožkami serbskich institucijow w Delnjeje Łužicy a nawod dweju wuradźowanjow
7. sobudžěło/zastupowanje Domowiny
  - a. Poradźowacy wuběrk za prašenja serbskeho ludu pola Zwjazkoweho ministerstwa nutřkowneho (zastupowacy člon)
  - b. Regionalne planowe zgromaženstwo Łužyca-Błota
  - c. Euroregion Sprjewja – Nysa – Bobr
  - d. člonk rozgłosoweje rady rbb
  - e. zastupnik Domowiny w žěłarnicce 5 WRL
  - f. zastupnik Domowiny w pšewožujucem wuběrku krajneho zagronitego za Łužycu
8. k informaciji - čestnohamtske džěło za župu Dolna Łužyca:
  - a. člonk Serbskeje rady
  - b. člonk župneho pšedsedarstwa
  - c. zastupujucy člonk załožboweje rady, komisije a projektoweje přirady
  - d. cesnoamtski jadnař Dompro gGmbH
  - e. Žěłowa kupka „serbske kubłańske temy“ pši Bramborskem ministerstwje za kubljanje, młožinu a sport

III. Clemens Škoda, referent za kulturne naležnosće a wukraj

1. Zamołwity a wěcywustojny za kulturnopolitiske naležnosće Domowiny
  - a. zamołwity zarjada za džělowy wuběrk zwjazkoweho předsydstwa za kulturu a wuměłstwo
  - b. zamołwity zarjada za džělowy wuběrk zwjazkoweho předsydstwa za Myto Domowiny
    - wobhospodarjenje titula (5335 01) w hospodarskim planje za počesćenje
    - přihot mytowanskeho zarjadowanja Domowiny hromadže z mytowanskim wuběrkom
  - c. zamołwity zarjada za přihotowanski wuběrk zwjazkoweho předsydstwa "Serbske mustwo – Europeada" a wobhospodarjenje projektoweho titula w hospodarskim planje
2. wudžělanje naćiskow za kulturnopolitiske koncepty Serbow, koordinacija a přesadženje
  - a. UNESCO – imaterielne kulturne herbstwo / Serbske kulturne herbstwo
  - b. zamołwity zarjada za naležnosće "kulturneho plana" a "kulturneho foruma"- "Łužica"
3. zhromadne džěło ze serbskimi kulturnymi organizacijemi a lajskimi skupinami
4. zamołwity za zhromadne džěło z wukrajom
  - wobhospodarjenje titula (534 01) w hosp. planje za delegowanje a kulturne wuměny
5. kontrola zwoprawdženja wotpowědnych přirjadowanych nadawkow z džělowych směrnicy za dobu 2025-2027
6. sobudžěło w zarjadniskej džělowej skupinje: corporate design a nowa webstrona Domowiny
7. sobudžěło na digitalizaciskej strategiji na mjezyinstitucionalnej runinje
8. sobudžěło/zastupowanje Domowiny
  - a. Kuratorij a prezidij „Džeń Saksow“
  - b. Sobudžěło w skupinje UNESCO5 – kooperaciske partnerstwo
  - c. Zarjadniska podpěra za "Mjezynarodny folklorny festiwal"
  - d. FUEN – džělowy kruh słowjanskich mjeńšinow (AGSM)
  - e. naměstnik zastupjerja Serbow we wodženskim wuběrku fonsa za małe projekty INTERREG Pólska – Sakska za dobu 2021 – 2027

9. k informaciji - čestnohamtsce:
  - a. člon gmejskeje rady Pančicy-Kukow
  - b. člon rady Zarjadniskeho zwjazka "Při klóšterskej wodže"
  - c. nawoda za dorostowu skupinu wudźerskeho towarstwa Marijina hwězda
  - d. dalše člonstwa: Towarstwo Cyrila a Metoda, Společnost přátel Lužice, Domowinska skupina Pančicy-Kukow, ST Marijina hwězda, Wudźerske towarstwo Marijina hwězda

IV. Pětr Brězan, referent za hospodarstwo a infrastrukturelne naležnosće

1. zdžěłanje, kontrola a wotličenje koštowych a financnych planow za projekty Domowiny
2. poradžowanje sobustawskich towarstwow w finančno-prawniskich prašenjach
3. zamołwity zarjada za džěłowy wuběrk zwjazkoweho předsydstwa za strukturnu změnu, hospodarstwo a infrastrukturu
4. kontrola zwoprowdženja wotpowědnych přirjadowanych nadawkow z džěłowych směrnicy za dobu 2025 – 2027
5. wobhospodarjenje titula (538 01) w hospodarskim planje za projekty župow a skupinsku pawšalu
6. zawěšćenje sobudžěła serbskich zastupjerjow w gremijach turistiskich zwjazkow Łužicy
7. koordinacija a wothłosowanje zastupjerjow Serbow w spěchowanskich regionach europskeho programa LEADER w Braniborskej a Sakskej za dobu 2021-2027
8. zamołwity za koordinaciju zdžěłanja a zastupowanja serbskeje pozicije hladajo na strukturnu změnu we Łužicy – přewod "serbskich projektow" w komunach serbskeho sydlenkeho ruma Sakskeje a Braniborskeje
9. dalepisanje regionalneho wuwicoweho plana za Hornju Łužicu/Delnju Šlesku
10. sobudžěło/zastupowanje Domowiny
  - a. turistiske zwjazki we Łužicy (mjez druhim Hornja Łužica/Delnja Šleska a Łužiska jězorina)
  - b. w Zwjazkowej zhromadźiznje a w brunicy wuběrku Regionalneho planowanskeho zwjazka „Hornja Łužica/Delnja Šleska“ (poradźowacy člon)
  - c. w regionalnym přewodźacym wuběrku Sakskeje agentury za strukturne wuwice tzw
  - d. člon we wodźacym wuběrku za strukturne projekty w Delnej Łužicy
  - e. zarjadniska podpěra w přihotowanskim wuběrku "Mjezynarodny folklorny festiwal": financy a zrěčenja
  - f. CIOFF-Němska z. t. (mjezynarodne zjednoćenstwo organizatorow folklornych festiwalow)
  - g. sobudžěło w skupinje UNESCO5 – kooperaciske partnerstwo (na polu turizma)
11. k informaciji – čestnohamtsce: člon wjesneho kluba Smječkicy; člon gmejskeje rady Worklecy, člon rady zarjadniskeho zwjazka, předsyda SKT z.t., člon spěchowanskeho towarstwa Worklečan šule, člon towarstwa Serbska pčólnica, ko-předsyda přihotowanskeho wuběrka mjezynarodneho folklorneho festiwala

V. Madlena Di Sarnowa, referentka za naležnosće třěšneho zwjazka

1. zamołwita za zdžěłanje předłohow k wobzamknjenju za Domowinske gremije (prezidij a Zwjazkowe předsydstwo) a nutřkotowarstwowe rjadowanja
2. kontrola zwoprowdženja wotpowědnych přirjadowanych nadawkow ze džěłowych směrnicy za dobu 2025 – 2027
3. zaručenje džěławosće organow Domowiny po 23. hłownej zhromadźiznje Domowiny 2025
4. zamołwita zarjada za džěłowy wuběrk zwjazkoweho předsydstwa za nutřkownu demokraciju a serbsku civilnu towaršnosć a za změrcowski wuběrk
5. poradžowarka za člonske towarstwa a župy Domowiny a koordinacija zhromadneho skutkowanja tutech
6. wudžěłanje naćiskow stejišćow při słyšenju Domowiny w procese zakonjedawstwa
7. sobudžěło w gremijach/zastupowanje Domowiny:
  - a. FUEN – džěłowa skupina za non-kin-state mjeńšiny
  - b. zastupowaca člonka Poradźowaceho wuběrka za prašenja serbskeho ludu pola Zwjazkoweho ministerstwa nutřkowneho

- c. člonka džěloweho kruha za serbske naležnosće wokrjesa Budyšin
8. k informaciji – čestnohamtsce: člonka chóra Meja, spěchowanska člonka Serbskeho młodžinskeho towarstwa Pawk a Młodžiny europskich narodnych skupin (MENS), zast. staršiska rěčnica w šuli

VI. Božena Šimanec, nowinska rěčnica Domowiny

1. zamołwita za zjawnostne džěło Domowiny na regionalnej, zwjazkowej a mjezynarodnej runinje
2. zamołwita za džělowy wuběrk zwjazkowego předsydstwa za zjawnostne a wukrajne džěło
3. kontrola zwoprowdženja wotpowědnych přiřadowanych nadawkow z džělowych směrnicy za dobu 2025 – 2027
4. wudžeržowanje prawidlownych stykow ze serbskimi redakcijemi, regionalnymi a nadregionalnymi medijemi
5. prawidlowne poslužowanje wšědneje prezency Domowiny w socialnych medijach
6. zamołwita za wobsah a optiku internetnej prezentacije Domowiny
7. sobudžěło w zarjadniskej džělowej skupinje: corporate design a nowa webstrona Domowiny
8. stajny monitoring wotblyšćowanja skutkowanja Domowiny w zjawnosći
9. wobhospodarjenje titula (531 01) w hospodarskim planje za zjawnostne džěło a dokumentaciju
10. přihot a přewjedženje nowinarskich rozmołwow/medijowych konferencow po potrebjce resp. po přidžělenych zamołwitosćach w jednotliwych projektach
11. k informaciji – čestnohamtsce: člonka staršiskeje rady w pěstowarni, aktiwna we wosadze (na př. Bože hodžinki, džěćace kemše, projektowy chór)

VII. Katrin Suchec-Dźisławkowa, referentka za naležnosće kubljanja a spěchowanje dorosta

1. zamołwita za zhromadne džěło ze wšitkimi kublanišćemi Delnjeje a Hornjeje Łužicy
2. koordinowanje zhromadneho džěła ze serbskimi institucijemi na polu kubljanja
3. zamołwita za gremijowe džěło na polu kubljanja
4. zamołwita za kublansku politiku Domowiny a spěchowanje dorosta
5. zamołwita zarjada za džělowy wuběrk zwjazkowego předsydstwa za kubljanje
6. kontrola zwoprowdženja wotpowědnych přiřadowanych nadawkow z džělowych směrnicy za dobu 2025 – 2027
7. koordinatorka zarjada za prašenja škita datow
8. sobudžěło/zastupowanje Domowiny
  - a. FUEN – džěłowa skupina za kubljanje
  - b. zastupjerka Domowiny w šulskich konferencach w Sakskej a Braniborskej
  - c. člonka w krajnej staršiskej radze Sakskeje
9. k informaciji – čestnohamtsce: předsydka Staršiskeje iniciatiwy Radwor z.t., městopředsydka Spěchowanskeho towarstwa SGB z.t., člonka chóra Meja z.t.

VIII. Feliks Ričel, referent za gremijowe a ministerialne naležnosće

1. zamołwity za koordinaciju džěławosće z gremijemi, kotraž zaběraja so na komunalnej, krajowej, zwjazkowej a europskej runinje ze serbskimi naležnosćemi
  - a. zhromadne džěło ze Serbskimaj radomaj
  - b. zhromadne džěło z ministerstwami w Braniborskej a Sakskej (MWFK, SMWK, MBJS)
  - c. zhromadne džěło ze statnymaj kenclijomaj w Podstupimje a Drježdžanach
  - d. zhromadne džěło z mjeńšinowej radu kaž tež přislušnymi Zwjazkowymi ministerstwami
2. posudzuje a analyzuje plaćace předpisy a zakony ke škitej serbskeje rěče a kultury a wotwodzuje trěbne kroki za jich ponowjenje
3. přidžěła předsydy, prezidijej a jednaćelstwu trěbne stejišća Domowiny we funkciji jako připóznaty třěšny zwjazk Serbow

Džělowy plan zarjada Domowiny 2025

- a. na př. Ramikowe dojednanje ke škitaj narodnych mjeńšin a Europska charta regionalnych a mjeńšinowych rěčach; krajowy wuwicowy plan, regionalne planowanje, planaj k spěchowanj serbskeje rěče w Braniborskej a Sakskej
4. zamołwity zarjada za džělowy wuběrk zwjazkowego předsydstwa za politiske a prawniske naležnosće
5. zamołwity zarjada za přewjedženje lětneho přijeca Domowiny
6. kontrola zwoprowdženja wotpowědnych přirjadowanych nadawkow z džělowych směrnicy za dobu 2025 – 2027

IX. Matej Walda, wotrjad financy

1. zamołwity za nastajenje a zwoprowdženje lětnych hospodarskich planow Domowiny
2. zdžělanje naćiska hospodarskeho plana za planowane lěto 2025 kaž tež zdžělanje financneje rozprawy za lěto 2024 w formje předlohi za Zwjazkowe předsydstwo
3. kontrola projektowego spěchowanja, wobhospodarjenja a wotličenja za 2025 - tu jedna so wo planowane projekty za lěto 2025; za wjetšinu tutych je so hižo wotpowědna próstwa zapodała; projekty z č. 6.-16. su z wobstatkom hospodarskeho plana, zbytny projekty wjeddu so zwonka tutoho

1. mjeńšinowy sekretariat z pućowanskej wustajeńcu	nošer Domowina
2. młodžinska referentka	Domowina
3. serwisowy běrow za serbsku rěč	Domowina
4. syć za regionalnu identitu a serbsku rěč	Domowina
5. městno wěcywobdžělanja zarjadniskich nadawkow a financow	Domowina
6. XV. mjezynarodny folklorny festiwal Łužica - Łužycy - Lausitz	Domowina
7. socialny regionalny team	RCW
8. šulske socialne džěto Slepo	RCW
9. šulske socialne džěto SG Budyšin	RCW
10. šulske socialne džěto Radwor	RCW
11. šulske socialne džěto Ralbicy	RCW
12. šulske socialne džěto Worklecy	RCW
13. online přetožowar ODS/ODN	RCW
14. šula w zelenym	RCW
15. WITAJ-camp	RCW
16. přiražka k zwyżanju městneho plana internata SGB	RCW
17. sposrědkowanje delnjoserbšćiny w pěstowarnjach	RCW

4. člon zawodneje rady
5. wotličenje hospodarskeho plana 2024 kaž tež projektow z lěta 2024
6. přislušny za prašenja džěloweho škita
7. k informaciji – čestnohamtsce: člon předsydstwa wjesneho towarstwa Bjesada z. t. w Jaseńcy, člon cyrkwinskeho předstejićerstwa wosady swj. jap. Symana a Judy w Chróscicach

X. Tomaš Kutter, manager za IT

1. zamołwity za First-Level-Support Domowiny we wuskim zhromadnym džěle ze Załožbu
  - a. stara so wo džělowe systemy ličakow
  - b. zarjaduje ličaki za nowych sobudžělaćerjow
  - c. zarjaduje přistup nowych sobudžělaćerjow na serwerach
  - d. zamołwity za office365 zarjadowanja
  - e. Account-management: zarjaduje a wobhospodari ličaki a admin-prawa, podpěra sobudžělaćerjow
  - f. stara so wo rólowy koncept Domowiny a RCW, prawa přistupow

- g. stara so wo updaty na serwerach
- h. stara so wo čišćaki
2. přeni narěčenski partner eksternych firmow na polu IT:
  - a. koordinuje džělowe nadawki z třecimi
  - b. wotstroni techniske mylenja (serwerowe systemy, technika syćow)
  - c. korektury a dalewuwiće IT-systemow
3. zaruči stajnu funkcionalitu IT-techniki
4. stara so wo software datowych bankow (hladanje, programěrowanje, zarjadnistwo dokumentow)
5. zamołwi wuwice IT-technologie w dorěčenju z jednaćelstwom
  - a. podpěra při zdžěłanju konceptow za dalewuwiće EDV
6. stara so wo webstrony Rěčneho centruma WITAJ
7. sobudžěło w fachowych džělowych skupinach, wosebje hladajo na IT-strukturu
8. dalekubłanja a podpěra sobudžěłaćerjow we wobłuku IT a wobdžěłanja datow
9. sobudžěło na polu datowego škita
10. k informaciji – čestnohamtsce: člon wjesneje rady, woprawjenski pomocnik wosady swj. Katyrny w Ralbicach, trenar E-młodžiny DJK Sokół Ralbicy/Hórki

XI. Veronika Bjarš, zamołwita za wizuelnu komunikaciju a design

1. zamołwita za wuwice a strategiske přesadženje k skrućenju wonkowneho skutkowanja Domowiny a wšitkich jeje projektow
2. nawjeduje dalewuwiće wizuelneho wobraza Domowiny, zo by so jasna a zawjazowaca corporate identity zawěsćila
3. zamołwita za planowanje, nawod a zwoprawdženje projektow we wobłuku design, wizuelna komunikacija a wuhotowanje
4. poradźuje a podpěra projekty Domowiny we wuwowanju marketingowych materialijow a w prašenjach wuhotowanja, zo byštej so kwalita a skutownosć na cilowu skupinu optiměrowało; kontroluje dodžerženje wuwiteho a płaćaceho designa
5. nawjeduje zarjadnisku džělowu skupinu corporate design a nowa webstrona, inkluziwnje wobsahoweho a wizuelneho nowowuhotowanja internetoweje prezentacije Domowiny
6. fachowča na polu zjawnych wupisanjow nad 25.000 €, nadžěłanje přewodnika za zjawne wupisanje

XII. Čežišća za regionalne rěčnicy

Kóždy regionalna rěčnica zdžěła sej k džělowym směrnizam Domowiny konkretny plan předewzaćow za běžne lěto, kiž je na swójski teritorij skutkowanja wusměrjeny. Tute wotblyšćuja so w džělowym planje zarjada.

1. kontrola zwoprawdženja nadawkow ze džělowych směrnizow za dobu 2025-2027
2. rěčnicy Domowiny za jednotliwe Domowinske župy
3. zhromadne džěło a podpěra wokrjesa a komunow při realizowanju nadawkow k spěchowanju serbskeje rěče a kultury we wotpowědnej regionje
4. adresat za serbske towarstwa, institucije a wobydlerjow
5. wotwodženje a hódnoćenje serbsko-politiskeho a kulturneho džěła skupinow a towarstwow Domowiny w župje
6. wobdžěłanje próstwow skupinow a towarstwow/wobhospodarjenje titula w hospodarskim planje Domowiny za župne projekty
7. specifiske temy ze směrnizow jednotliwych regionalnych rěčnicow; postajene sobudžěło w zarjadniskich džělowych skupinach a zastupowanje w nadawku Domowiny
  - a. **regionalna powědařka za Chóšebuz, NN**

- kontrola zwoprawdženja wotpowědnych přirjadowanych nadawkow z džělowych směrnicy za dobu 2025-2027
  - wuběrk za serbske nastupnosći pši wokrejsu Sprjewja-Nysa
  - Regionalna pširada LEADER-regiona „Błota+“
  - Regionalna pširada LEADER-regiona Sprjewja-Nysa-kraj
  - pširada w biosferowym rezerwaše Błota
  - žělowa kupka serbske pomniki města Chóšebuz
  - “serbske koło” Drjowk
  - kupka serbskich zajimcow w amše Borkowy - “naša gromada”
  - kupka serbskich zajimcow we wjelikej gmejnje Gołkojce “serbske wokno”
- b. **regionalna powědařka za teritorium Župy Dolna Łužyca, Heike Apeltowa**
- kontrola zwoprawdženja wotpowědnych přirjadowanych nadawkow z džělowych směrnicy za dobu 2025-2027
  - Kuratorium „Bramborski žen“ za Župu Dolna Łužyca z.t.
  - šulske konferency w Bramborskej: Zakładna šula „von Houwald“ Tšupc a Zakładna a celkowna šula “Mina Witkojc” Bórkowy
  - serbski wuběrk Grodk
  - wuběrk za socialne, strowotu a pšawa za mjeńšiny w měsće Chóšebuz
- k informaciji – cesnoamtske žěło:
- člonka mytowańskego wuběrka
  - člonka familijowego towaristwa GROMAŽE a Domowinskeje kupki Jaskolicka Lubnjow
- c. **regionalna powědařka za Chóšebuz, Kathrin Šwjelina**
- wokrejsna šulska pširada SPN a kublański wuběrk we wokrejsu SPN
  - šulska pširada města Chóšebuz
- d. **regionalna rěčnica župy Jakub Lorenc-Zalěski, Diana Maticowa**
- kontrola zwoprawdženja wotpowědnych přirjadowanych nadawkow z džělowych směrnicy za dobu 2025-2027
  - poradźowaca člonka wuběrka młodžinskeje pomocy wokrejsa Zhorjelca
  - přewod rěčneje motiwatorki na teritoriju župy
  - sobudžěło w koordinaciskim wuběrku za kooperaciske zrěčenje lužiskich UNESCO městnosćow
  - zastupowaca člonka w regionalnym planowanskim zwjazku Hornja Łužica-Delnja Šleska za Pětra Brězana
- k informaciji – čestnoamtske džěło:
- člonka Zwjazkoweho předsydstwa Domowiny
  - županka župy Jakub Lorenc-Zalěski z.t.
  - člonka w Domowinskim wuběrku za naležnosće strukturneje změny, gospodarstwo a infrastrukturu
  - člonka serbskeje přirady wokrejsa Zhorjelc
  - rozsudžacy wuběrk za europski spěchowanski program LEADER za region Łužiska jězorina (župa Jakub Lorenc-Zalěski z.t.)
  - zastupjerka Domowiny w šulskich konferencach ZŠ a WŠ Slepó
- e. **regionalna rěčnica župy “Michał Hórnik”, Katharina Jurkowa**
- kontrola zwoprawdženja wotpowědnych přirjadowanych nadawkow z džělowych směrnicy za dobu 2025-2027: 5.3, 6.2, 11.2
  - rozsudžacy wuběrk za europski spěchowanski program LEADER za region Hornjołužiske hola a haty
  - předsydstwo towarstwa “OHTL- Hornjołužiske hola a haty”
  - zarjadniska podpěra za Mjezynarodny folklorny festiwal 2025
  - člonka resp. zastupowaca člonka w šulskich konferencach serbskich zakładnych šulow Chróscicy, Ralbicy, Pančicy-Kukow a Worklecy kaž tež serbskeju wyšeju šulow Worklecy a Ralbicy
  - předsydka zawodneje rady zarjada

k informaciji – čestnohamtske džěło:

- předsydka Serbskeho šulskeho towarstwa z.t.
- gmejnska rada Chrósćicy;
- člonka předsydstwa župy "Michał Hórnik"
- člonka předsydstwa wjesneho towarstwa "Při skale" Hórki
- ko-předsydka přihotowanskeho wuběrka mjezynarodneho folklorneho festiwala

f. **regionalna rěčnica za župu "Jan Arnošt Smoler", Katja Liznarjec**

- kontrola zwoprawdženja wotpowědnych přirjadowanych nadawkow z džělowych směrnicy za dobu 2025-2027
- člonka rady biosferoweho rezerwata Hornjołužiska hola a haty
- přewod rěčneju motiwatorow na teritoriju župy

k informaciji - čestnohamtske džěło:

- člonka w towarstwje OHTL z. t.
- spěchowanje w serbsčinje na Serbskej zakładnej šuli Budyšin
- člonka Domowinskeje skupiny Pančicy-Kukow
- člonka rozsudžaceho wuběrka za europski spěchowanski program LEADER za region Hornjołužiska hola a haty

g. **regionalna rěčnica župy "Handrij Zejler", Birgit Hančikowa**

- kontrola zwoprawdženja wotpowědnych přirjadowanych nadawkow z džělowych směrnicy za dobu 2025-2027
- podpěra a sobudžěło w skupinje "Rěčny rewitalizaciski centrum Delni Wujězd (gmejna Hamor)"
- člonka w přiradze za serbske naležnosće města Wojerecy
- člonka džěloweho kruha Serbskeho domizniskeho dnja Wojerec
- zastupowaca zastupjerka w šulskich konferencach: Zakładna šula Nowa Wjes/Sprjewiny Doł; Zakładna šula „Krabat“ Kulow; Zakładna šula "Handrij Zejler", Wojerecy; Křesćanski gymnazij Johanneum Wojerecy

k informaciji - čestnohamtske džěło:

- člonka kulturneho towarstwa Ćisk
- člonka Serbskeje bjesady Ćisk
- člonka rejowanskeje a drastoweje skupiny Brětnja
- hotowarniča w Ćisku, Židzinom a Brětni

XIII. Čežišća za projektowych managerow

Kóždy projektowy manager zdžěła sej konkretny plan projektow za běžne lěto 2025. Tute wotblyščuja so w džělowym planje zarjada (hlej horjeka) a wusměrja so na podpěru serbskich a člonskich towarstwow Domowiny. Nadawki a projekty so spočatk lěta z jednaćelstwom na zakładze džěloweho plana dorěča. Jako zakład za podpěru projektow přewjedu so w běhu lěta regionalne zarjadowanja w Delnej, srjedźnej a Hornjej Łužicy, na kotrychž serbske towarstwa swoje projekty předstaja a so móžne synergije dorěča. Podpěra so w ramiku wobstajacych móžnosćow rjaduje.

1. koordinacija a zwjazanje projektoweho džěła na kulturnym polu ze serbskimi towarstwami a institucijemi
  - wothłosowanje projektoweho džěła a zestajenje projektoweho kalendra
  - planowanje a organizacija dalekubłanskich zarjadowanjow za towarstwa
2. planowanje, nawod a organizacija serbskich kulturnych projektow
  - podpěra serbskich towarstwow při planowanju projektow kaž tež při nastajenju finančnych planow a spěchowanskich próstwow
  - přewzaće nadawkow na zakładze dojednanjow, zo bychu so serbske projekty zrealizowali
3. kontrola zwoprawdženja wotpowědnych přirjadowanych nadawkow z džělowych směrnicy za dobu 2025 – 2027

a. Rejzka Krügerowa

- podpěra nadregionalnych towarstwow kaž na přikład Spěchowanski kruh za serbsku ludowu kulturu z.t., Zwjazk serbskich wumělcow z.t., Zwjazk serbskich spěwarskich towarstwow abo Zwjazk serbskich studowacych při přewjedženju projektoweho džěła
- podpěruje w župomaj "Michał Hórnik" Kamjenc a "Jan A. Smoler" Budyšin přesadženje projektow we wothłosowanju z regionalnymaj rěčnicomaj
- zamołwita za tematiske ćežišćo: serbski film
- kontaktna wosoba Domowiny w kooperaciskim projekće „Pop2Go“ (hlowny partner Kamjentny dom)
- zarjadniska podpěra za mjezynarodny folklorny festiwal 2025: zamołwitosć za wječorny „Special“ w Chrósćicach
- zamołwitosć za organizaciju hlowneje zhromadźizny Domowiny, kotraž přewjedže so dnja 5.4.2025 w Budyšinje

b. Frank Kosyk a Joachim Jurenc

- pódpěra serbskich towarstwow, na ps. Njepilic dwór, Studnja z.t.: pšosby, wótlicenje, sponsoring
- pódpěra projektow Dolnoserbskeje kulturneje akademije (na ps. Małe Jatšy, prozninske projekty za žiši, drastowy bal / spiwański swěžeń, nazymski koncert, žiwadło pši rěcce)
- pódpěra serbskich projektow eksternych nosarjow (na ps. imersiwny žiwadło Serbski Kosmos, muzej jatšownych jajow Zabrod)
- dalšne projekty množinskego koordinatora pšosby, wótlicenje, tšeše srědki
- pódpěra Dolnoserbskeje kulturneje akademije
- pódpěra projekta Zorja/REWITALIZACIJA
- pódpěra projekta IKE (Walorizacija imaterielneho kulturnego derbstwa)
- Frank Kosyk - cesnoamtski jednař Dompro gGmbH
- člonk župneho pšedsedarstwa (Župa Dolna Łužyca)

c. Melanie Hajnkec

- zamołwita za tematiske ćežišćo: prawicarstwo, wosebje naprawy za młodostnych
- planowanje, nawod a organizacija serbskich kulturnych projektow z fokusom na serbsku rěč

k informaciji – čestnohamtske džěło: člonka předsydstwa serbskeje rejowanskeje skupiny Smjerdźaca z.T.

d. Kathrin Młynkowa

- a. organizacija nazymskich koncertow we wšitkich pječ župach a wobhospodarjenje wotpowědneho titula
- b. projektna managerka za mjezynarodny folklorny festiwal 2025

e. njewobsadźene městno projektneho managera (0,375 VZÄ)

- a. planowanje, nawod a organizacija serbskich kulturnych projektow z fokusom na serbsku rěč
- b. podpěruje přesadženje konkretnych kulturnych serbskich projektow we wothłosowanju z regionalnymi rěčnicami a hlownej jednaćelku
- c. podpěruje serbske towarstwa při přewjedženju wulkoprojektow (dudakowy festiwal, EUROPEADA)

Dalše koleginy džěłaja w sekretariaće kaž tež jako wěcywobdžěłarka w běrowje a we wotrjedze financow.

XIV. dalše wosoby zwonka městneho plana Domowiny

W planje smy předstajili nadawki sobudźěłaćerjow a sobudźěłaćerkow zarjada Domowiny po městnym planje a organigramje.

Zarjad Domowiny je nimo toho přewzał nošerstwo a z tym wobhospodarjenje, personalny management kaž tež wobsahowe wusměrjenje d. mj. projektow a sekretariatow. Tući přistajeni dźěłaja na zakładze zaměrow z próstwow a z přizwolenjow, kiž Domowina zamołwi.

Tomu liča (dohromady **24 dalšich přistajenych, 20,4 VZÄ**):

- **Serwisowy běrow za serbske komuny Sakskeje** – tuchwilu z dwěmaj přistajenymaj we Wojerecach (Budyski wokrjes přez SMI)
- **Mjeńšinowy sekretariat** w Berlinje – tuchwilu z pjeć přistajenymi (BMI Němska)
- **Syć za regionalnu identitu a serbsku rěč** w Sakskej – tuchwilu z pjatnaće přistajenymi (12,75 VZÄ) w srjedźnej kaž tež Hornjej Łužicy, mjez druhim 5 rěčnych motiwatorow (Załožba ze srědkow BMI)
- Dwaj **rěčnej motiwatoraj** za Delnju Łužicu (Załožba)
- **młodžinska referentka** za Hornju Łužicu (spěchowar: KSV), tuchwilu njewobsadźene

Dalše projekty wobhospodari Rěčny centrum WITAJ, hlej tam w dźěłowym planje 2025.

DŽĚŁOWY PLAN ŽĚŁOWY PLAN

Rěčneho centruma WITAJ za lěto 2025

Předstřowo

Hłowne džěłowe wobłuki Rěčneho centruma WITAJ wobsteja kaž dotal. Wobstajne nadawki, kaž su w rozprawje wopisane, wjazaja wjetši džěl personelnych a financelnych resursow Rěčneho centruma:

- wudawanje wučbncow a wučbnych materialijow,
- přewod praktikarjow na zakładze aktualnych wědomostnych dopóznaćow k wjacerěčnosći, fachowe publikacije a přednoški kaž tež rěčne kursy za dorosćenych,
- přewjedženje najwšelakorišich projektow, tež wusahowacych kaž přetožowanski program sotra.app,
- młodzinske socialne džěło na šulach a swójbne kubłanje,
- wjedženje internatow w Choćebuzu a w Budyšinje.

Paralelnje k tomu mamy dlěšodobne wužadanja zaměrnje slědować.

1. Kubłanskopolitiske džěło w Hornjej a Delnjej Łužicy koncentruje so na dalši přewod přesadženja **koncepta 2plus** a na konsekwency z **wuslědkow ewaluacije serbskorěčneje wučby primarneho schodženka w Braniborskej**. W tutym zwisku ma so prawniske postajenje za serbske šule a šule ze serbskorěčnym poskitkom w Sakskej hišće nowelěrować.

W Sakskej je so druha ewaluacija koncepta 2plus w zamołwitosći SMK přewjedła. RCW je do ewaluacije zapřijaty. Dalši partnerojo SMK su Serbski institut, Uniwersita Lipsk a Friedricha Schillerowa uniwersita Jena. Zwěšćenje rěčneho stawa w serbsčinje pola wšitkich šulerjow 8. lětnikow na šulach, kiž po koncepcje 2plus wuwučuja, je wobstatk ewaluacije. Tutón džěl ewaluacije so lětnje wospjetuje a tworí z dobom zakład monitoringa efektiwity koncepta 2plus (**output-orientacija**).

Na iniciatiwu Serbskeje rady w Braniborskej přewjedže so monitoring serbskorěčnych poskitkow na šulach z **input-orientaciju**. Lětnje zwěšća so ličby šulow a šulerjow, planowanych a podatych hodžinow kaž tež daty k personalnej situaciji.

2. Projektaj za **wuwíce přetožowanskeho programa** delnjoserbsčina-němčina a hornjoserbsčina-němčina wjedzemy na zakładze přidatneho spěchowanja přez Założbu za serbski lud w leće 2025 dale. Wotpowědnej naslědnej próstwje stej pola założby zapodatej.
3. Wotpowědnje **Programatice džěławosće RCW** namołwja Rěčny centrum WITAJ tež w leće 2025 Sakske statne ministerstwo za kultus, wudać informacisku a argumentacisku brošurku wo wučbje po koncepcje 2plus na zakładnych šulach za serbsko- a němskorěčnych staršich, po tym zo je RCW ministerstwu w leće 2020 němski a serbski manuskript za brošurku předpotožić.
4. Dalši wažny a dołhodobny nadawk steji tež w zwisku z rěčnym planowanjom a počahuje so na nadžěłanje zakładow za **certifikowanje hornjo- a delnjoserbskich rěčnych kmanosćow** po Zhromadnym Europskim referencnym ramiku za rěče.
5. **Na kwalície serbskorěčneho kubłanja w pěstowarnjach Delnjeje a Hornjeje Łužicy** ma so dale džěłać. Zakład za to – „Katalog kwalitatiwnych kriterijow k spěchowanju a posředkowanju serbsčiny w džěćacych dnjowych přebywanišćach" – předleži za Saksku a Braniborsku, ke katalogej słušacy džěłowy zešiwk dotal jenož za Saksku. Za kwalitny

kontinuitu póršrednjenja serbskeje rěcy. Wjele na pšechadnem procesu wobžělonych žyco se wusčějše zgromadne žěto z partnařskeju instituciju. W zajmje kontinuěrujucego rěcneho wuwša wót pšedšulskeje Witaj-kupki do bilingualneje wucby su nowe kooperaciske formy a materialije trjebne.

Na zakłaže dobytych informacijow su se wužěłali konkretne, za praksu se góžece dopórucenja za wšykne na procesu pšechada wobžěłone fachowe mócy. Tak su se na pš. wuwijali casowy plan za zgromadne wugótowanje slědneho lěta w žiśowni a přédneho lěta w šuli, mustrowe kooperaciske dogronjenje a wobšyrny material za zgromadne projekty. Wušej togo stej nastalej dwa žětovej materiala za pšedšulske žiši a portfolijo za wuknice a wukniki 1. lětnika za šulske lěto 2024/25. Z pomocu toš tych pšewózowańskich materialijow mógu se žiši žiśownje relewantny słowoskład pšiswójš a w zakładnej šuli na tom natwariš. W šulskem lěše 2024/25 se wšykne wužěłane plany a materialije w žiśowni "Vier Jahreszeiten" Strjažow, w horše a zakładnej šuli "Mato Kosyk" Brjazyna wuproběruju. RCW iniciěruju a pšewózuju intensiwěrowanje zgromadnego žěta wótpowědnych institucijow. Pó testowej fazy se wšykne elementy ewaluěruju a se pó pšezěłanju wšyknym žiśownjam, hortam a zakładnym šulam k dispoziji stajaju.

2. Prezenca serbskeje rěče w nowych medijach

www.sorbische-vornamen.de Mjenam maja so woznamy w němčinje přidać a strona ma so znowa programěrować, woznamy w delnjo- a hornjoserbščinje su zapodate.		70 %
Portal www.sorbisch-lernen.de/ www.materialien.sorbischlernen.de so z materialijemi za delnjo- a hornjoserbsku wučbu pjelni a <u>cyła strona je so znowa systematizowała a programěrowała</u> delnjoserbski wobtuk je zapožoženy a so 2025 dale z materialijemi pjelni.		80 %
Přeložowanski program za delnjo- a hornjoserbščinu do němčiny a nawopak je pod sotra.app zjawnosći přistupny a so dale wuwija.		90%

Portal www.sorbischlernen.de je so w leće 2018 zjawnosći spřistupnił a wopřija slědowace strony serbskich institucijow za serbsce wuknjacych:

www.sprachkurs.sorbischlernen.de (strona w zamołwitosći Załožby za serbski lud)

www.krokpokroku.sorbischlernen.de

www.kšacpokšacu.sorbischlernen.de

www.sprachzertifikat-sorbisch.de

www.materialien.sorbischlernen.de

www.dolnoserbski.de (strona w zamołwitosći Serbskeho instituta)

www.soblex.de

sotra.app

W leće 2025 rozšerjeja so dale wobsahi a poskitki na stronach, systematika portala kaž tež layout so předžěłatej.

witaj.taskcards.app

Jako platforma za wuměnu džělowych materialijow ma so poskitk dale mjez serbskimi wučerjami/wučerkami šěrić a etablěrować. Nimo toho ma so poskitk na kubłarjow/kubłarki rozšěrić.

Wotpohladane je, po zajimje dale přednoški na wšelakich serbskich kubłanišćach poskićeć a tak wotpowědne digitalne rěčne rumy iniciěrować a podpěrać.

krokpokroku.sorbischlernen.de & kšacpókšacu.sorbischlernen.de

Hladajo na dotalny muster wužiwanja pokaza so skerje wužiwanje jednotliwcow hač cytych šulerskich rjadownjow. Z přiměnjenej marketingowej strategiju a z dalekubłanjemi měli so bóle wučerjo a wučerki narěčeć a tak tež prawidłowne nałożowanje w šulskim rumje etablěrować. Nimo toho pokaza muster wužiwanja tež na to, zo móhło zmysłapołne być, poskitk jako aplikaciju za mobilne nastroje wudać (iOS/Android), za což pak by so koncept ze stron programěrowanja přepruwować a trochu přiměrić dyrbjať.

materialien.sorbischlernen.de

Poskitk na internetowej stronje materialien.sorbischlernen.de so stajnje rozšěrja a aktualizuje. Tak poskića so wučerkam a wučerjam tež 2025 dalše wučbnicy a džělowe zešiwki k wužiwanju na elektroniskich taflach. Na startowej stronje namakaja woni material pod 'WHITEBOARD – zakładna šula' a 'WHITEBOARD – wyša šula'. Tutón poskitk so zaměrnje rozšěrja a z nowym materialom pjelnja.

Podobnje budže so delnjoserbski wobłuk dale z poskitkami pjelnić.

witaj-sprachzentrum.de

Strona ma so technisce modernizować (wužiwany system w pozadku je nimale přestarjeny a njehodži so hižo bjez stratow updatować). W tym zwisku budže so tež designowy koncept trošku přiměrić a wobsahi budže wužiwar z pytanskej funkciju lóšo namakać móc.

3. Certifikowanje hornjo- a delnjoserbskich rěčnych kmanosćow

informaciska brošurka																					100 %		
pruwowanske nadawki za A1 delnjoserbsce																							100 %
pruwowanske nadawki za A1 hornjoserbsce																							100 %
pruwowanske nadawki za A2 delnjoserbsce																							100 %
pruwowanske nadawki za A2 hornjoserbsce																							100 %
pruwowanske nadawki za B1 delnjoserbsce																							100 %
pruwowanske nadawki za B1 hornjoserbsce																							100 %
pruwowanske nadawki za B2 delnjoserbsce																							100 %
pruwowanske nadawki za B2 hornjoserbsce																							100 %
pruwowanske nadawki za C1 delnjoserbsce																							90 %
pruwowanske nadawki za C1 hornjoserbsce																							90 %

pruwowanske nadawki za C2 delnjoserbsce												20 %
pruwowanske nadawki za C2 hornjoserbsce												20 %

Rěčny centrum WITAJ wuwija mustrowe předłohi a pruwowanske wobsahi k certifikowanju rěčnych znajomosćow za hornjoserbsćinu a delnjoserbsćinu po zasadach Zhromadneho Europskeho referencneho ramika za rěče, a to w fachowej wědomostnej kooperaciji ze Serbskim institutom z. t. a Institutom za sorabistiku Lipsčanskeje uniwersity.

Na webstronje www.sprachzertifikat-sorbisch.de namaka wužiwar přehlad z najwažnišimi faktami wo natwarje, hódnoćenju a wobdźelenskich wuměnjach za pruwowanje hornjoserbskeho abo delnjoserbskeho certifikata kaž tež wotpowědne brošury jako download. Nimo toho móže wužiwar za niwowowe schodženki A1, A2, B1 a B2 mustrowe nadawki online spjelnić a dóstanje hnydom krótki přehlad wo docpětych dypkach. Jeli přeje sej wužiwar wuhódnoćenje swobodnje formulowaneho teksta, wobsteji móžnosć, tutón z e-mejlku Rěčnemu centrumej WITAJ připóstać a so wosobinsce poradźować dać. Wužiwanje internetoweho poskitka služi přihotej na pruwowanje. Za přeni kwartal 2025 je wozjewjenje internetoweho poskitka za schodženk C1 planowany.

Za koordinaciju a wotewzaće pruwowanjow je Rěčny centrum WITAJ we wothłosowanju ze swojimaj kooperaciskimaj partneromaj zamołwity. Pruwowanja za rěčny certifikat hornjoserbsćiny přewjeduja so 2025 w měrcu, w juniju a w juliju resp. wuwzaćnje tež na naprašowanje. W Dolnej Łužicy su wót lěta 2024 sem pśespytowanja w nalěšu a nazymje.

4. Wuwiwanje rěče a pedagogika/lektorat

Do běžnych nadawkow RCW sluša nadžětanje wučbnicow a wučbnych materialijow za šulerjow Delnjeje a Hornjeje Łužicy. **W lěće 2025 džěta so cyłkownje na 34 titulach (5 delnjoserbskich, 29 hornjoserbskich), kotrež maja we wulkej měrje hač do spočatka noweho šulskeho lěta w LND wuńć.** K tomu ličimy mjez druhim w Hornjej Łužicy za ZŠ nadžětanje dalších džětowych knihow za čitansku křinju kaž tež wuwisanje noweje maćeršćiny z wotpowědnym zešiwkom za 3. lětnik. Za WŠ wjedže so džěto na nowym wučbnicowym rjedže za předmjet nabožina dale. Za předmjet biologija na gymnaziju so rjad z wučbnicu za 7. lětnik kompletuje. Wučbnicowy rjad za předmjet geografija na WŠ so z wučbnicu za 10. lětnik wudospoňna a zakónči. W Delnej Łužicy džěta so tohorunja na wudospoňnjacym materialu k rjedže LUTK. Dale ma so dalša brošura za wěcnu wědu wudać z titulom Serbska wjas něga.

Hłowne čezišćo budže dodžětanje Němsko-serbsko šulskeho słownika. Po nastajenju datoweje banki přez eksternu firmu zahaji so zhotowjenski proces (sadźba, korektura, produkcija).

Druhe titule žadaja sej džěto přez wjacore lěta. Do toho sluša wuwice nowych čitankow za wyše šule a gymnazij a wuwice dalších edicijow z BOOKii-funkciju.

Lisćina titulow (hlej tabulka) zestaji so w zhromadnym dojednanju mjez RCW, ABC a LND. Wona schwali so w schwalenskej komisiji, do kotrejež slušeja nimo toho založba a fachowi poradźowarjo. Wuwiwanski a produkcki proces rjaduje so eksaktnje w měsacnych posedženjach OPK z LND (OPK - operatiwna planowa kontrola).

1.	Rěču serbsce 1, džětowa kniha, hs.	0/116/25-5B
2.	Němsko-serbski šulski słownik, hs.	0/121/25-1
3.	Pismikowy mandala, hs.	0/142/25-4A
4.	Terminologija za biologiju, hs.	0/207/25-1A

5.	Płomjo-edicija, hs.	0/208/25-1A
6.	Serbska wjas něga, ds.	0/209/25-1W
7.	Čitanske hry za ZŠ, hs.	0/210/25-1A
8.	Wuknjom serbski 1, wučbnica, ds.	1/92/25-3B
9.	Wot A do Ž, słownik, hs.	1/93/25-5A
10.	Wuknjemy serbsce 1, džěł. kniha, hs.	1/135/25-5B
11.	Mlóc 1, džěl. kniha, hs.	1/143/25-3A
12.	Čitanske zwučowanja 1, džěł. zešiwk, hs.	1/144/25-4B
13.	Zwučujemy a pisamy 1, džěł. zešiwk, hs.	1/161/25-2A
14.	Lutk – Słownik za lětniki 1-4, ds.	1/164/25-2W
15.	Naša fibla – pismikowy zešiwk, hs.	1/169/25-2A
16.	Wuknjemy serbsce 2, džěł. kniha, hs.	2/95/25-4B
17.	Čitanska křinja – Naši kuzłarjo, hs.	2/130/25-1A
18.	Bajki, džěłarnička za bookiipisak, hs.	2/131/25-1A
19.	Čitanska křinja – Fantazijowe stawizny	2/132/25-1A
20.	Lutk – Zwěrjeći alfabet, ds.	2/133/25-1W
21.	Mlóc 2, džěł. zešiwk, hs.	3/126/25-3A
22.	Naša maćerščina 3, wučbnica, hs.	3/138/25-1A
23.	ZAP 2, džěłowy zešiwk	3/139/25-1A
24.	Wjesele wuknjemy 4, mapa za LOGICO za wěcnu wědu, hs.	3/140/25-1A
25.	Wjesele wuknjemy 5, mapa za LOGICO za wěcnu wědu, hs.	3/141/25-1A
26.	Wjesele wuknjemy 6, mapa za LOGICO za wěcnu wědu, hs.	3/142/25-1A
27.	Zwučujemy a pisamy 4, džěł. zešiwk, hs.	4/77/25-4A
28.	Zwucujom serbski 4, žěłowy zešiwk, ds.	4/80/25-3B
29.	Čitanka 6, wučbnica, hs.	6/78/25-2A
20.	Z Kitom wuknjemy 2, džěł. kniha, hs.	6/88/25-4B
31.	Z Kitom dale 3, džěł. kniha, hs.	7/86/25-3B
32.	Biosfera 7, wučbnica, hs.	7/96/25-1A
33.	Žiwjenje wobohaćić 2, wučbnica, hs.	7/97/25-1A
34.	Terra 10, wučbnica, hs.	10/50/25-1A

Přehlad planowanych titulow za 2025

4 wudaća	Lutki (za Dolnu Łužycu)
4 wudaća	Lutki (za Hornju Łužicu) inkl. wudaće za kubłarki a kubłarjow
11 wudaćow	Płomjo
11 wudaćow	Płomje
4 wudaća	Serbska šula

Přehlad planowanych časopisow za 2025

5. Projektowe dzěło

Projektowe dzěło wobsahuje tež 2025 tójšto kóždolětnych projektow (hlej rozprawa 2024).

Wosebite projekty 2025:

- Šula w zelenem
- WITAJ-camp
- Serbski familijowy žeń
- pódpěra za serbskorěčne familije w Dolnej Łužicy
- projektowe dny w Serbskem muzeju w Chóšebuzu
- cytańske wuběžowanje ds.
- swójbna schadźowanka w Radworju
- projektowy žeń Dolnoserbskego gymnazija CB w Budyšinje
- čitanske wubědźowanje za 3. lětnik w Budyšinje
- serbske dźiwadłowe dny
- dźěćacy program na folklornym festiwalu w Chróscicach
- čitanski dyrdomdej po Budyskich wěžach
- projektowe dny ze šulerjemi
- "film a rozmołwa" w internacie SG Budyšin
- comicowa dźěłarnička ze Ščěpanom Hanušom w Hornim Hajnku
- zwjazkowy předčitanski dzeń
- synchronizacija wučbneho filma
- wumětske wuběžowanje za žiśownje ds.
- comicowe wuběžowanje za šule ds.
- serbske grajne wótpołodnjo
- žeń serbskich pedagogowkow a pedagogow
- spěchowanska wučba za maminorěčne wukniki DSG
- detektiwna góńtwa za 6. lětnik
- cytańske wuběžowanje za hortowe žiśi
- cesćenje angažěrowanych młodostnych na pólu dolnoserbskeje rěcy

6. Rěčne kursy

- Witaj-kursy za dorosćenych w Hł
- rěčne kursy za pedagogiski personal a přistajenych serbskich institucijow kaž tež wokrjesow Budyšin a Zhorjelc w kooperaciji z LaSuB w Hł
- tšidnjowske intensiwne kurse za wótkubłaŕki w Dł
- rěčnodidaktiske dalejkubłanja za pedagogiski personal w pśedšulske wobluku
- rěčno-didaktiske dalejkubłanje hortnaŕkow

7. Internat Serbskeho gymnazija Budyšin

1. nawodne dźěła (wobsahi, organizacija)
2. zhromadne dźěło z gymnazijom, serbskimi institucijemi a krajnoradnym zarjadom
3. slědowanje prawniskich předpisow za dźěło w internatach
4. dźěło ze staršimi
5. mentorstwo za praktikantow

- dohlad a pedagogiski přewod
- wuhotowanje serbskich swjedženjow a swjedženjow gymnazistow (serbskorěčne přinoški, reje, wíce girlandy ...)
- sportowe zarjadowanja, yoga
- organizacija eksternych referentow k aktualnym temam
- paslenje a pječenje (pječenje srokow, debjenje jutrownych jejkow ...)
- podpěra při wuknjenju
- internatny swjedzeń
- hrajne wječory; filmowe wječory k etiskim temam z rozmołwu pod nawodom
- wušiwanje rubiška za serbsku drastu
- serbska rejowanska skupina
- wopyt předstajenjow NSLDž resp. sobuskutkowanje w serbskich inscenacijach

8. Dolnoserbski internat Chošebuz

1. nawodne džěta (wobsahi, organizacija)
  2. zhromadne džěto z gymnazijom a krajnoradnym zarjadam
  3. slědowanje prawniskich předpisow za džěto w internatach
  4. džěto ze staršimi
  5. mentorstwo za praktikantow
- ptaškowa swajźba (pjacomy sroki)
  - fašing
  - zapustowy pšešeg (góspodowanje pšešega)
  - mólowanje jatšownych jajow
  - wšakorake wulěty, na pśikład do groźišća Raduš
  - internatny swěžen
  - woglěd filmowego festiwala
  - workshop (rejowanje abo sport)
  - kjarmuša
  - projekt kjarchoba
  - žěłowe kružki k wšakim temam
  - wulět do domowniskego muzeja
  - Janšojski bog / gódownicka / sw. Mikławš
  - wšakorake wjacory (baslenje, serbske referaty a diskusije, serbske filmowe wjacory)

9. Młodźinske socialne džěto

Šulske socialne džěto

Team za šulske socialne džěto přewodźuje šulerki a šulerjow při jich wuwicu k dorosćenemu čowjekej. Wón podpěra jich při zmištrowanju žiwjenskich nadawkow a wobwliwowanju swójskeje biografije a spěchuje kompetency k rozrisanju swójskich a socialnych problemow a wužadanjow dalewuwića wosobiny. Nazhonjenja swójskich sylnosćow a słabosćow, rozestajenje z nimi a spěchowanje wosobinskich kajkosćow su při tym zasadne. Kritiske myslenje a zaběra z aktualnymi temami tute pozitiwnje wobwliwuja. Dalši nadawk je wuwice kedźbliwosće napřečo druhemu/druhim, wobswětej a přirodže.

Serbska wyša šula „Michał Hórnik" Worklecy

- wuwice socialnych kompetencow
- džěto ze šulerjemi w rjadownickim cytku k rozrisanju problemow a k polěpšenju klimy na šuli
- přihot na powołanske perspektiwy a planowanje wukubłanja

Serbska wyša šula „Dr. Marja Grólmusec" Radwor

- wuwice socialnych kompetencow
- přewod a podpěra za šulerjow z wosebitymi wuknjenskimi ćežemi
- wuwice šulskeje zahrody jako zelena rjadownicka stwa

Serbski šulski a zetkawanski centrum Budyšin - Serbska wyša šula Budyšin

- přinoški k polěpšenju šulskeje klimy a podpěra při wuwicu šulerskeho angažementa
- kubłanske poskitki za šulerjow a jich staršich (drogowa přewencija, wobchad z nowymi medijemi atd.)
- přihot na žiwjenski puć wukubłanja/powołanja
- zeznaće/skrućenje rjadownickeho cytku přez elementy dožiwjenskeje pedagogiki

Serbska wyša šula Ralbicy

- přewod jednotliwych šulerjow, kotřiž wosebitu podpěru trjebaja
- staršiske džěto
- poskitki za jednotliwe šulerske skupiny k wutworjenju dowěrliweje zhromadnosće

Wyša šula „Dr. Marja Grólmusec"

- přewod jednotliwych šulerjow, kotřiž wosebitu podpěru trjebaja
- kubłanske poskitki za šulerjow a jich staršich (drogowa přewencija, wobchad z nowymi medijemi, naprawy přećiwo mobbowanju atd.)
- rozrisanje problematiskich situacijow zhromadnje z potrjechenymi šulerjemi, staršimi, wučerstwom, młodžinskim hamtom a nošerjemi pomocy při kubłanju (HzE)

Swójbne kubłanje

Zakonski zakład: SGB VIII

§ 16 powšitkowne spěchowanje kubłanja w swójbje

Maćerjam, nanam, druhim zamołwitym za kubłanje a młodym ludžom maja so wukony powšitkowneho spěchowanja kubłanja w swójbje poskićeć. Tute wukony maja zamołwitych za kubłanje při wukonjenju swojeje kubłanskeje zamołwitosće podpěrać a k tomu přinošować, zo móža sej swójbje za swoju wotpowědnu kubłansku a swójbnu situaciju trěbne znajomosće a kmanosće wosebje w prašenjach kubłanja, počaha a zmištrowanja konfliktow, strowoty, kubłanja, medijoweje kompetency, domjacnosće kaž tež zjednoćenja swójbje a džěławosće přiswojić a so w swojich kmanosćach k aktiwnemu wobdželenju a participaciji skrućeć. Wone maja tež puće pokazać, kak hodža so konfliktne situacije w swójbje bjez namocy rozrisać.

Konkretné poskitki we wobłuku swójbneho kubłanja su za 2025 scěhowace.

Budyšin: komunikatiwne blido jako lochko přistupny socialny poskitk
(stajnje póndźelu, 13:00 hodź. hač do 17:00 hodź., na Žitnych wikach w Budyšinje)

zaměry

- participaciju zmóžnić
- individualnu kmanosć k jednanju spěchować a iniciatiwy nastorčić
- dostojnosć a awtonomiju jednotliwca připóznać a popušćenju solidarity w towaršnosći zadźěwać

cilowe skupiny

wšitcy, kotřiž chcedža so rozmołwjeć

naprawy

- rozmołwy wjesć
- na dalše poradźowanske a pomocne poskitki pokazać
- kontakty nawjazać a/abo přewodny proces poskićić

Chrósćicy: swójbny sport

(wot 04.02.-15.04.2025 a wot septembra hač do nowembra 2025 we wjacezaměrowej hali w Chrósćicach)

zaměry

- po potrebjce a nazhonjenjach na žiwjenskim swěće swójbow nawjazać, přiswojenje a dalewuwiće zakładnych kubłanskich kompetencow staršich spěchować
- přez zhromadne sportowanje dźěći ze staršimi jich wid na swójski žiwjenski swět rozšěrić
- nazhonjenja do wšedneho dnja integrować
- reziliencu zwyżić a hłubše mjezsobne zrozumjenje budzić

cilowe skupiny

starši ze swojimi dźěćimi w starobje hač do 6 lět

naprawy

Přez škitany ramik sportoweje skupiny a zhromadnu serbsku rěč zmóžnitej so spěšny kontakt a interakcija. Po potrebjce poskići so socialne a kubłanske poradźowanje.

- swójbny sport, zwučowanje drobneje motoriki
- skupinske hry, na přikład so tójčić, bulowe abo skakanske hry, atd.
- powědančka z pohibami
- swobodne wuspytanje wotběhow pohibowanja w sportowej hali
- dobrowólne wobdźělenje na pruwowanjach za Sakske dźěćace sportowe znamješko (Flizzy)

Różant: założenje wjesneho kluba

(termin njeje hišće znaty)

zaměr

W gmejnje Ralbicy-Różant ma so w Róžeńće młodźinski klub na wjesny klub (zetkanišćo za wšitkich wobydlerjow) přetworčić.

cilowe skupiny

wobydlerjo Różanta wšitkich starobnych skupin

naprawy

Za džěci wot 5. lětnika zmóžnitej so popołdniša zaběra a podpěra při domjacych nadawkach. Staršiske zastupnistwo dóstanje přez swójbne kubłanje skutkownu podpěru.

Pančicy-Kukow: přewodnik džěci, jich staršich a młodostnych na hrajkanišću

(kóždy štwórtk mjez 14:00 hodź. a 19:00 hodź (na potrjebu orientowane), wot apryla do septembra)

zaměr

W gmejnje Pančicy-Kukow poskićuje so w Pančicach přewod džěci, jich staršich a młodostnych na hrajkaniščach a sportniščach. Poskitk z prewentiwnym charakterom we wobłukach toleranca a mjezsobny wobchad ma zaměr, serbske rěčne rumy k dispoziciji stajić. Poskitk wotměje so wjedra dla mjez aprylom a septembrom. Přenja testowa faza w lěće 2024 je pokazala, zo je potrjeba najzašo wot 14:00 hodź. a skerje hač do wječornych hodźin trěbna.

cilowe skupiny

wšitcy, kotřiž maja zajim na zhromadnej interakciji

naprawy

- rozmołwy wjesć
- na dalše poradźowanske a pomocne poskitki pokazać
- kontakty nawjazać a/abo přewodny proces poskićeć

Džěto we wobłuku mobilneho młodžinskeho džěta so njeplanuje, dołhož džětowe městno wobsadźene njeje. Lutowanja dla je sej wokrjes Budyšin žadať, městno nachwilnje nic wupisać.

19.12. 2024

dr. Beata Brězanowa
nawodnica RCW

DOMOWINA

Dźěłowe směrnicy w dobje 2025 – 2027

Předślowo k dźěłowym směrnicy

Dźěłowe směrnicy Domowiny konkretizuja powšitkowe zaměry programa za dwulětnu dobu hač do přichodneje hłownej zhromadźizny w lěće 2027. Wone maja so na 23. hłownej zhromadźiznje Domowiny schwalić a tworja zakład za dźěławosć wolenych gremijow třěšneho zwjazka. Rozprawa wo zwoprawdženju dźělowych směrnicy předpožiji so hłownej zhromadźiznje w lěće 2027.

Zwoprawdženje tutych směrnicy koordinuje zwjazkowe předsydstwo z pomocu swojeho prezidija, dźělowych wuběrkow a zarjada. Župy a čłonske towarstwa/zwjazki smy do wudźěłanja směrnicy zapřijeli.

I. Zwjazk Łužiskich Serbow

Domowina – Zwjazk Łužiskich Serbow – je zastupjerka zajimow serbskeho luda. Jeje čłonske župy, skupiny a towarstwa su nošerjo towaršnostneho žiwjenja w Serbach. Jich džěło podpěrać je nam bytostny nadawk. Aktiwne sobudžěło jednotliwcow, towarstwow, župow a organow Domowiny při zwoprawdženju wobzamknjenjow Domowiny je zakład za wuspěšne skutkowanje třěšneho zwjazka. Zhromadnje wabimy za skutkowanje w Domowinje. Kóždy, hač jednotliwec abo towarstwo, je nam jako člon třěšneho zwjazka witany. Zakład za zhromadne džěło tworja wustawki a program Domowiny.

1. Domowina spěchuje kulturu mjezsobneho respekta a zasadźuje so za zwjazanosć w našej towaršnosći. We Łužicy pozbudźujemy ludźi, serbsce w zjawnosći rěčeć. Wuwiwanje a skrućenje serbskeje identity a serbskeho wědomja, wosebje pola młodostnych, podpěrujemy z wotpowědnymi napravami. Wot namocy, diskriminacije abo ščuwańcy potrjechenym poskićujemy našu podpěru a pomoc.
2. Za spěchowanje mjezsobneje wuměny župow a čłonskich towarstwow Domowiny přewjedže předsyda Domowiny dwójce wob lěto zarjadowanje ze županami a předsydami.
3. Z načasnym wonkownym wustupowanjom wabi Domowina wšitkich zajimcow, wosebje tež dorost, do zhromadneho džěła za přichod Serbow pod třěchu Domowiny – wšojedne hač čestnohamtsce abo hłownohamtsce.
4. Domowina, jeje župy a towarstwa, haja styki k přećelam Serbow w słowjanskim wukraju, k potomnikom Serbow w tu- a wukraju kaž tež narodnym mjeńšinam w Europje. W tutym wobłuku měli so lětnje na 20 interakcijow přewjesć.
5. Z Mytom Domowiny, Čestnym znamješkom, Mytom Domowiny za dorost a ze “Serbskim dudakom” počesći Domowina kóždy lěto wosoby za wuznamne čestnohamtske skutkowanje na wšěch polach narodneho džěła.

II. Politiske zastupnistwo

Domowina zastupuje zajimy serbskeho luda. Tute zastupnistwo je do serbskeju zakonjow kraja Braniborska a Swobodneho stata Sakska zapisane. Wona stara so wo rozšěrjenje prawow a winowatosćow za sobu- a samopostajowanje, předewšěm w serbskich politiskich, kulturnych a kubłanskich naležnosćach. Jednamy ze wšěmi demokratiskimi akterami na komunalnej, krajnej, zwjazkowej kaž tež europskej runinje. Wudźeržujemy styki k narodnym mjeńšinam a druhim ludam. Při tym je nam wažne, wědu wo Serbach we Łužicy a zwonka njeje dale šěrić.

1. Domowina zasadźuje so za to, zo byštej so programaj z koalicijskeju zrěčenjow Sakskeje a Braniborskeje nastupajo serbske naležnosće zwoprawdźiłoj. Dale zasadźuje so za přesadženje politiskich žadanjow Serbow, kotraž je Domowina krajnymaj sejmomaj sprosředkowała.
2. Domowina stara so wo to, zo so politiske žadanja za serbske šulstwo w Sakskej, kotraž je zwjazkowe předsydstwo 2024 na namjet Serbskeho šulskeho towarstwa schwalilo, realizuja.
3. Domowina zasadźuje so w Sakskej za to, zo so kubłanski koncept 2plus do wotpowědneho postajenja zapřija a zwoprawdźi.
4. Domowina formuluje jako rěčnica zajimow Serbow politiske stejišća a je po potrebjce z dalšimi gremijemi wothłosuje (na př. ze Serbskimaj radomaj w Braniborskej a Sakskej, ze Załožbowej radu a Mjeńšinowej radu).

5. Domowina je aktiwny člon Mjeńšinoweje rady Němskeje a wothłosuje so w tutej ze zastupjerjami tamnych narodnych mjeńšin. W nadawku Mjeńšinoweje rady wobhospodari Domowina jako nošer Mjeńšinowy sekretariat w Berlinje.
6. Domowina stara so wo to, zo so serbske zajimy na zwjazkowej runinje wobkedźbuja. Wosebje pak zasadźuje so za zaručenje trěbneho zwyżjenja financnych srědkow w nowym financnym zrěčenju za Założbu za serbski lud.
7. Jako zastupjerka zajimow Serbow sposrědkuje Domowina serbske pozicije na mjezynarodnej, zwjazkowej, krajnej, regionalnej a komunalnej runinje. Za to powołuje zastupjerjow Serbow do wotpowědnych gremijow a přijimuje prawidlownje rozprawy wo jich dźěławosći.
8. Domowina je nošerka Serwisoweho běrowa za serbsku rěč w komunalnych naležnosćach. Wona zasadźuje so za dołhodobne zawěšćenje tuteje poslužby kaž tež serbskeho komunalneho programa.
9. Domowina wudźěla sej přehlad wo komunach w serbskim sydlnskim rumje a z kotrymi napravami tute serbsku rěč spěchuja. Domowina je partnerka wšitkim komunam při spěchowanju a rewitalizaciji serbskeje rěče.
10. Domowina zastupuje z aktiwnym dźěлом w organizacijomaj FUEN a MENS serbske zajimy na europskej runinje. Wona je mj. dr. člonka w słowjanskej, kubłanskej kaž tež non-kin-state skupinje FUEN.
11. Domowina je člonka organizacije CIOFF a haji kontakty k dalšim kulturnym čělesam a organizatoram folklornych festiwalow. Wobdźělenje na zarjadowanjach CIOFF a jeje němskeje sekcije kaž tež trěbne přidźěla zarjad Domowiny zaruča.
12. Domowina zasadźuje so zaměrnje za to, zo so na Braniborskej techniskej uniwersiće Choćebuz-Zły Komorow studij wučerstwa za serbsčinu za delni schodženk zarjaduje.

III. Škit a wozrodženje serbsčiny

Serbščina je nam najdrohotniše dźědzinstwo našich prjedownikow. Jeje pěstowanje, škit a wozrodženje je nam najwažniši nadawk. Pozbudźujemy swójbny k pěstowanju serbsčiny. Zasadźujemy so za zwoprawdženje efektivnych, rěč spěchowacych napravow za wšitke generacije, wosebje w pěstowanjach a šulach. Přewjedzemy a podpěramy naprawy k wožiwjenju serbsčiny wšudze tam, hdžež wona tuchwilu kruty wobstatk zjawneho žiwjenja njeje. Wutworjenje nowych rěčnych rumow je wažny wobstatk našich prócowanjow.

1. Jako Domowina dźiwamy na to, zo we wšědnej komunikaciji, w našich gremijach a na posedženjach serbsčinu jako jednansku a wobchadnu rěč wužiwamy.
2. Domowina z Rěčnym centrumom WITAJ kooperuje ze župami a kubłanišćemi při wuhotowanju swójbnych a rěč spěchowacych zarjadowanjow a napravow.
3. Domowina z Rěčnym centrumom WITAJ wukonja jako připóznata nošerka młodžinskeje pomocy a na zakładze zrěčenjow z wokrjesomaj Budyšin a Zhorjela socialne młodžinske dźěło. Jako nošer internatow serbskeju gymnazijow w Choćebuzu a Budyšinje skići RCW šulerjam druhe doma a serbowacu zhromadnosć.
4. Rěčny centrum WITAJ analyzuje w Delnej Łužicy přechad dźěći z pěstowarskich WITAJ-skupinow do zakładnych šulow z bilingwalnej wučbu. Na tutym zakładze wudźěluje RCW strategiske naprawy a konkretne namjety za efektiwne wuhotowanje w předšulskej léče.
5. Domowina je partnerka za wšitke kubłanišća ze serbskimi poskitkami. Wona je w šulskich konferencach wšitkich šulow ze serbskim poskitkom w serbskim sydlnskim rumje poradźowaca člonka a wobkedźbuje jich serbske zajimy.

6. Domowina podpěruje zwoprawdženje kaž tež dalepisanje Druheho krajneho plana k skrućenju delnjoserbskeje rěče kraja Braniborskeje a Druheho plana naprawow Sakskeho statneho knježerstwa k pozbudžowanju a wožiwjenju wužiwanja serbskeje rěče. Za zwoprawdženje planow stej knježerstwje zamołwitej.
7. Domowina koncentruje so při rěčnym planowanju wosebje na sposrědkowanje serbsčiny kaž tež statusowe planowanje:
  - Domowina angažuje so w Delnjeje Łužicy za projekt "Zorja". W Sakskej je Domowina nošer projekta ZARI - Syće za regionalnu identitu a serbsku rěč.
  - Rěčny centrum WITAJ wuwija přeložowanski program sotra.app za deljno- a hornjoserbsčinu wobstajnje dale. Při tym wusměri so na to, sotra.app z funkciju rěčneho spóznawanja a předčitanja zwjazac.
  - Rěčny centrum WITAJ wudžětuje certifikaciju hornjo- a delnjoserbskich rěčnych kmanosćow po Zhromadnym europskim referencnym ramiku za rěče, zo by so wosebje status serbskeje rěče zwyżšił.
8. Domowina angažuje so na politiskej runinje za dalewuwiće nošneje struktury za dołhodobne přewjedženje serbskich digitalizaciskich projektow.
9. Domowina poskičuje praktiki, přewod zakónčacych džělow a džělo na honorarowej bazy za wšitke generacije. Dale rozšěrja swoje zwonkašulske serbske poskitki za džěci we wuskej kooperaciji z třěćimi.
10. Domowina poskičuje maćernorěčnym kaž tež wuknjacym člonam Domowiny dalekubłanja w serbsčinomaj na polu stilistiki abo literarneje rěče. Zdobom wuwija móžnosće dalšich rěčnych kursow we wšelakich formach a intensitach.
11. Domowina přewodźuje monitoring rěčneho stawa šulerjow w hornjoserbsčinje (output) kaž tež monitoring podateje wučby delnjoserbsčiny (input).

IV. Kultura a sport, wuměłstwo a wědomosć

Kulturne džělo, sportowe hibanje, wuměłstwo a wědomosć su wažne stołpy serbskeho žiwjenja a džěławosće třěšneho zwjazka. Zdobom su akteroj na tutych polach póslancy našeho luda we Łužicy a zwonka njeje. Podpěramy wuměnu wosebje ze słowjanskim wukrajom a druhimi narodami. Spěchujemy zhromadne džělo serbskich institucijow z čestnohamtskimi akterami. Zhromadne projekty institucijow wobohaćeja kulturne žiwjenje w Serbach.

1. Domowina spěchuje zachowanje a pěstowanje serbskich nałožkow. Domowina zesylnja widžomnosć bohatosće tutoho herbstwa přez naprawy, kaž na př. aktiwne wobdžělenje w projekće UNESCO 5 – herbstwo Łužicy / derbstwo Łužicy.
2. Domowina wuwija a podpěruje naprawy nastupajo imaterielneho kulturneho herbstwa (IKH), kotrež spěchuja wotpowědne struktury a zrozumjenje za IKH jako zakładny wobstatk serbskeje kultury. Z tym skrući so w serbskim ludže wědomje jako nošer IKH. Zdobom šěri so widžomnosć serbskeje žiweje kultury. Swjedženje a nałožki Łužiskich Serbow w kołoběhu lěta su hižo wot lěta 2014 wobstatk imaterielneho kulturneho herbstwa Němskeje. Dlěšodobnje pruwuje so na tutym zakładze tute tež do wotpowědneje UNESCO-lisčiny zapisać dać.
3. Jako třěcha župow a towarstwow přewjedže a zamołwi Domowina serbske zarjadowanja, kiž služa spěchowanju a skrućenju serbskeje identity a zhromadnosće kaž tež mjezsobnej wuměnje. Wona přewodźuje akterow a organizatorow při přihotach a přewjedženju zhromadnych zarjadowanjow serbskich institucijow a towarstwow. Mjez druhim přewjedže abo organizuje

- lětnje 10 nazymskich koncertow,
  - XV. Mjezynarodny folklorny festiwal Łužyca – Łužica wot 26.6. do 29.06.2025,
  - 10. Mjezynarodny festiwal dudakow wot 19.06. do 21.06.2026,
  - přihoty za wobdźělenje serbskeju mustwow na EUROPEADŽE, kotraž wotměje so 2028 w regionje Friaul-Julisch Venetien w Italskej.
4. Regionalne muzeje, domizniske stwy a městnosće zetkawanja a wopominanja pokazuja na žiwe serbske stawizny. Jich dalše wobstaće je nam jara wažne. Domowina nadźěla zhromadnje z partnerami a nošerjami analyzu a perspektiwu za zesyljenje a rěčne wuwíce małych muzejow a domizniskich stwow.
  5. Domowina podpěruje organizatorisce wuměnu mjez serbskimi sportowymi jednotkami. Nazhonjenja serbskeje zhromadnosće přisporjeja skrućenje narodneho wědomja. Domowina rjaduje wobdźělenje serbskich wubrankow na sportowych zarjadowanjach.

V. Nabožno-narodne žiwjenje

Bohate namrěwstwo nabožno-narodnych tradicijow a naložkow je wobstatk žiwjenja mnohich Serbow, tež za přichodne generacije. Jich aktiwne pěstowanje je wažny zakład za wutworjenje a skrućenje tež narodneho wědomja. Wosady su njeparujomne serbske rěčne rumy, socialne syće a domizna za žiwu wěru Serbow.

1. Domowina podpěruje serbskich katolskich a ewangelskich křesćanow při přewjedženju nabožno-narodnych předewzaćow.
2. Domowina podpěruje serbskich křesćanow při jich prócowanjach, zo bychu so narodne zajimy a zachowanje serbskich rěčnych rumow w cyrkwinskih strukturach wobkedźbowali.
3. Domowina wothłosuje sej zhromadne dźěło w nabožno-narodnych naležnosćach z ewangelskimi a katolskimi wosadami w serbskim rěčnym rumje, z Towarstwom Cyrila a Metoda z.t. (TCM), ze Serbskim ewangelskim towarstwom z.t. (SET) a ze Spěchowanskim towarstwom za serbsku rěč w cerkwi z.t.

VI. Łužica jako hospodarski rum

Hospodarstwo je rjap Łužicy a wobwliwuje njeposrédnje socialne položenje našeje domizny a serbskeho luda. Ze spěchowanjom serbskeje rěče a kultury zwyżimy atraktiwitu regiona. Wosebje dwu- a wjacerěčnosť je za lužiske předewzaća dobytk. Podpěrujemy naprawy, kotraž pohnuwaja regionalne gospodarstwo k wužiwanju serbsčiny. Zasadžujemy so za kooperaciju Łužicy z hraničnymi kónčinami Pólskeje a Českeje. Wuprajamy so za łahodny turizm, kotryž zmóžnja hosćom serbsku kulturu we Łužicy zeznać.

1. Domowina podpěruje towarstwo Serbski kulturny turizm w prócowanju wo dalši wutwar eksistowacych kolesowarskich šćežkow "Serbske impresije" mjez Hornjej a Delnjej Łužicu. Zdobom měli so tute k zwisowacej syći zwjazać a jako kulturno-rěčne šćežki kwalifikować. Na polu turizma maja so kontakty k turistiskim zwjazkam Sakskeje a Braniborskeje wutwarić.
2. Domowina přewjedže w kooperaciji z regionalnymi předewzaćemi sympozij k tematicke spěchowanja serbskeje rěče a kultury.
3. Domowina spožči "Myto za gospodarstwo" jako připóznaće za přikładne spěchowanje serbskosće w gospodarstwje.
4. Domowina podpěruje serbske šule při organizowanju a přewjedženju powołanskich wikow, zo bychu šulerjo serbske předewzaća a serbske institucije zeznali.
5. Domowina zestaji přehlad wo předewzaćelach, kotřiž spěchuja serbskosć w gospodarstwje.

VII. Łužica – naša domizna

Łužica je srjedzišćo a domizna Serbow. Zasadžamy so za to, zo by so serbskosć w sydlenskim rumje dale zesylniła a wuwijała. Džiwamy na zaměrne zapřijeće serbskeje rěče a kultury do regionalneho, komunalneho a krajneho planowanja. Lětstotk trajace wudobywanje brunicy zawostaji serbskemu ludej wulke straty. Proces strukturneje změny skića nam nowe perspektiwy za wozrodženje a spěchowanje serbskeje rěče a kultury.

1. Domowina šěri wědu wo sebi a wabi za džěło třěšneho zwjazka. Wona nawjazuje direktny kontakt k zajimcam a hosćom, informuje přez wšelake socialne syće, informaciske brošury, lětaki abo wabjenske artikle. Nimale tydžensce sprosředkuje zdžělenki wo swojim skutkowanju regionalnym a nadregionalnym medijam. W tutej legislaturnej dobjě leži fokus na nowym wonkownym wobrazu wudžětkow kaž tež na modernizowanju webstrony a jeje poskitkow.
2. Ze skupinskej, towarstwowej a župnej pawšalu podpěruje Domowina serbske kulturne žiwjenje, nałožki a zarjadowanja po cyłej Łužicy, zo by serbske rěčne rupy skrućila a rozšěriła.
3. Domowina wutwori z pomocu podpěraćelow a multiplikatorow dwurěčnu normalitu we Łužicy a skrući serbsku identitu z tym, zo zwyżi akceptancu widžomneje a slyšomneje serbsčiny přez wužiwanje serbskich značkow a dwurěčnych popisanjow, kaž tež konsekwentne nałožowanje serbsčiny w zjawnosći.
4. Hdyž so nowe wulkozawody a projekty we Łužicy zasydla, dyrbi so analiza kulturneje znjesliwosće za škit a zdžerženje serbskeje rěče a kultury w regionalnym, komunalnym a krajnym planowanju přewjesć.

DOMOWINA

Žěłowe směrnice w lětoma 2025 a 2026

Předśłowo žěłowych směrnicy

Žěłowe směrnice Domowiny konkretizěruju powšykne zaměry programa za dwělětnu periodu až do přichodnjeje głowneje zgromažiny w lěše 2027. Wóni deje se na 23. głownej zgromažinje Domowiny přiwzeš a twórje zakład za žěłabnosć wólonych gremijow kšywowego zwězka. Rozpšawa wó zwopšawdnjenju žěłowych směrnicy předsedpožyjo se głownej zgromažinje w lěše 2027.

Zwopšawdnjenje toš tych směrnicy koordiněrujo zwězkowe předsedařstwo z pomocu swójoje prezidija, žěłowych wuběrkow a zastojnstwa. Župy a cłonkojske towaristwa/zwězki smy do wužětanja směrnicy zapšimjeli.

I. Zwězk Łužyskich Serbow

Domowina – Zwězk Łužyskich Serbow – jo zastupnica zajmow serbskego luda. Jeje čłonkojske župy, kupki a towaristwa su nosarje towaršnostnego žywjnja w Serbach. Jich žěło pódprěš jo nam bytostny nadawk. Aktiwne sobužěło jednotliwcow, towaristwow, župow a organow Domowiny pši zwopšawdnjenju wobzamknjenjow Domowiny jo zakład za wuspěšne statkowanje kšywowego zwězka. Zgromadnje wabimy za statkowanje w Domowinje. Kuždy, lěc jednotliwec abo towaristwo, jo nam ako čłonk kšywowego zwězka wítany. Zakład za zgromadne žěło twórje wustawki a program Domowiny.

1. Domowina spěchujo kulturu mjazsobnego respekta a zasajžuju se za zwěžanosć w našej towaršnosći. We Łužycy pózbuzujemy luži, serbski w zjawnosći powědaš. Wuwjnanje a skšusjenje serbskeje identity a serbskego wědobnja, wósebnje pla młodostnych, pódpěrujemy z wótpowědnymi napšawami. Wót namócy, diskriminacije abo ščuwanja pótrjefjonym póbitujomy našu pódpěru a pomoc.
2. Za spěchowanje mjazsobneje wuměny župow a čłonkojskich towaristwow Domowiny pšewježo pšedsedař Domowiny dwójcy wob lěto zarědowanje ze županami a pšedsedarjami.
3. Z nacasnym wenkownym wustupowanim wabi Domowina wšyknych zajmow, wósebnje tek dorost, do zgromadnego žěła za pšichod Serbow pód kšywom Domowiny – wšojadno, lěc cesnoamtski abo głownoamtski.
4. Domowina, jeje župy a towaristwa, woplěwaju kontakty k pšijašalam Serbow w słowjańskem wukraju, k pótomnikam Serbow w tu- a wukraju ako teke k narodnym mjeńšinam w Europje. W toš tom wobłuku dejało se lětnje na 20 interakcijow pšewjasć.
5. Z Mytom Domowiny, Cesnym znamuškom, Mytom Domowiny za dorost a ze “Serbskim Dudakom” wucesćijo Domowina kužde lěto wósoby za wuznamne cesnoamtske statkowanje na wšych pólach narodnego žěła.

II. Politiske zastupnistwo

Domowina zastupuju zajmy serbskego luda. Toš to zastupnistwo jo w serbskima kaznjoma kraja Bramborska a Lichotnego stata Sakska zapisane. Wóna stara se wó rozšyrjenje pšawow a winowatosćow za sobu- a samopóstajenje, pšedewšym w serbskich politiskich, kulturnych a kublańskich nastupnosćach. Jadnamy ze wšyknyimi demokratiskimi akterami na komunalnej, krajnej, zwězkowej ako tek europejskej rowninje. Wužaržujomy kontakty k narodnym mjeńšinam a drugim ludam. Pši tom jo nam wažne, wědu wó Serbach we Łužycy a zwenka njeje dalej rozšyrjowaš.

1. Domowina zasajžuju se za to, aby se programa z koalicijskeju dogronjenjowu Sakskeje a Bramborskeje pótrjefjece serbske nastupnosći z boka kněžařstwowu zwopšawdniej. Dalej zasajžuju se za pšepšajenje politiskich pominanjow, kótarež jo Domowina krajnyma sejmoma pósrědniła.
2. Domowina stara so wó to, až se politiske pominanja za serbske šulstwo w Sakskej, kótarež jo zwězkowe pšedsedařstwo 2024 na naraženje Serbskego šulskiego towaristwa pšiwzeło, realizěruju.

3. Domowina zasajžujo se w Sakskej za to, až se kublański koncept 2plus do wótpowědnego póstajenja zapšimjejo a zwopšawdnijo.
4. Domowina formulěrujo ako powědařka zajmow Serbow politiske stojnišća a je pó pótrjebje z dalšnymi gremijami wótgłosujo (na pšikład ze Serbskima radoma w Bramborskej a Sakskej, ze Załožboweju radu a Mjeńšynoweju radu).
5. Domowina jo aktiwny člonk Mjeńšynoweje rady Nimskeje a wótgłosujo se w toś tej ze zastupjarjami tamnych narodnych mjeńšynow. W nadawku Mjeńšynoweje rady wobgósodarjujo Domowina ako nosař Mjeńšynowy sekretariat w Barlinju.
6. Domowina stara se wó to, až se na zwězkowej rowninje na serbske zajmy žiwa. Wósebnje pak se zasajžujo za garantiju trjebnego pówušenje financnych srědkow za Załožbu za serbsi lud.
7. Ako zastupjařka zajmow Serbow pósrědnjujo Domowina serbske pozicije na mjazynarodnej, zwězkowej, krajnej, regionalnej a komunalnej rowninje. Za to pówołujo zastupjarjow Serbow do wótpowědnych gremijow a pšiwzejo pšawidlownje rozpsawju wó jich žělabnosći.
8. Domowina jo nosařka Serwisowego běrowa za serbsku rěc w komunalnych nastupnosćach. Wóna zasajžujo se za dlujkodobne zawěsćenje toś teje póslužby ako teke serbskego komunalnego programa.
9. Domowina wužěła sebje pšeglěd wó komunach w serbskem sedleńskem rumje a z kótarymi napšawami toś te serbsku rěc spěchuju. Domowina jo partnařka wšyknym komunam pšiw spěchowanjow a rewitalizaciji serbskeje rěcy.
10. Domowina zastupujo z aktiwnym žětom w organizacijoma FUEN a MENS serbske zajmy na europejskej rowninje. Wóna jo mjazy drugim člonk w słowjańskej, kublańskej ako teke non-kin-state kupce FUEN.
11. Domowina jo člonk organizacije CIOFF a woplěwa kontakty k dalšnym kulturnym kupkam a organizatoram folklornych festiwalow. Wobžělenje na zarědowanjach CIOFF a jeje nimskeje sekcije, kaž tek trjebne pšiwzeła zastojnstwo Domowiny zarucyjo.
12. Domowina zasajžujo se zaměrnje za to, aby se na Bramborskej techniskej uniwersiće Chóšebuz-Zły Komorow studij wucabnikojstwa za serbsčinu za dolny schójžeńk zarědował.

III. Šćit a wózroženje serbskeje rěcy

Serbska rěc jo nam nejdrotnejše derbstwo našych přědownikow. Jeje woplěwanje, šćit a wózroženje jo nam nejwažnejšy nadawk. Pózbuzujomy familije k woplěwanju serbskeje rěcy. Zasajžujomy se za zwopšawdnjenje efektivnych, rěc spěchujucych napšawow za wšyknje generacije, wósebnje w žišownjach a šulach. Pšewježomy a pódpěrujomy napšawy k wóžywjenu serbskeje rěcy wšuži tam, žož wóna tuchylu kšuty wobstatk zjawneho žywjena njejo. Napóranje nowych rěcnych rumow jo wažny wobstatk našych procowanjow.

1. Ako Domowina žiwamy na to, až we wšednej komunikaciji, w našych gremijach a na pósejženjach serbsčinu ako jednańsku a wobchadnu rěc wužywamy.
2. Domowina z Rěcnym centrumom WITAJ kooperěrujo ze župami a kubłanišćami pšiw wugótowanju familijowych a rěc spěchujucych zarědowanjow a napšawow.
3. Domowina z Rěcnym centrumom WITAJ wuugbajo ako pšiwpoznata nosařka mložinskeje pomocy a na zakłaže dogronow z wokrejsoma Budyšin a Zgorjelc socialne mložinske žěto. Ako nosař Dolnoserbskego internata w Chóšebuzu a

internata Serbskego gymnazija w Budyšinje bituju RCW wuknikam druge doma a serbski powědajucu zgromadnosć.

4. Rěcny centrum WITAJ analizěrujo w Dolnej Łužycy pšechad žiši z WITAJ-kupkow w žišowanjach do zakładnych šulow z bilingualneju wucbu. Na toś tom zakłaže wužěła RCW strategiske napšawy a konkretne naraženja za efektiwne wugótowanje w pśedšulskem lěše.
5. Domowina jo partnařka za wšykne kubłanišća ze serbskimi póbitowanjami. Wóna jo w šulskich konferencach wšykných šulow ze serbskim póbitowanim w serbskem sedleńskim rumje póražujucu člónk a žiwa na jich serbske zajmy.
6. Domowina pódpěrujo zwopšawdnjenje ako teke dalejpisanje Drugego krajnego plana ku skšusěnju dolnoserbskeje rěcy Bramborskeje a Drugego plana napšawow Sakskego statnego kněžařstwa k pózbužowanju a wóžywjenju wužywanja serbskeje rěcy. Za zwopšawdnjenje planow stej kněžařstwje zagronitej.
7. Domowina koncentrěrujo se pśi rěcnem planowanju wósebnje na pósrědnjenje serbsčiny ako tek na statusowe planowanje:
  - Domowina angažěrujo se w Dolnej Łužycy za projekt "Zorja". W Sakskej jo Domowina nosař projekta ZARI – Seši za regionalnu identitu a s serbsku rěc.
  - Rěcny centrum Witaj wuwija pśełožowański program sotra.app za dolno- a górnoserbsku rěc wobstawnje dalej. Pśi tom wusměrijo se na to, sotra.app z funkciju rěcnego spóznananja a pśedcytanja zwěžaś.
  - Rěcny centrum WITAJ wužěła certifikaciju górno- a dolnoserbskich rěcných zamóžnosćow pó Zgromadnem europejskem referencnem ramiku za rěcy, aby se wósebnje status serbskeje rěcy pówušył.
8. Domowina angažěrujo se na politiskej rowninje za dalejwuwiše noseceje struktury za dłužkodobne pšewježenje serbskich digitalizaciskich projektow.
9. Domowina póbitujo praktiki, pšewód zakóńcacych žěłow a žěło na honorarowej bazy za wšykne generacije. Dalej rozšyrjujo swóje zwenkašulske serbske póbitowanja za žiši we wuskej kooperaciji z tšešimi.
10. Domowina póbitujo maminorěcnym ako teke wuknjecym člónkam Domowiny dalejkubłanja w serbskima rěcoma na pólu stilistiki abo literarneje rěcy. Rownocasnje wuwija móžnosći dalšnych rěcných kursow we wšakorakich formach a intensitach.
11. Domowina pšewóžujo monitoring rěcnego stawa wuknikow w górnjoserbsčiny (output) ako tekež monitoring pódateje wucby dolnoserbsčiny (input).

IV. Kultura a sport, wuměłstwo a wědomnosć

Kulturne žěło, sportowe gibanje, wuměłstwo a wědomnosć su wažne stupy serbskego žywjenja a žěłabnosći kšywowego zwězka. Rowno tak su aktery na toś tych pólach póslańce našogo luda we Łužycy a zwenka njeje. Pódpěrujemy wuměnu wósebnje ze słowjańskim wukrajom a drugim narodami. Spěchujomy zgromadne žěło serbskich institucijow z cesnoamtskimi akterami. Zgromadne projekty institucijow wobogašuju kulturne žywjenje w Serbach.

1. Domowina spěchujo zachowanje a woplěwanje serbskich nałogow. Domowina zmócnijo widnosć bogatosći toś toho derbstwa pšez napšawy, ako na pśikład aktiwne wobžělenje w projekće UNESCO 5 – derbstwo Łužycy / herbstwo Łužicy.

2. Domowina wuwija a pódpěrujo napšawy nastupajuce imaterielneho kulturnego derbstwa (IKD), kótarež spěchuju wótpowědne struktury a rozměše za IKD ako zakładny wobstatk serbskeje kultury. Z tym skšusijo se w serbskem luže wědobnje ako nosař IKD. Rownocasnje rozšyrjujo se widnosć serbskeje žyweje kultury. Swěženje a nałogi Łužyskich Serbow w běgu lěta su južo wót lěta 2014 wobstatk imaterielneho kulturnego derbstwa Nimskeje. Na dlejšy cas se pśespytujo na tom zakłaže toś te teke do wótpowědneje UNESCO-lisćiny zapisaś daś.
3. Ako kšywo župow a towaristwow pšewježo a zagronijo Domowina serbske zarědowanja, kenž služe spěchowanjcu a skšusenju serbskeje identity a zgromadnosći ako teke mjazsobneje wuměny. Wóna pšewóžujo akterow a organizatorow pśi pśigótach a pšewježenju zgromadnych zarědowanjow serbskich institucijow a towaristwow. Mjazy drugim pšewježo abo organizěrujo
  - lětnje 10 nazymskich koncertow.
  - XV. Mjazynarodny folklorny festiwal Łužyca – Łužica wot 26.06. do 29.06.2025
  - 10. Mjazynarodny festiwal dudakow wot 19.06. do 21.06.2026
  - pśigótowanje za wobželenje serbskeju mustwowu na EUROPEAŽE, kótaraž se wótmějo 2028 w regionje Friaul-Julisch Venetien w Italskej.
4. Regionalne muzeje, domowniske špy a městnosći zmakanja a wopominanja pokazuju na žywe serbske stawizny. Jich dalšne wobstaše jo nam wjelgin wažne. Domowina nažěłajo zgromadnje z partnerjama a nosarjami analyzu a perspektiwu za zmócnjenje a rěčne wuwisě małych muzejow a domowniskich špow.
5. Domowina pódpěrujo organizatoriski wuměnu mjazy serbskimi sportowymi akterami. Nazgónjenja serbskeje zgromadnosći pśinosuju k skšusenju narodneho wědobnja. Domowina rědujo wobželenje serbskich wubrankow na sportowych zarědowanjach.

V. Nabóžno-narodne žywjenje

Bogate derbstwo nabóžno-narodnych tradicijow a nałogow jo wobstatk žywjenja wjele Serbow, teke za pśichodne generacije. Jich aktiwne woplěwanje jo wažny zakład za wutwórjenje a skšusenje teke narodneho wědobnja. Wósady su njewuzbytnje serbske rěčne rupy, socialne seši a domownja za žywu wěru Serbow.

1. Domowina pódpěrujo katolskich a ewangelskich kśesćijanow pśi pšewježenju nabóžno-narodnych pśedewzešow.
2. Domowina pódpěrujo serbskich kśesćijanow pśi jich procowanjach, aby se na narodne zajmy a zachowanje serbskich rěcnych rumow w cerkwinskih strukturach žiwało.
3. Domowina wótgłosujo se zgromadne žěło w nabóžno-narodnych nastupnosćach z ewangelskimi a katolskimi wósadami w serbskem rěcnem rumje, z Towaristwom Cyrila a Metoda z.t. (TCM), ze Serbskim ewangelskim towaristwom z.t. (SET) a Spěchowańskim towaristwom za serbsku rěc w cerkwi z.t.

VI. Łužyca ako góspodařski rum

Góspodařstwo jo rěp Łužyce a wobwliwujo njepósrědnje socialne połoženje našeje domownje a serbskego luda. Ze spěchowanim serbskeje rěcy a kultury pówušyjomy

atraktywności regionu. W szczególności dwójka- a więcejjętność jo za łuzyske pšedewzeša wudobytk. Pšodpšerujomy napšawy, kštarež pšognuwaju regionalne gšpodařstwo k wużywanju serbskeje rěcy. Zasajžujomy se za kooperaciju Łużyce z pšihranicznymi stronami Pšolskeje a Českeje. . Wugronijomy se za łagodny turizm, kšтарыž zmšžnjijo gšscam serbsku kulturu we Łużycy zeznawaš.

1. Domowina pšodpšerujo towaristwo Serbski kulturny turizm w procowanju, eksistšerujuce kšlasowašske sčazki pšod mjenim “Serbske impresije” mjazy Gšrneju a Dolneju Łużycu wutwariš, je zwžzaš a ako kulturno-rěcne sčazki kwalificšrowaš. Na pšlu turizmu maju se kontakty k turistiskim zwžzkom Sakskeje a Bramborskeje wutwariš.
2. Domowina pšewježo w kooperaciji z regionalnymi pšedewzešami sympozium k pšechowanju serbskeje rěcy a kultury.
3. Domowina spšscijo “Myto za gšpodařstwo” ako pšipšznaše za pšikładne pšechowanie serbskošci w gšpodařstwje.
4. Domowina pšodpšerujo serbske šule pši organizšrowanju a pšewježenju pšwołašskich wikow, aby wukniki serbskich pšedewzešarjow a serbske institucije zeznali.
5. Domowina zestajijo pšeglšd pšedewzešarjow, kenž spšechuju serbskošć w gšpodařstwje.

VII. Łużyca – naša domownja

Łużyca jo srježišćo a domownja Serbow. Zasajžamy se za to, aby se serbskošć w sedlešnskem rumje dalej zmšcniła a wuwijała. Źiwamy na zamšrne zapšimowanie serbskeje rěcy a kultury do regionalnego, komunalnego a krajnego planowanja. Stolšše trajuce wudobywanje brunice zawšstajijo serbskemu ludoju wjelike škšdy. Proces strukturneje zmšny pšbitujo nam nowe perspektiwy za wšzroženje a pšechowanie serbskeje rěcy a kultury.

1. Domowina rozšyrjujo wšdu wš sebje a wabi za žšto kšywowego zwžzka. Wšna nawžzujoo direktny kontakt k zajmcam a gšscam, informšerujo pšez wšake socialne seši, informaciske brošury, flyery abo wabješnske artikle. Pšisamem tyžešnski pššrednijo informacije wš swšjom statkowanju regionalnym a nadregionalnym medijam. W toš tej legislaturnej periože laży fokus na nowem wenkownem wobrazu wužštkow ako teke na modernizšrowanju webboka a jogo pšbitowanjow.
2. Z kupkoweju, towaristwoweju a Źupneju pawšalu pšodpšerujo Domowina serbske kulturne Źywjenje, nałogi a zaršdowanja pš cšlej Łużycy, aby serbske ršcne rummy skšsušila a rozšyrila.
3. Domowina wutwšrijoo z pomocu pšodpšerowarjow a multiplikatorow dwšjoršcnu normalitu we Łużycy a skšsušijo serbsku identitu z tym, aŹ pšwušujoo akceptancu widobnje a slyšabnje serbsku ršc pšez wużywanje serbskich znamuškw, dwšjoršcnych pšpisanjow ako teke pšez konsekwentne nałožowanie serbskeje rěcy w zjawnošci.
4. GaŹ se nowe wjelikozawody a projekty we Łużycy zasedliju, musy se musy analiza kulturneje znjasliwošci za šćit a zdŹarŹanje serbskeje rěcy a kultury w regionalnem, komunalnem a krajnem planowanju pšewjašć.

Arbeitsrichtlinien im Zeitraum 2025 – 2027

Vorwort zu den Arbeitsrichtlinien

Die Arbeitsrichtlinien der Domowina konkretisieren die allgemeinen Ziele des Programms für den zweijährigen Zeitraum bis zur nächsten Hauptversammlung im Jahr 2027. Sie sollen auf der 23. Hauptversammlung der Domowina verabschiedet werden und bilden die Grundlage für die Arbeit der gewählten Gremien des Dachverbandes. Der Bericht zur Umsetzung der Arbeitsrichtlinien wird der Hauptversammlung im Jahr 2027 vorgelegt.

Die Umsetzung dieser Richtlinien koordiniert der Bundesvorstand mit Hilfe seines Präsidiums, der Arbeitsausschüsse und der Geschäftsstelle. Unsere Regionalverbände und Mitgliedsvereine/-verbände haben wir in die Erarbeitung der Richtlinien einbezogen.

I. Bund Lausitzer Sorben

Die Domowina – Bund Lausitzer Sorben – ist die Interessenvertreterin des sorbischen Volkes. Ihre Mitgliedsverbände, Gruppen und Vereine sind Träger des gesellschaftlichen Lebens der Sorben. Ihre Arbeit zu unterstützen, ist für uns eine wesentliche Aufgabe. Die aktive Mitarbeit von Einzelpersonen, Vereinen, Regionalverbänden und Organen der Domowina bei der Umsetzung der Beschlüsse der Domowina ist die Grundlage für die erfolgreiche Arbeit des Dachverbandes. Gemeinsam werben wir für die Mitarbeit in der Domowina. Ob Einzelperson oder Verein, jeder ist als Mitglied im Dachverband willkommen. Grundlage der Zusammenarbeit sind die Satzung und das Programm der Domowina.

1. Die Domowina fördert die Kultur des gegenseitigen Respekts und setzt sich für den Zusammenhalt in unserer Gesellschaft ein. Wir ermutigen die Menschen in der Lausitz, die sorbische Sprache in der Öffentlichkeit anzuwenden. Die Entwicklung und Stärkung der sorbischen Identität sowie des sorbischen Bewusstseins, insbesondere bei Jugendlichen, unterstützen wir durch entsprechende Maßnahmen. Wir bieten allen, die von Gewalt, Diskriminierung oder Hetze betroffen sind, unsere Unterstützung und Hilfe an.
2. Zur Förderung des gegenseitigen Austausches zwischen den Regionalverbänden und Mitgliedsvereinen der Domowina lädt der Domowina-Vorsitzende zweimal jährlich deren Vertreter zu gemeinsamen Treffen ein.
3. Mit einem zeitgemäßen Außenauftritt wirbt die Domowina alle Interessenten, besonders auch den Nachwuchs, für die Zukunft der Sorben unter dem Dach der Domowina gemeinsam zu arbeiten – egal ob ehrenamtlich oder hauptamtlich.
4. Die Domowina, ihre Regionalverbände und Vereine, pflegen Kontakte zu Freunden und den Nachkommen der Sorben im In- und Ausland sowie zu nationalen Minderheiten in Europa. In diesem Bereich sollten jährlich etwa 20 Interaktionen durchgeführt werden.
5. Mit dem Preis der Domowina, dem Domowina-Nachwuchspreis, dem Ehrenabzeichen und der Ehrenplakette „Serbski dudak“ („Sorbischer Dudelsackspieler“) zeichnet der Dachverband alljährlich Personen aus, die sich in den verschiedensten Bereichen ehrenamtlich für das sorbische Volk in besonderer Weise engagieren.

II. Politische Vertretung

Die Domowina vertritt die Interessen des sorbischen Volkes. Dies wurde auch in den beiden Sorbengesetzen des Landes Brandenburg und des Freistaates Sachsen verankert. Sie kümmert sich um die Erweiterung der Mit- und Selbstbestimmungsrechte und -pflichten, insbesondere in sorbischen politischen, kulturellen und Bildungsangelegenheiten. Wir arbeiten mit allen demokratischen Akteuren auf kommunaler, Landes-, Bundes- und europäischer Ebene. Darüber hinaus pflegen wir Kontakte zu nationalen Minderheiten und Volksgruppen. Dabei ist es uns wichtig, das Wissen über die Sorben in der Lausitz und auch außerhalb des Siedlungsgebietes zu verbreiten.

1. Die Domowina setzt sich dafür ein, dass die Programme aus den Koalitionsverträgen Sachsens und Brandenburgs bezüglich der sorbischen Angelegenheiten umgesetzt werden. Weiterhin setzt sie sich für die Umsetzung der politischen Forderungen der Sorben ein, welche die Domowina beiden Landtagen übermittelt hat.
2. Die Domowina kümmert sich um die Realisierung der politischen Forderungen hinsichtlich des sorbischen Schulwesens in Sachsen, welche der Bundesvorstand im Jahr 2024 auf Vorschlag des Sorbischen Schulvereins verabschiedet hat.

3. Die Domowina setzt sich in Sachsen dafür ein, dass das Bildungskonzept 2plus in die entsprechende Verordnung einbezogen und umgesetzt wird.
4. Die Domowina formuliert als Sprecherin der Interessen der Sorben politische Stellungnahmen und stimmt sie bei Bedarf mit weiteren Gremien ab (z. B. mit den Sorbenräten in Brandenburg und Sachsen, mit dem Stiftungsrat der Stiftung für das sorbische Volk und dem Minderheitenrat Deutschlands).
5. Die Domowina ist aktives Mitglied des Minderheitenrates Deutschlands und stimmt sich in diesem mit den Vertretern der anderen nationalen Minderheiten ab. Im Auftrag des Minderheitenrates ist die Domowina Träger des Minderheitensekretariats in Berlin.
6. Die Domowina kümmert sich darum, dass sorbische Interessen auf Bundesebene berücksichtigt werden. Vor allem aber setzt sie sich dafür ein, dass die notwendige Erhöhung der finanziellen Mittel im neuen Finanzierungsvertrag für die Stiftung für das sorbische Volk gewährleistet wird.
7. Als Interessensvertreterin der Sorben vertritt die Domowina ihre Positionen auf internationaler, Bundes-, Landes-, Regional- und kommunaler Ebene. Dafür beruft sie sorbische Vertreter in die entsprechenden Gremien und nimmt regelmäßig Berichte über deren Tätigkeit entgegen.
8. Die Domowina ist Trägerin des Servicebüros für sorbische Sprache in kommunalen Angelegenheiten. Sie setzt sich für die langfristige Absicherung dieser Dienstleistung sowie des sorbischen Kommunalprogramms ein.
9. Die Domowina erstellt eine Übersicht der Kommunen im sorbischen Siedlungsgebiet und über deren Maßnahmen zur Förderung der sorbischen Sprache. Die Domowina ist Partnerin für alle Kommunen bei der Förderung und Revitalisierung der sorbischen Sprache.
10. Die Domowina arbeitet aktiv in den Organisationen FUEN und JEV mit und vertritt sorbische Interessen auf europäischer Ebene. Sie ist u. a. Mitglied in den Arbeitsgemeinschaften slawischer Minderheiten, Bildung sowie Non-Kin-State.
11. Die Domowina ist Mitglied der Organisation CIOFF und pflegt Kontakte zu weiteren Kulturvereinigungen und Organisatoren von Folklorefestivals. Die Domowina-Geschäftsstelle gewährleistet die Teilnahme an Veranstaltungen der CIOFF und ihrer deutschen Sektion sowie notwendige Zuarbeiten.
12. Die Domowina setzt sich gezielt dafür ein, dass an der Brandenburgischen Technischen Universität Cottbus-Senftenberg ein Lehramtsstudium für Sorbisch in der Unterstufe eingerichtet wird.

III. Schutz und Revitalisierung der sorbischen Sprache

Die sorbische Sprache ist das kostbarste Erbe unserer Vorfahren. Ihre Pflege, ihr Schutz und ihre Revitalisierung sind unsere Hauptaufgaben. Wir ermutigen Familien zur Pflege der sorbischen Sprache. Wir setzen uns für die Durchführung wirksamer sprachfördernder Maßnahmen für alle Generationen, besonders in Kindergärten und Schulen, ein. Wir führen und unterstützen Maßnahmen zur Revitalisierung überall dort, wo sie derzeit nicht fester Bestandteil des öffentlichen Lebens ist. Die Schaffung neuer Sprachräume ist ein wichtiger Bestandteil unserer Aktivitäten.

1. Wir achten in der täglichen Kommunikation darauf, dass in unseren Gremien und bei Sitzungen Sorbisch als Verhandlungs- und Umgangssprache angewendet wird.

2. Die Domowina und ihre Fachabteilung WITAJ-Sprachzentrum kooperieren mit den Regionalverbänden der Domowina sowie Bildungseinrichtungen bei der Organisation von Veranstaltungen für Familien oder bei Maßnahmen, die der Förderung der sorbischen Sprache dienen.
3. Die Domowina leistet mit dem WITAJ-Sprachzentrum als anerkannte Trägerin der Jugendhilfe und auf Grundlage der Verträge mit den Landkreisen Bautzen und Görlitz soziale Jugendarbeit. Als Träger der Internate der sorbischen Gymnasien in Cottbus und Bautzen bietet das WITAJ-Sprachzentrum den Schülern ein zweites Zuhause und eine sorbisch sprechende Gemeinschaft.
4. Das WITAJ-Sprachzentrum analysiert in der Niederlausitz den Übergang von Kindern aus WITAJ-Gruppen der Kindergärten in Grundschulen mit bilinguaalem Unterricht. Auf dieser Grundlage erarbeitet das WITAJ-Sprachzentrum strategische Maßnahmen und konkrete Vorschläge für eine effektive Gestaltung im Vorschuljahr.
5. Die Domowina ist Partnerin für alle Bildungseinrichtungen mit sorbischen Angeboten. Sie ist beratendes Mitglied in Schulkonferenzen aller Schulen mit sorbischem Angebot im sorbischen Siedlungsgebiet und berücksichtigt deren sorbische Interessen.
6. Die Domowina unterstützt die Umsetzung sowie die Fortschreibung des Zweiten Landesplanes zur Stärkung der niedersorbischen Sprache des Landes Brandenburg und des Zweiten Maßnahmenplanes der Sächsischen Staatsregierung zur Ermutigung und Belebung des Gebrauchs der sorbischen Sprache. Für die Umsetzung der Pläne sind die beiden Regierungen zuständig.
7. Die Domowina konzentriert sich bei der Sprachplanung besonders auf die Vermittlung der sorbischen Sprache und auf die Statusplanung:
  - Die Domowina engagiert sich in der Niederlausitz für das Projekt „Zorja“. In Sachsen ist die Domowina Träger des Projektes ZARI – Netzwerk für regionale Identität und sorbische Sprache.
  - Das WITAJ-Sprachzentrum entwickelt das Übersetzungsprogramm *sotra.app* für Nieder- und Obersorbisch kontinuierlich weiter. Ziel ist es, die *sotra.app* mit der Spracherkennungs- und Vorlesefunktion zu verbinden.
  - Das WITAJ-Sprachzentrum erarbeitet und gewährleistet die Zertifizierung ober- und niedersorbischer Sprachkenntnisse nach dem Gemeinsamen europäischen Referenzrahmen für Sprachen, um insbesondere den Status der sorbischen Sprache zu erhöhen.
8. Die Domowina engagiert sich auf politischer Ebene für die Weiterentwicklung einer tragfähigen Struktur, um eine langfristige Durchführung sorbischer Digitalisierungsprojekte zu gewährleisten.
9. Die Domowina bietet Praktika, Begleitung von Abschlussarbeiten und Arbeit auf Honorarbasis für alle Generationen an. Darüber hinaus erweitert sie ihre außerschulischen sorbischen Angebote für Kinder in enger Kooperation mit Dritten.
10. Die Domowina bietet muttersprachlichen sowie sorbisch lernenden Mitgliedern des Dachverbandes Fortbildungen in sorbischer Sprache auf dem Gebiet der Stilistik oder der literarischen Sprache an. Zugleich entwickelt sie weitere Sprachkurse in verschiedener Form und Intensität.
11. Die Domowina begleitet das Monitoring des Sprachstandes von Schülern in Obersorbisch (Output) und das Monitoring des niedersorbischen Unterrichtsangebots (Input).

IV. Kultur und Sport, Kunst und Wissenschaft

Kulturarbeit, Sport, Kunst und Wissenschaft sind wichtige Säulen des sorbischen Lebens und der Arbeit des Dachverbandes. Zugleich sind die Akteure in diesen Bereichen Botschafter der Sorben in der Lausitz und darüber hinaus. Wir unterstützen den Austausch insbesondere mit dem slawisch-sprachigen Ausland und anderen Nationen. Wir fördern die Zusammenarbeit unserer Institutionen mit ehrenamtlichen Akteuren. Gemeinsame Projekte bereichern das kulturelle Leben der Sorben.

1. Die Domowina fördert die Bewahrung und Pflege sorbischer Bräuche und Traditionen. Sie unterstützt Maßnahmen, die den Reichtum dieses Kulturerbes sichtbar machen und beteiligt sich aktiv im Projekt UNESCO 5 – *Herbstwo Łužicy / Derbstwo Łužycy / Erbe der Lausitz*.

2. Die Domowina entwickelt und unterstützt Maßnahmen hinsichtlich des immateriellen Kulturerbes (IKH), welche entsprechende Strukturen und das Verständnis für das IKH als grundlegenden Bestandteil der sorbischen Kultur fördern. Damit wird im sorbischen Volk das Bewusstsein als Träger des IKH gestärkt. Zugleich wird lebendige sorbische Kultur dadurch sichtbar. Die Feste und Bräuche der Lausitzer Sorben im Jahreslauf sind bereits seit dem Jahr 2014 Bestandteil der Liste des immateriellen Kulturerbes der Bundesrepublik Deutschland. Längerfristig wird auf dieser Grundlage auch der Eintrag in die entsprechende UNESCO-Liste geprüft.

3. Als Dachorganisation der Regionalverbände und Vereine organisiert und verantwortet die Domowina sorbische Veranstaltungen, die der Förderung und Stärkung der sorbischen Identität und Gemeinschaft sowie dem gegenseitigen Austausch dienen. Sie begleitet Akteure und Organisatoren sorbischer Institutionen und Vereine bei der Vorbereitung und Durchführung gemeinsamer Veranstaltungen. Das sind z.B.:

- jährlich 10 Herbstkonzerte,
- das XV. Internationales Folklorefestival Łužica – Łužyca – Lausitz von 26.6. bis 29.06.2025,
- das 10. Internationale Dudelsackfestival von 19.06. bis 21.06.2026,
- die Vorbereitungen zur Teilnahme der beiden sorbischen Mannschaften an der EUROPEADA 2028 in Italien.

4. Regionale Museen, Heimatstuben sowie Begegnungs- und Gedenkstätten zeugen von lebendiger sorbischer Geschichte. Ihr weiteres Bestehen ist uns sehr wichtig. Die Domowina erarbeitet gemeinsam mit Partnern und Trägern eine Analyse und Perspektiven für die Stärkung und sprachliche Entwicklung kleiner Museen und Heimatstuben.

5. Die Domowina unterstützt organisatorisch den Austausch zwischen sorbischen Sportvereinigungen. Das Erleben der sorbischen Gemeinschaft trägt zur Identitätsstärkung bei. Die Domowina koordiniert die Teilnahme sorbischer Auswahlmannschaften an Sportveranstaltungen.

V. Das sorbische religiöse Leben

Das reiche Erbe an religiösen Traditionen und Bräuchen ist ein wichtiger Bestandteil des Lebens vieler Sorben. Diese aktiv zu pflegen ist eine wesentliche Grundlage für die Herausbildung und Festigung von Identität. Die Kirchgemeinden sind unverzichtbare Sprachräume, soziale Netzwerke und Grundlage des gelebten Glaubens vieler Sorben.

1. Die Domowina unterstützt sorbische katholische und evangelische Christen bei der Durchführung religiöser Veranstaltungen und Projekte.
2. Die Domowina unterstützt die Bemühungen sorbischer Christen, dass Interessen und die Erhaltung der sorbischen Sprachräume in kirchlichen Strukturen berücksichtigt werden.
3. Die Domowina stimmt ihre Zusammenarbeit in religiösen Angelegenheiten mit den evangelischen und katholischen Kirchgemeinden im sorbischen Sprachraum, mit dem Cyrill-Methodius-Verein e.V. (TCM), mit dem Sorbischen evangelischen Verein e.V. (SET) und dem Verein zur Förderung der sorbischen Sprache in der Kirche e.V. ab.

VI. Lausitz als Wirtschaftsraum

Die Wirtschaft ist das Rückgrat der Lausitz und beeinflusst unmittelbar die soziale Situation unserer Region und der Sorben. Mit der Förderung der sorbischen Sprache und Kultur steigern wir die Attraktivität der Region. Insbesondere die Zwei- und Mehrsprachigkeit ist ein Standortvorteil für Lausitzer Unternehmen. Wir unterstützen alle Maßnahmen, die der Anwendung der sorbischen Sprache in der regionalen Wirtschaft dienen. Wir setzen uns für die Zusammenarbeit der Lausitz mit slawischen Ländern ein, insbesondere mit Polen und der Tschechischen Republik. Wir stehen für einen sanften Tourismus, der unseren Gästen die sorbische Kultur in der Lausitz näherbringt.

1. Die Domowina unterstützt die Bemühungen des Vereins Sorbischer Kulturtourismus hinsichtlich eines weiteren Ausbaus der bereits bestehenden Radwege "Sorbische Impressionen" zwischen Ober- und Niederlausitz. Zugleich sollten diese miteinander verbunden und als kulturell-sprachliche Pfade qualifiziert werden. Weiterhin sollen die Kontakte zu den Tourismusverbänden Sachsens und Brandenburgs ausgebaut werden.
2. Die Domowina führt in Kooperation mit regionalen Unternehmen ein Symposium zum Thema „Förderung der sorbischen Sprache und Kultur“ durch.
3. Die Domowina verleiht den „Sorbischen Wirtschaftspreis“ als Anerkennung für eine beispielhafte Förderung des Sorbischen in der Wirtschaft.
4. Die Domowina unterstützt sorbische Schulen bei der Organisation und Durchführung von Berufsmessen, damit Schüler sorbische Unternehmen und sorbische Institutionen kennenlernen.
5. Die Domowina erstellt eine Übersicht von Unternehmen, die das Sorbische in der Wirtschaft fördern.

VII. Die Lausitz – unsere Heimat

Die Lausitz ist Mittelpunkt und Heimat der Sorben. Wir setzen uns für die Stärkung und Entwicklung des Sorbischen im Siedlungsgebiet ein. Wir achten auf die gezielte Einbeziehung der sorbischen Sprache und Kultur in die Regional-, Kommunal- und Landesplanung. Ein Jahrhundert Braunkohleabbau hat dem sorbischen Volk große Verluste zugefügt. Der Prozess des Strukturwandels eröffnet uns neue Perspektiven für die Revitalisierung und Förderung der sorbischen Sprache und Kultur.

1. Die Domowina berichtet über ihr Wirken und wirbt für die Arbeit des Dachverbandes. Sie nimmt direkten Kontakt zu Interessenten und Gästen auf, informiert in verschiedenen sozialen Netzwerken, mit Informationsbroschüren, Flyern oder Werbeartikeln. Fast

wöchentlich erhalten regionale und überregionale Medien Informationen über die Tätigkeit des Dachverbandes. In dieser Legislaturperiode liegt der Fokus auf einer neuen Außendarstellung und auf der Modernisierung der Webseite und ihrer Angebote.

2. Mit der Gruppen-, Vereins- und Regionalverbandspauschale unterstützt die Domowina das sorbische Kulturleben und die Pflege des Brauchtums in der gesamten Lausitz, um sorbische Sprachräume zu stärken und zu erweitern.

3. Die Domowina schafft mit Hilfe von Unterstützern und Multiplikatoren eine zweisprachige Normalität in der Lausitz. Sie trägt durch sorbische Schilder und zweisprachige Beschriftungen zur Stärkung der Identität bei und erhöht die Akzeptanz der sorbischen Sprache durch konsequente Anwendung des Sorbischen in Wort und Bild in der Öffentlichkeit.

4. Vor der Ansiedlung von neuen Großbetrieben und Projekten in der Lausitz muss eine Kulturverträglichkeitsanalyse in Bezug auf den Schutz und den Erhalt der sorbischen Sprache und Kultur in der Regional-, Kommunal- und Landesplanung durchgeführt werden.

2025

posedženja gremijow Domowiny

staw: 27.09.2024

januar		februar		měrc		april		meja		junij		julij	
1 sr	nowe lěto	1 so		1 so		1 wu		1 št	1. meja	1 nj		1 wu	
2 št		2 nj		2 nj		2 sr		2 pj		2 pó		2 sr	
3 pj		3 pó		3 pó		3 št		3 so		3 wu		3 št	
4 so		4 wu		4 wu	1. ZT	4 pj	43. P	4 nj		4 sr		4 pj	
5 nj		5 sr		5 sr		5 so	HZ	5 pó		5 št		5 so	
6 pó		6 št		6 št		6 nj		6 wu		6 pj		6 nj	
7 wu		7 pj		7 pj		7 pó		7 sr	1. P	7 so		7 pó	
8 sr		8 so		8 so		8 wu		8 št		8 nj	Swjatki	8 wu	
9 št		9 nj		9 nj		9 sr		9 pj		9 pó	Swjatki	9 sr	
10 pj		10 pó		10 pó		10 št		10 so		10 wu		10 št	
11 so		11 wu		11 wu		11 pj	1. ZP	11 nj		11 sr		11 pj	
12 nj		12 sr	41. P	12 sr		12 so		12 pó		12 št		12 so	
13 pó		13 št		13 št		13 nj		13 wu		13 pj	2. ZP	13 nj	
14 wu		14 pj	21. ZP	14 pj		14 pó		14 sr		14 so		14 pó	
15 sr	40. P	15 so		15 so		15 wu		15 št		15 nj		15 wu	
16 št		16 nj		16 nj		16 sr		16 pj		16 pó		16 sr	
17 pj		17 pó		17 pó		17 št		17 so		17 wu	2. P	17 št	
18 so		18 wu		18 wu		18 pj	wulki pjatk	18 nj		18 sr		18 pj	
19 nj		19 sr		19 sr	42. P	19 so		19 pó		19 št		19 so	
20 pó		20 št		20 št		20 nj	jutrowna njedźela	20 wu		20 pj		20 nj	
21 wu		21 pj		21 pj		21 pó	jutrowna pónđzela	21 sr		21 so		21 pó	
22 sr		22 so		22 so		22 wu		22 št		22 nj		22 wu	
23 št		23 nj		23 nj		23 sr		23 pj		23 pó		23 sr	
24 pj	20. ZP	24 pó		24 pó		24 št		24 so		24 wu		24 št	
25 so	Ptači kwas	25 wu		25 wu		25 pj		25 nj		25 sr		25 pj	
26 nj		26 sr		26 sr		26 so		26 pó		26 št	FFŁ	26 so	
27 pó		27 št		27 št		27 nj		27 wu		27 pj	FFŁ	27 nj	
28 wu		28 pj		28 pj		28 pó		28 sr		28 so	FFŁ	28 pó	
29 sr				29 so		29 wu		29 št	Bože spěće	29 nj	FFŁ	29 wu	
30 št				30 nj		30 sr		30 pj		30 pó		30 sr	
31 pj				31 pó				31 so				31 št	

prózdny w Sakskej

prózdny w Braniborskej

- 13.-22.6. Swjedźenski tydzień "800 lět Chróšćan wosada"
 26.-29.6. XV. Mjezynarodny folklorny festiwal "Łužica/Łužyca"
 5.-7.9. a 12.-14. pasion na farskej zahrodze w Chróšćicach
 12.-14.9. kongres Europasion w Chróšćicach
 17.10. Myto Domowiny/wuznamjenske zarjadowanje

- ZT = zetkanje towarstwow
 HZ = hłowna zhromadźizna
 FFŁ = Folklorny festiwal Łužica
 ZP = zwjazkowe předsydstwo
 P = prezidij Domowiny

Zwjazkowe předsydstwo je swoje termíny a termíny prezidija dnja 27.09.2024 schwalilo.

2025 posedženja gremijow Domowiny

awgust			september			oktober			nowember			december		
1	pj		1	pó		1	sr		1	so		1	pó	
2	so		2	wu		2	št		2	nj		2	wu	
3	nj		3	sr		3	pj	dzeń němskeje jednoty	3	pó		3	sr	
4	pó		4	št		4	so		4	wu		4	št	
5	wu		5	pj		5	nj		5	sr		5	pj	4. ZP
6	sr		6	so		6	pó		6	št		6	so	
7	št		7	nj		7	wu		7	pj		7	nj	
8	pj		8	pó		8	sr		8	so		8	pó	
9	so		9	wu		9	št		9	nj		9	wu	
10	nj		10	sr		10	pj		10	pó		10	sr	
11	pó		11	št		11	so		11	wu	5. P	11	št	
12	wu		12	pj		12	nj		12	sr		12	pj	
13	sr		13	so		13	pó		13	št		13	so	
14	št		14	nj		14	wu		14	pj		14	nj	
15	pj		15	pó		15	sr		15	so		15	pó	
16	so		16	wu		16	št		16	nj		16	wu	
17	nj		17	sr	4. P	17	pj	Myto Domowiny	17	pó		17	sr	6. P
18	pó		18	št		18	so		18	wu		18	št	
19	wu	3. P	19	pj		19	nj		19	sr	pokutny dzeń	19	pj	
20	sr		20	so		20	pó		20	št		20	so	
21	št		21	nj		21	wu		21	pj		21	nj	
22	pj		22	pó		22	sr		22	so		22	pó	
23	so		23	wu		23	št		23	nj		23	wu	
24	nj		24	sr		24	pj		24	pó		24	sr	
25	pó		25	št		25	so		25	wu		25	št	1. hodowny dzeń
26	wu		26	pj	3. ZP	26	nj		26	sr		26	pj	2. hodowny dzeń
27	sr		27	so		27	pó		27	št		27	so	
28	št		28	nj		28	wu		28	pj		28	nj	
29	pj		29	pó		29	sr		29	so		29	pó	
30	so		30	wu		30	št		30	nj		30	wu	
31	nj					31	pj	reformaciski dzeń				31	sr	

prózdny w Sakskej

prózdny w Braniborskej

ZT = zetkanje towarstwow

HZ = hłowna zhromadźizna

FFŁ = Folklorny festiwal Łužica

ZP = zwjazkowe předsydstwo

P = prezidij Domowiny

Naćisk protokola zjawneho dźěla

22. (rjadneho) posedženja Zwjazkowego předsydstwa Domowiny

---

datum:	pjatk, 14.03.2025
čas:	18.30 hodž. – 20.50 hodž.
městność:	sydarnja gmejny Chrósćicy
přitomni na městnje:	D. Statnik, M. Hančik, dr. H. Leipner, B. Bělk, J. Bělk, M. Brycka, L. Dučmanowa, M. Libšowa, Matej Mark, B. Sćapan, L. Žurec-Pukačowa, W. Janhoefer, A. Hiccyna, M. Michałkowa, M. Młynkowa, D. Wowčerjowa
digitalnje přitomni:	W. Bejmak, F. Albertowa, K. Grofa, M. Funka, D. Maticowa
zamołwjeni:	F. Grajcarekowa, M. Hasacki, B. Cyž, J. Clausen
njezamołwjena:	J. Dünnbierowa
hosćo na městnje:	J. Šołćina, M. Di Sarnowa, dr. B. Brězanowa, B. Šimanec, K. Jurkowa, B. Žurowa, B. Šimanec Marcel Brauman (Serbske Nowiny) Měrćin Wjeńka (Serbski rozhłós)

0.	Zahajenje posedženja, witanje			
	Zwěšćenje přitomnosće a zamołwjenjow / zwěšćenje wobzamknjenjakmanosće / schwalenje dnjoweho porjada / zwěšćenje zajatosće			
	<p>Wot cyłkownje 27 člonow zwjazkowego předsydstwa je 22 přitomnych = 81,5 %. Z tym je wobzamknjenjakmanosć zaručena.</p> <p>K dnjowemu porjadaj:</p> <ul style="list-style-type: none"> – přidatny dypk 4.4. jako blidowa předłoha – za dypk 8 <i>Aktualna debata</i> žane namjety njepředleža, tuž so dypk njewobjednawa <p><u>Wobzamknjenje č. 135 z dnja 14.03.2025:</u> Dnjowy porjad zjawneho dźěla 22. posedženja zwjazkowego předsydstwa so schwali.</p> <p>Wuslědk wothłosowanja:</p> <table><tr><td>za namjet: 21</td><td>přećiwo namjetej: 0</td><td>so hłosa wzda: 0</td></tr></table> <p>Namjet so z tym přiwza.</p> <p>Zajatosć so njezwěšći.</p>	za namjet: 21	přećiwo namjetej: 0	so hłosa wzda: 0
za namjet: 21	přećiwo namjetej: 0	so hłosa wzda: 0		

1.	<p>Naprašowanja člonow Domowiny a hosći k serbskim naležnosćam</p> <p>Naprašowanja njejsu.</p>			
2.	<p>Wobjednanje protokola 20. (rjadneho) posedženja z dnja 29.11.2024 w Kulowje</p> <p>K protokolej njejsu žane přispomnjenja.</p>			
3.	<p>Aktualna situacija župy “Michał Hórnik” Kamjenc</p> <p>Županka D. Wowčerjowa rozprawja wo bywšich a tuchwilnych projektach, kiž su so za dźěći, młodostnych a dorosćenych přewjedli. Z přistupom sportoweho towarstwa Pěskecy a spěchowanskeho towarstwa SWS Worklecy je župa rozrostła. Wužadnje za župu je dale muzej Ćišinskeho w Pančicach-Kukowje. Njeje jasne, kak budže so muzej prezentować a wužiwać hladajo na personal.</p> <p>Na kóncu pokaza županka hišće na wotewrjene prašenje z hłowneje zhromadźizny župy – čehodla nima župa MH žanoho rěčneho motiwatora? Tež w Kamjenskej župje dyrbi so nahladnosć a sebjewědomje serbskeje rěče polěpšić.</p> <p>J. Šołćina skedźbni na to, zo rozsudži ZP znowa wo dalewuwiću projekta ZARI po 2026.</p>			
4.	<p>Wobzamknjenja</p>			
4.1.	<p>Namjet za džěłowe směrnicy Domowiny za dobu 2025 – 2027 předłoha ZP 121/2025</p> <p><u>Wobzamknjenje č. 136 z dnja 14.03.2025:</u> Zwjazkowe předsydstwa Domowiny wobzamknje:</p> <p>Zwjazkowe předsydstwo Domowiny doporuči delegatam 23. hłowneje zhromadźizny Domowiny schwalić naćisk džěłowych směrnicy Domowiny w dobjě 2025 – 2027.</p> <p>Wuslědk wothłosowanja:</p> <table border="1" data-bbox="263 1368 1300 1435"> <tr> <td data-bbox="263 1368 655 1435">za namjet: 22</td> <td data-bbox="655 1368 1061 1435">přećiwo namjetej: 0</td> <td data-bbox="1061 1368 1300 1435">so hłosa wzda: 0</td> </tr> </table>	za namjet: 22	přećiwo namjetej: 0	so hłosa wzda: 0
za namjet: 22	přećiwo namjetej: 0	so hłosa wzda: 0		
4.2.	<p>Změna wustawkow Domowiny – aktualny staw</p> <p>D. Statnik: Naćisk wustawkow smy wot hamtskeho sudnistwa kaž tež financneho zarjada pruwować dali. Woni su hižo pozitiwnje wotmołwili.</p>			
4.3.	<p>Domowina – naćisk džěłowego plana za lěto 2025 předłoha ZP 122/2025</p> <p>Jednaćelka tematizuje někotre wažne dypki džěłowego plana 2025, kaž na př. nowe financne zrěčenje Založby za serbski lud, delegowanje do gremijow po wólbach, prawicarski ekstremizm, wupisanje myta za hospodarstwo, folklorny festiwal, webstrona a corporate design a dźerženje a namakanje dorosta.</p> <p><u>Wobzamknjenje č. 137 z dnja 14.03.2025:</u> Zwjazkowe předsydstwa Domowiny wobzamknje:</p> <p>Zwjazkowe předsydstwo Domowiny přihłosuje planej džěławosće zarjada za lěto 2025.</p>			

	<p>Prezidij dóstanje nadawk, zwoprawdzenje plana we wothłosowanju z hłownej jednaćelku Domowiny běžnje kontrolować.</p> <p>Wuslědk wothłosowanja:</p> <table border="1"> <tr> <td>za namjet: 22</td> <td>přećiwo namjetej: 0</td> <td>so hłosa wzda: 0</td> </tr> </table>	za namjet: 22	přećiwo namjetej: 0	so hłosa wzda: 0
za namjet: 22	přećiwo namjetej: 0	so hłosa wzda: 0		
4.4.	<p>Mytowanski wuběrk za spožčenje “Myta za hospodarstwo” w lěće 2025 předłoha ZP 123/2025</p> <p>Hač dotal připrajili su za sobudžěło we wuběrku: D. Statnik, H. Leipner, D. Maticowa a dr. F. Jacobs.</p> <p><u>Wobzamknjenje č. 138 z dnja 14.03.2025:</u> Zwjazkowe předsydstwo Domowiny wobzamknje:</p> <p>Zwjazkowe předsydstwo powoła za lěto 2025 tuchwilnych člonow wuběrka za naležnosće změny strukturow, hospodarstwa a infrastruktury (wólbneje doby 2021-2025) do mytowanskeho wuběrka za spožčenje “Myta za hospodarstwo”.</p> <p>Wuslědk wothłosowanja:</p> <table border="1"> <tr> <td>za namjet: 21</td> <td>přećiwo namjetej: 0</td> <td>so hłosa wzda: 1</td> </tr> </table>	za namjet: 21	přećiwo namjetej: 0	so hłosa wzda: 1
za namjet: 21	přećiwo namjetej: 0	so hłosa wzda: 1		
5.	<p>Přihot hłowneje zhromadźizny Domowiny dnja 05.04.2025</p> <p>D. Statnik informuje wo tym, zo su delegaća sčasom přeprošenja a link za podložki digitalnje dóstali. Čišćana wersija podložkow so w přichodnych dnjach rozpósće. Wšitke podložki su tež na Domowinskej webstronje přistupne. Dale wón člonam zdžěli, zo je ministerski prezident Sakskeje M. Kretschmer swoje wobdželenje připrajil.</p>			
5.1.	<p>Aktualna lisćina kandidatow za wólbny organow Domowiny na dobu 2025 - 2029</p> <p>Tuchwilu mamy 22 zwólniwych kandidatow a kandidatow za zwjazkowe předsydstwo. Dalše namjety su hišće móžne. Tež njejsu wšitke towarstwa dotal swoje namjety zapodali. Za rewizijny a změrcowski wuběrk so tohorunja hišće dalši kandidaća pytaja.</p>			
5.2.	<p>Dalše informacije</p> <p>Pokazka nast. wólbny porjad Domowiny: mjeztym předleži tež hornjoserbska a delnjoserbska wersija.</p>			
6.	<p>Rozprawa předsydy Domowiny, prezidija Domowiny a člonow zwjazkowego předsydstwa wo džěławosći třěšneho zwjazka mjez posedženjomaj zwjazkowego předsydstwa</p> <p>Rozprawa předsydy a prezidija předleži člonam ZP pisomnje. D. Statnik wupraji so k někotrym wubranym terminam.</p> <p>Člon zwjazkowego předsydstwa naprašuje so k wopytej biskopa, 06.02.2025. D. Statnik wotmołwi, zo běše biskop nast. wopyta Budyskeje wosady w Budyšinje a je w tutym zwisku tež Domowinu wopytał. Běše to informaciska rozmołwa wo situaciji Serbow.</p>			
7.	<p>Informacija k aktualnym aspektam džěławosće zarjada Domowiny a Rěčneho centruma WITAJ</p>			

	<p>J. Šolćina - personalne informacije</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mjeńšinowy sekretariat je wot 01.03.2025 zaso pońje wobsadźeny; nowy nawoda džěli Roman Kühn sej lětsa nawodnistwo z N. Feuring; 06.04.2025 wotewri so wustajeńca w Serbskim muzeju w Budyšinje “Was heißt hier Minderheit?” – tuchwilne wužadnje je Serwisowy běrow we Wojerecach: hospodarski plan Sakskeje so hakle w lěću schwali, tohodla mamy wot 01.04.2025 nachwilne rjadowanje za 4 měsacow z 1,5 VZÄ <p>dr. B. Brězanowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w lektoraće wobdźěłaja so lětsa 33 titulow, někotre su hižo wušli – běžne projekty so přihotuja w DŁ a HŁ
<p>8.</p>	<p>Wšelčizny a informacije</p> <p>Dotal je w kuratoriju Myta Ćišinskeho Manfred Hermaš skutkował, kotremuž so D. Statnik wutrobnje džakuje. Prezidij je so z naležnosću zaběrał a na namjet župy Budyšin je so Juliana Kaulfürstowa do kuratorija powołała.</p> <p>Dnja 25.03.2025 budže nalětnje přijće w Praze, přizjewjenja su hišće móžne.</p> <p>Interviewy / předstajenje kandidatow za zwjazkowe předsydstwo su online na webstronje Domowiny, dalše so hišće wozjewja: * Naši kandidaća</p> <p>M. Brycka pokaza na někotre terminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 15./16.03. jutrowne wiki Budyšinje – 18.03. přednošk “Rany w Ochranowskich pačerjach” – 04.04. nóc bibliotekow w Serbskim instituće <p>A. Hiccyna informuje wo zetkanju SŠT ze serbskimi šulskimi nawodami nast. politiske žadanja SŠT. Městno jednaćela SŠT je so wupisało. Prosy wo pomoc při pytanju naslědnika A. Ošiki.</p>
<p>9.</p>	<p>Wuhódnoćenje wólbneje doby 2021-2025</p> <p>Předsyda džakuje so člonam za čestnohamtske skutkowanje w tutym gremiju.</p> <p>Tež někotři člonojo ZP jimachu so słowa a wuhódnoćichu skrótka džělo w tutym gremiju.</p>

Po protokolu prezidija z dnja 08.02.2017 maja so informacije zasadnje pisomnje a dočasnje člonam prezidija posředkować. Po protokolu ZP z dnja 29.04.2017 ma so posedźenski čas gremijow na 4,5 hodźinow wobmjezować a měło so posedźenje najpozdžišo 22.00 hodźin skónčić.

protokol: B. Žurowa
prehladałoj: M. Di Sarnowa, D. Statnik

DOMOWINA

Župa »Michał Hórnik«
Kamjenc

Aktualne župne předsydstwo

županka Diana Wowčerjowa
městožupanka: Jana Hiccyna
Katharina Jurkowa
Jadwiga Kubašowa
Claudia Kilanec
Hańžka Deleńkowa
Alfons Korjeńk
Kathrin Młynkowa
Marlis Młynkowa
Markus Šołta
Zala Cyžowa
Marhata Deleńkowa

Posedżenia żupnego předsydstwa 2024:

- 24.01.2024
- 08.04.2024
- 29.05.2024
- 31.07.2024
- 18.09.2024
- 06.11.2024
- 16.12.2024

Posedżenia żupnego předsydstwa 2025:

- 29.01.2025

Čělesa župy

Wjesne towarstwa

Serbske wjesne towarstwo "Domizna" Chróšćicy z.t.
 Wjesne towarstwo "Wjesna zhromadnosć" Nowa Wjeska
 Wotrowska młodžina O² z.t.
 Wjesne towarstwo "Miločanska žaba" z.t.
 NuPraKo z.t.
 Młodžinski klub Ralbicy
 Młodžinski klub Chróšćicy z.t.
 Wjesne towarstwo "Při skale" Hörki
 Młodžinski klub Serbske Pazlicy
 Wjesny klub Smječkecy
 Młodžinski klub Konjcy/ Šunow z.t.
 Młodžinski klub Pančicy/Kukow z.t.
 Spěchowanske towarstwo serbskeje wyšjeje šule "Michał
 Hórnik" z.t.
 Sportowe towarstwo Pěskecy z.t.

Domowinske skupiny

Domowinska skupina Njebjelčicy
 Domowinska skupina Pančicy-Kukow
 Domowinska skupina Šunow/Konjcy

cyłkowna suma wšitkich člonow w towarstwach w našeje župy: 1495 člonow *

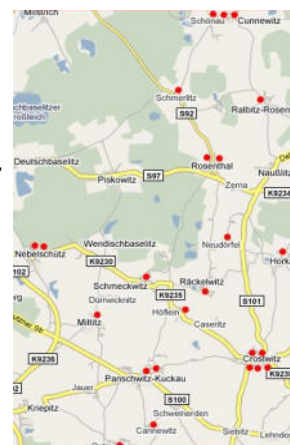
staw: 12.03.2025

Hudźbne čělesa

Chróšćan muzikanca z.t.
 Cyrkwinski chór Chróšćicy
 Chór "Lipa" z.t.
 Hostakec trójka
 Serbske spěwarske towarstwo katolskeje wosady Ralbicy "Lilija"
 Serbski muski chór "Delany" z.t.
 Njebjelčanski cyrkwinski chór

Kulturne skupiny

Serbski folklorny ansambł Wudwor z.t.
 Serbska lajska džiwadłowa skupina Chróšćicy z.t.
 Serbska rejowanska skupina Smjerdžaca z.t.
 Serbska pčólnica z.t.
 přirodne wosoby: Dawid Statnik, Alfons Korjerik

Kublanska jezba
sobotu,
16.03.2024
do Berlina

z woplytom wustajecy Slovjanecov "Vsi Slovenci so Marscheri" a wopomnicu Berlinskeje mury

9:00 wotjed z Chrobcic, Drocove zastankiciz mserjedzi wry
10:30 wozdenje po mibace
12:00 wotjed w Historiske Hana a rucmoda z Drocove Druzy Drocne tucyca
13:30 woplyt Slovskaha muzaja
15:00 wobodny čas na hodnosnych wikach "Jysci hrobcow"
17:30 wotjed wrbic do Chrobcic

swizaki prifida 20,00 €
a'fiderenje w regionalnem bircowje Drocowje
tel. 033781-14224
katharina.jurkova@domowina.de

Prifidowje a'fidernje na hod do 01.03.2024
w regionalnem bircowje Drocowje a'fiderenje
p'fida prifid na
domowina.de
tel. 033781-14224
katharina.jurkova@domowina.de

Kublanska jezba
do Chocebuza
sobotu, 30.11.2024

9:00 wotjed z Chrobcic, Drocove zastankiciz mserjedzi wry
10:30 wozdenje po mibace
12:00 wotjed w Historiske Hana a rucmoda z Drocove Druzy Drocne tucyca
13:30 woplyt Slovskaha muzaja
15:00 wobodny čas na hodnosnych wikach "Jysci hrobcow"
17:30 wotjed wrbic do Chrobcic

swizaki prifida 20,00 €
a'fiderenje w regionalnem bircowje Drocowje
tel. 033781-14224
katharina.jurkova@domowina.de

Prifidowje a'fiderenje na hod do 01.03.2024
w regionalnem bircowje Drocowje a'fiderenje
p'fida prifid na
domowina.de
tel. 033781-14224
katharina.jurkova@domowina.de

Kublanskej jezbe 2024

**Muzej
Jakub Bart Čišinski
w Pančicach
Kukowje**

aktualnje: Kaulfürstec
mandželskaj a Sčępan Hanuš
nadžętaja wobsah za sčęny a
witriny

Džěłowe ćežišća 2025

- přednošk a diskusija "Prawicarske prudy we Łužicy"
04.02.2025
- zetkanje wjesnych chronistow 02.04.2025 w Lejnje
- 28.04. počesćenje padnjenych pólskich wojakow
Chrósćicach
- kubłanska jězba
- wotewrjenje muzeja Ćišinskeho

pjatk 13.6.2025 - swjedzeń wohnjoweje wobory, wječor młodžinske reje
 sobotu 14.6.2025 - dzeń rjemjesłow a towarstwow, reje za wšitke staroby
 njedźelu 15.6.2025 - swjedženski čah
 pónđzelu 16.6.2025 - filmowy wječor
 wutoru 17.6.2025 - dzeń přirody
 srjedu 18.6.2025 - dzeń senjorow a wotewrjenje wustajeńcy
 štwórtk 19.6.2025 - Bože čěło - wječor putniske hospoda
 pjatk 20.6.2025 - sportowy swjedzeń zakładnych šulow
 njedźelu 22.6.2025 - Bože čěło ze zhromadnym wobjedom na farje

**INTERNATIONALES
FOLKLOREFESTIVAL
ŁUŽICA – ŁUŽYCA – LAUSITZ**

26.06. – 29.06.2025

800. lět

16.05. -18.05 swjedžensk kónc tydženja
 14.09.2025 swjedženski čah

04.09.2025 - generalka
 05.09.2025 - předstajenje
 06.09.2025 - předstajenje
 07.09.2025 - předstajenje
 13.09.2025 - předstajenje
 14.09.2025 - předstajenje

Wospjetowanje žadanja knjeza Jana Wjesele z hłowneje zhromadźizny župy 2023:

„Rěči so tuchwilu wjele wo rěčnych motiwatorach, tuž
moje prašenje: čehodla w našej župje tajkeho nimamy?“
z nadawkow rěčnych motiwatorow:
„ ... sprosředkowanje positivneje nahladnosće serbskeje
rěče a wottwar rěčnych barierow. ...“